

ПРОТИВ ЈЕВРЕЈА

БИБЛИОТЕКА
„ЈУДАИКА“

Свети Јован Златоуст
ПРОТИВ ЈЕВРЕЈА

Осам проповеди против Јевреја

Превео: Војислав Б. Лекић

„РИБА означава живот. У првим вековима Цркве, Христос је сликан у виду рибе, што се и дан-данас може видети по старим хришћанским катакомбама и збеговима.“

Свети Николај Србски
- Владика Охридски и Жички
(Омилије, стр. 191)

ИХТИС (риба) представља иницијале централног хришћанског веровања: Ἰησοῦς Χριστός Θεοῦ Υἱός Σωτήρ, тј. Исус Христос, Син Божији, Спаситељ.

Београд 2007.

Наслов оригинала:
Адрегни јудаеос

Лектор:
Миодраг Рођенков

Коректура:
Иван Б. Делић

Рецензент:

Припрема за штампу:

Штампарија:
Слава, Младеновац, 2007

САДРЖАЈ

УВОД О СВЕТОМ ЈОВАНУ ЗЛАТОУСТОМ	6
ЗАШТО ИЗДАЈЕМО ОВУ КЊИГУ	9
ПРВА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)	11
ДРУГА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)	46
ТРЕЋА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)	57
ЧЕТВРТА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)	81
ПЕТА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)	108
ШЕСТА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)	158
СЕДМА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)	187
ОСМА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)	213
БЕЛЕШКЕ О ОВОМ ТЕКСТУ	248
О ЦИТАТИМА ИЗ СВЕТОГ ПИСМА	249

УВОД

О СВЕТОМ ЈОВАНУ ЗЛАТОУСТОМ

Свети Јован Златоусти је несумњиво један од најзначајнијих Отаца Цркве. Живео је у четвртом веку (преставио се у Господу 407. године). Рођен је у Антиохији, да би касније постао Цариградски Патријарх. Написао је велики број проповеди и тумачења Јеванђеља. По свом начину проповедања и по дубини својих теолошких мисли, он, несумњиво спада међу најдаровитије хришћанске учитеље. Отуда је, с правом, назван Златоустим. Међу његовим најимпресивнијим проповедима су осам беседа о Јеврејима, *Против Јевреја*.

Током векова, његова дела су била много читана и поштована. Међу Православним, његова дела су била веома високо цењена. Бавио се многим темама које се тичу проблема Цркве – Јевреји су били једна од његових најчешћих тема. Јевреји су били један од најнеугоднијих проблема старе (древне) Цркве у Антиохији. Многи Хришћани су присуствовали јеврејским прославама и гозбама на јеврејски начин и прихватили су њихово сујеверје.

Свети Оци, укључујући и Светог Јована Златоустог, нису имали расних предрасуда у савременом смислу. Они су радо прихватили Јевреје у Цркву уколико су њихови ставови били исправни. Ипак, проблеми су произишавали из јудејске талмудске религије, која је била љути противник Хришћанства. Талмуд садржи многе увредљиве редове који се тичу Исуса Христа. Јевреји су такође били главни потказивачи против хришћанске заједнице. Они су били главни подстрекачи прогона Хришћана. Зна се на пример, да је жена Цара Нерона, као присталица јудаизма, била осумњичена да је подстрекивала прогоне Хришћана у којима су мученички пострадали Свети Апостоли Петар и Павле.

Међутим, сви ови ралози за прогоне Хришћана нису били главни подстрек за ових осам проповеди Светог Јована Златоустог. Глав-

ни разлог је било понашање Хришћана који су одлазили на јеврејске гозбе и прихватили њихово сујеверје. На Јеврејским церемонијама, Исус Христос је бивао вређан и клеветан. Таква издаја према Христу од стране чланова Цркве била је неподношљива. Свети Оци су морали да реагују јако и оштро. Чак је и Сам Исус Христос осудио Јевреје без неприродних речи (називајући их Синовима Сатане; ср. Јн. 8:44).

Савремени писци помињу Светог Јована Златоустог повезујући га са антисемитизмом. Ми верујемо да је то неприкладно. Читаоци ове књиге ће видети да он (Свети Јован Златоусти) није био против Јевреја као народа, већ против духовних изопачености у јеврејским ритуалима. Сами њихови (јеврејски) пророци су оштро осудили паганске обичаје у јеврејским верским идејама.

Свети Отац Јован Златоусти је био свестан да Јевреји нису само противници хришћанске вере, већ и противници Хришћанске Цркве и народа. Јевреји су, као вође бољшевизма уништили животе милиона Хришћана; током Римских прогона Хришћана, Јевреји су такође били главни потказивачи.

Црква је током историје одговарала на јеврејско непријатељство према Хришћанству без несигурних речи. Информације о том аспекту проблема читаоци могу пронаћи у књизи коју смо објавили, *Свети Оци о Јеврејском питању*.¹

¹ Исак Исаков, *Свети Оци о Јеврејском питању*, Београд, Ихтусс хришћанска књига, 2004

ЗАШТО ИЗДАЈЕМО ОВУ КЊИГУ

Ово је сведочење једног од Црквених Отаца, Светог Јована Златоустог, Цариградског Патријарха, о духовној и моралној ружноћи Јевреја. Он је био толико погођен злим јеврејским утицајима на хришћанску заједницу, да је томе посветио осам дугих беседа о јеврејском злу. Те беседе чине ову књигу. Основна њихова теза јесте да је, по Божијем суду, Јудаизам постао неважан за Хришћанство, будући да није у складу са традицијом Старог Завета, његовим Пророцима и Светитељима.

Три века крвавих прогона Хришћана од стране Римљана прекинуто је око сто година раније. Сећања на јеврејску сарадњу са бруталним Римљанима била су још увек свежа у памћењу Цркве. Јеврејска секта је још увек била један од главних центара антихришћанске завере, а Свети Јован Златоусти је желео да упозори хришћане на духовну одвратност ове јеврејске секте.

Као што сам нагласио у неким од својих фуснота, Јевреји су се показали најпогубнијим савременим непријатељима Хришћанства на потпуно исти начин на који су то били и у време Светог Јована Златоустог. Брутално уништење милион Хришћана у „Француској” револуцији платили су јеврејски банкарни, а уништење стотину милиона хришћанских живота под јеврејским Бољшевицима у „Октобарској” револуцији, дошло је из истог бруталног извора – од стране милитантних Јевреја.

Одвратну секуларну културу савремене Европе и Америке, установили су јудео-масони. Извор модерног антихришћанског безверја се, такође може пронаћи у истој сатанској јеврејској матрици. Зли утицај Карла Маркса је заснован на његовој сатанској инспирацији јеврејског неверника. Њујорк и Холивуд – два центра одвратног јеврејског утицаја – потпуно су јеврејски. Антихришћански медији и издавашто су готово искључиво, у целини, у јеврејским рукама. Они су главни непријатељи хришћанске културе.

Шта је потребно за повратак хришћанске културе на Запад и одлучно одбијање погубног јеврејског морала и духовног утицаја. Хришћани на Западу су део становништва лишен духовне раз-

боритости и знања као и праву да своју културу заснивају на хришћанским основама. Ми треба да се вратимо својим коренима и да Јеврејима дозволимо безначајан утицај – какав и заслужују. Хришћани треба да одбију да буду само играчке у рукама огавних Јевреја, као што су за последњих триста година чинили.

Ратибор М. Ђурђевић

Клинички психолог

Дипломац Америчке комисије професионалних психолога

ПРВА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)

ДАНАС САМ НАМЕРАВАО да завршим своју расправу о теми о којој сам вам причао пре пар дана. Желео сам да вам још јасније представим доказе о томе да је Божанска природа више од онога што наше мисли могу појмити. Прошле недеље ја сам причао нашироко о овоме, и као своје сведоке на светлост изнео Исаију, Давида и Павла. Јер је Исаија био тај који је узвикнуо: „А род његов ко ће исказати?“ (Ис. 53:8)². Давид је знао да је Бог изнад његовог разума и захваљујући Му рекао: „Исповедаћу и славити Те, јер си ме страшно удивило; чудесна су дела Твоја“ (Пс. 138:14). Поново је Давид био тај који је рекао: „Чудесно је знање Твоје за мене, надјача ме, не могу према њему“ (Пс.138:6). Павле није трагао за самом суштином Бога, већ за Његовим Промислом. Пре бих рекао да је он тражио само мали део Божанског Промисла кога је Господ објавио кад је призвао незнабошце. Павле је, тако, видео тај мали део као огромно и неразумљиво море када је узвикнуо: „О дубино богатства и премудрости и разума Божијега! Како су неиспитиви судови његови и не истраживи путеви његови!“ (Рим.11:33). (2) Ова три сведока дала су нам довољан доказ, али Мени нису били довољни само Пророци, нити Апостоли. Попео сам се на небеса и дао вам као доказ хор Анђела који су певали: „Слава на висини Богу, и на земљи мир, међу људима добра воља“ (Лк. 2:14). Поново, чули сте Серафиме како дрхте и кличу у одушевљењу: „свет, свет, свет је Господ над војскама, пуна је сва земља славе његове“ (Ис. 6:3) а показао сам вам и Херувиме који узвикују: „благословена његова слава с мјеста његова“ (Јез. 3:12). (3) Дакле, то су била три сведока на земљи и три на Небесима, који су објавили да се Божја слава не може достићи. За остале, доказ је био неоспоран. Било је велико одобравање, публика је била одушевљена, ваш скуп је прокључао. Ја сам се обрадовао томе, али моја радост није била због награде упућене мени, већ због славе мог Господа. Јер су пљесак и награда

² О цитатима из Светог Писма види Напомену на крају књиге.

показали љубав према Господу коју имате у својим душама. Ако слуга воли свог господара и чује неког да хвали његовог господара, онда његово срце испуни љубав према ономе који говори те хвале. Ово је због тога што слуга воли свог господара. Ви сте се баш тако понашали док сам Ја говорио: силом вашег тапшања, ви сте јасно показали колико много волите Господа. (4) Тако сам, дакле, данас поново желео да се укључим у тај спор. Јер што више непријатељи истине хуле на нашег Добротвора³, ми сви морамо још неуморније да хвалимо Господа. Али шта ја да урадим? Још једна озбиљна болест тражи лек у мојим речима, болест која је усађена у тело Цркве. Ми морамо прво искоренити ову болест, па онда размишљати о осталим стварима; ми морамо прво сами себе излечити, па онда бринути о осталима који су странци. (5) Која је то пошаст? Гозбе јадних и бедних Јевреја ће ускоро доћи до нас једна за другом у низу: празник Труба, празник Шатора, празник овај, празник онај. Има их много у нашим редовима који кажу да мисле исто као и ми. Али, ипак ће неки од ових отићи да гледају светковине, а други ће се придружити Јеврејима у одржавању тих светковина или пак у њиховом посматрању. Ја желим одмах да избацам овај изопачени обичај из Цркве. Моје проповеди против незнабожаца (Аномејаца) могу бити одложене за друго време, те ово одлагање неће изазвати никакву штету. Али сада када се јеврејски празници приближавају нашим вратима, ја можда нећу успети да излечим оне који су болесни од јудејске пошаст⁴. Бојим се да, због њихових болесно постављених удружења и дубоког незнања, многи Хришћани могу узети учешћа у јеврејским прекршајима⁵. Једном кад они то ураде,

³ Све истакнуто припада издавачу уколико није другачије наведено – нап. издавача

⁴ Јудејска пошаст је сјајно име за евро-америчку културу секуларизма. Западна култура је, у основи, Фарисејство под другим именом. То је противљење хришћанској вери. Ми живимо у време нове Јудаизације Европске културе.

⁵ Управо то се и десило. Јеврејски завереници су прво срушили углед хришћанског гледишта представљајући га старомодним., и онда су убацили нехришћанска и антихришћанска гледишта, а потом промовисали своја световна гледишта као више научна и разумна. Ми живимо у време тог пада хришћанског положаја.

бојим се да ће моје проповеди бити узалудне⁶. Јер ако данас не чују ниједну моју реч, онда ће се они придружити Јеврејима у њиховим гозбама; једном кад они почине овај злочин, биће бескорисно да применим лек. (6) И зато се журим да предвидим ту опасност и да је спречим. Тако раде и лекари. Они прво истражују болести које су најхитније и најтеже. Али опасност од ове болести је веома блиско повезана са опасностима од других, будући да је незнабожачка (Аномејска)⁷ грешност сродна са Јеврејима, мој тренутни проблем је повезан са претходним. Управо је у томе сличност, будући да Јевреји и незнабошци (Аномејци) праве исте оптужбе. Које оптужбе Јевреји праве? Да Он назива Бога Својим Оцем и тако чини Себе једнаким са Богом. Незнабошци (Аномејци) праве исту оптужбу. Не бих то ни назвао оптужбом; они чак избацују речи „једносуштан (исте суштине) Оцу, једносуштан са Оцем“, као и *оно* што те речи носе са собом, својом одлуком да је одбију, чак иако је физички не бришу.

II

Не будите изненађени што називам Јевреје јадним. Они су стварно јадни и бедни. Када је толико благослова са небеса сишло у њихове руке, они су их гурнули у страну и били на великим мукама због тог одбијања. Јутарње Сунце Правде је засјало за њих, али су они одбацили Његове зраке и још увек седе у тами. Ми, које је тама однеговала, привукли смо светлост себи, те били ослобођени таме коју је њима самима донео њихов грех. Они су били изданци тог светог корена, али су се ти изданци поломили. Ми нисмо били део тог корена, али јесмо убрали божанске плодове. *Од свог детињства они су читали Пророке, али су распели Онога Кога су Пророци предсказали.* Ми нисмо чули Божанска пророчанства, али смо пошто-вали Онога Кога су она најавила. И тако су они јадни због тога што

⁶ Као што су биле узалудне проповеди многих протестантских и католичких свештеника. Орушењу католичке и протестантске Цркве, погледати Ратибор М. Ђурђевић, *Хришћанска побуна, дуго закаснила: За ослобођење Америке од туђинаца* (Christian Revolt, Long Overdue: For the American Freedom from the Aliens, Glenwood Springs, CO: Ichthys Books, 1990).

⁷ Незнабошци (Аномејци) су они који не поштују и одбијају Божије законе и принципе.

су одбили благослове који су им били упућени, док су други чврсто ухватили ове благослове и привукли их к себи. Иако су ови Јевреји били позвани да усвоје (прихвате) синовство, они су пали у *сродство са псима*; ми којима су пси дали снагу, кроз Божију милост напустили смо *неразумну природу* нашу и уздигли смо се до части синова. Како да докажемо ово? Христос је рекао: „Није добро узети хлеб од дјецe и бацити псима“ (Мт. 15:26). Христос је говорио Хананској жени када је назвао Јевреје децом, а Незнабошце псима. (2) Али погледајте како се касније ред изменио: *они су постали пси*, а ми смо постали деца. Павле је рекао о Јеврејима: „Чувајте се паса, чувајте се злих посленика, чувајте се ‘подрезаних’!⁸ Јер обрезани, то смо ми“ (Фил. 3:2,3). Да ли видите како су они који су на почетку били деца, сада постали пси? Желите ли да знате како смо ми, који смо прво били пси, постали деца.? „А онима који га примише даде власт да буду чеда Божија“ (Јн. 1:12). (3) Ништа није јадније од народа који *никада није успео да започне своје сопствено спасење*. Када је било потребно да се поштује Закон, они су га бацили под ноге. Сада када је Закон престао да обавезује, они *тврдоглаво настоје да га се држе*.⁹ Шта може бити јадније од оних који изазивају Господа не само тиме што крше Закон, већ и тиме што га поштују? О овоме је Стефан рекао: „Тврдоврати и необрезани срцем и ушима, ви се свагда противите Духу Светоме“ (Дап. 7:51). Не, дакле, само кршењем Закона, већ и његовим поштовањем у погрешно време. (4) Стефан је био у праву када их је назвао тврдовратим, јер нису успели да се сједине са Христом, иако је то било угодно и у томе није било ничег тешког и несносног. Јер Он је рекао: Научите се од мене; јер сам ја кротак и смирен срцем“ (Мт. 11:29) и „Јер јарам је мој благ, и бреме је моје лако“ (Мт. 11:30). Али они нису успели да се сједине јер су били тврдоврати. Не само да нису успели да прихвате ту везу са Христом, већ су је и сломили и уништили. Јер је и Јеремија рекао: „давно изломих јарам твој“ (Јер. 2:20). Није Павле био тај који је ово рекао, већ је глас Пророка био јасан и гласан. Када

⁸ Зашто су Американци и део Британске нације прихватили прљавштину обрезивања? На европском континенту одбијају да наседну на ту смицалицу.

⁹ Ово је питање за јудеизаторске секте – Адвентисте, Јеховине сведоке, итд.

је говорио о везама и обавезама, он је мислио о симболима начела, јер су Јевреји одбили Христова начела када су рекли: „Немамо цара осим ћесара“ (Јн. 19:15). Ви Јевреји сте скинули јарам, прекршили обавезе, избацили сте сами себе из Царства Небеског и приклонили се земаљским правилима. Размотримо заједно колико тачно је Пророк наговестио колико су њихова срца била нееобузdana. Он није рекао: „Скинух јарам твој,“ већ „изломих јарам твој“ *и ово је злочин необузdаних звери*, које су неконтролисane и одбијају правила. (5) Али шта је извор ове безосећајности? Он долази од похлепе и пијанства. Ко то каже? Сам Мојсије; „Али се Израиљ угоји, па се стаде ритати“ (5. Мојс. 32:15). Када дивље животиње једу из пуних јасала, оне се угоје и постану тврдоглавије и теже их је обуздати. Оне не трпе ни конопце, ни узде ни руку кочијаша. Исто тако су и јеврејски народ своје пијанство и угојеност одвели до највећег зла. *Они су одбацили Христа, нису успели да прихвате јарам Христов*, као ни да повуку плуг његовог учења. Други Пророк је наговестио ово кад је рекао: „Јер је Израиљ упоран као упорна јуница“ (уп. Ос. 4:16), а један други је назвао Јевреје „теоцима који искачу из јасала“ (ср. Мал. 4:2)¹⁰ (6) Мада такве звери нису способне за рад, оне су способне за убијање. Све ово десило се Јеврејима; док су постајали неспособни за рад, постали су способни за клање. Зато је Христос рекао: „А оне непријатеље моје који нису хтели да ја царујем над њима, доведите амо, и исијеците их“ (Лк. 19:27). Ви Јевреји би онда требало да постите, када вам пијанство чини такве страшне ствари и када ваша похлепа рађа ваше безбоштво. Сада је ваш пост неблаговремен и одвратан. Ко је то рекао? Сам Исаија када их је гласно прозвао: „Такав ли је пост који изабрах...?“ (Ис. 58:5), рече Господ. Зашто? „Ето постите да се прете (*препирете*¹¹) *и свађате и бијете песницом безбожно*“ (Ис. 58:4). *Али ако је ваш пост био одвратан док нападате своје робове, да ли он постаје прихватљив сада када убијате свог Господара? Како то може бити исправно? (7) Човек који пости требало би да буде обуздан, смирен и послушан,*

¹⁰ Сада Хришћани, прихватајући јеврејска гледишта, постају као „телед која искачу из Божијих јасала“ – нап. издавача

¹¹ Нап. приређивача цитата.

а не да буде опијен гневом. Али да ли ви нападате своје робове? У Исаијино време они су се свађали и препирали док су постили. Сада, пак, кад посте, они теже ка разузданости и крајњим блудом, поигравајући се са медвеђим шапама на пијаци. Изговор им је да посте, а понашају се као да су пијани. Чујте како их Пророк позива да посте: „огласите пост“ (1. Цар. 21:9). Он није рекао: „Направите свечаност од поста“, него „Саберите народ, освештајте сабор, скуpite старце, саберите дјецу“ (Јоил 2:16). Али Јевреји се окупљају у *нежне хорове*¹² и у *велике одвратне групе проститутки*. Они *довлаче у синагоге цело позориште, глумце и све*. Јер нема разлике између *позоришта и синагоге*. Знам да ме многи сматрају непромишљеним што сам рекао да нема разлике између позоришта и синагоге. Али ја сматрам да су они непромишљени ако не мисле оно што и ја. Ако само ја мислим оно што сам изјавио, онда ме оптужите за непромишљеност. Али ако су речи које ја говорим, речи Пророка, онда прихватите његове речи.

Ш

Знам да многи поштују Јевреје и мисле да њихов тренутни начин живота треба поштовати.¹³ Зато се журим да искореним и одстраним то кобно мишљење. Рекао сам да синагога није ништа боља од позоришта и позивам се на Пророка као сведока. Сигурно је да Јевреји не заслужују да им се више верује него њиховим Пророцима. „у тебе бјеше чело жене курве, и не хтје се стидјети“ (Јер. 3:3) Тамо где су проститутке, тамо је јавна кућа. *Али синагога није само јавна кућа и позориште, она је такође и пећина хајдучка и станиште дивљих звери.*¹⁴ Јеремија је рекао: „*Је ли овај дом који се зове мојим именом у вашим очима пећина хајдучка*“ (Јер. 7:11) и „*обратићу Јерусалим у гомилу, у стан змајевски*“ (Јер. 9:11) Он

¹² Безбожни Јевреји су највећи савремени заступници хомосексуализма (педерства) – нап. издавача).

¹³ Ово је прање мозга садашњих полу-хришћана.

¹⁴ Погледајте: Ratibor-Ray M. Jurjevich, *The Contemporary Faces of Satan and The Dark Underside of American Democracy* Glenwood Springs, CO: Ichthys Books, 1985; српска издања другог дела: Ратибор М. Ђурђевић, *Ругобе и лажи америчке демократије*, Београд, ИХК, 1995, 1996, 2000 – нап. издавача.

није просто рекао „животињски“, већ „змајевски“,“¹⁵ и на другом месту: „*Оставих дом свој, напустих нашиљедство своје*“ (Јер. 12:7). *Али ако Бог остави народ, каква онда нада за спасење остаје? Када Бог напусти неко место, то место постане станиште демона.* (2) Али, свакако Јевреји кажу да и они такође обожавају Господа. Бог ми забрањује да кажем: „*Ниједан Јеврејин не воли Бога*“. Ко то каже? Син Божији. Јер он је рекао: „*Кад бисте знали мене, знали бисте и Оца мојега*“ (Јн:8:19, ср. Јн. 14:7). Да ли бих вам могао дати сведока коме би више веровали од Сина Божијег? (3) Уколико, дакле, Јевреји нису успели да познају Оца, ако су разапели Сина, ако су престали да верују у Светога Духа, ко се не би осмелио да искрено каже како је *синагога обитавалиште демона?* У њој се не поштује Бог. Рај је забрањен. Од сада је то место идолопоклонства. *Али још увек њу неки људи поштују као свето место.* (4) Допустите ми да вам кажем нешто, не напамет, већ из сопственог искуства. Пре три дана, верујте ми, не лажем, видео сам слободну жену доброг понашања, скромну, верницу. Бруталан, безосећајан човек, који се изјашњава као Хришћанин (мада ја не бих назвао искреним Хришћанином човека који се усудио да уради тако нешто), терао ју је да уђе у јеврејски олтар и да се закуне за неке ствари око којих се свађала са њим. Она је дошла код мене и тражила да јој помогнем. Преклињала ме је да спречим то незаконито насиље које јој је свакако, пошто је упућена у божанске тајне [као Хришћанки и жени – нап. лектора], забрањено, тј. забрањено јој је да уђе на то место. Ја сам прокључао од гнева, побеснио, устао, одбио да допустим да буде увучена у такав прекршај и истраго је из руку њеног отмичара. Питао сам га да ли је он Хришћанин, на шта ми је он одговорио да јесте. Онда сам се према њему поставио снажно, оптужујући га за безосећајност и најгоре лудило. Рекао сам му да није ништа бољи од мазге ако ће он, који се изјашњава да поштује Христа, увлачити неког другог у јазбине Јевреја који су Га разапели. Разговарао сам са њим дуго, описујући му делове из Светог Јеванђеља. Рекао сам

¹⁵ У тексту на енглеском са кога је овај превод начињен, овде стоји: „He does not simply say ‘of wild beasts’, but of a ‘filthy wild beasts’“. Ми смо превод прилагодили нашем преводу датог цитата из Јер. 9:11 – нап. преводиоца и приређивача цитата.

му да је забрањено заклињати се и да је погрешно тражити од некога да се заклиње. Ја сам му онда рекао да он не мора тражити од крштеног верника да то чини. У ствари, он не сме присиљавати чак ни некрштену особу да даје заклетву. (5) Након што сам нашироко разговарао са њим и отерао глупост његове грешке из његове душе, питао сам га зашто вређа Цркву и одвлачи жену на место на коме се окупљају Јевреји. Одговорио ми је да му је много људи рекло да се више плаше да прекрше заклетву коју су дали на томе месту. Од његових речи сам зајецао, затим побеснио и на крају почео да се смејем. Када сам видео ђаволске сплетке, зајецао сам јер сам видео да ђаво има моћ да заведе људе; побеснио сам када сам схватио колико су непажљиви они који су обманути (преварени); а када сам видео величину и дубину глупости (наивности) оних који су били обманути, ја сам се насмејао. (6) Испричао сам вам ову поуку зато што сте ви немилосрдни и окрутни према онима који чине такве ствари и трпе оваква искуства. Када видите да неко од ваше браће пада у такав преступ, ви сматрате да је то нечија туђа несрећа, а не ваша сопствена. Мислите да сте се одбранили од оних који вас оптужују, тиме што сте рекли: „Шта се то мене тиче? Шта ја имам са тим човеком?“ Када то кажете, ваше речи одражавају крајњу мржњу према човечанству и суровост која само иде у прилог ђаволу. Шта то говорите? Ви сте човек и делите исту природу. Зашто говорити о сличној природи кад немате више већ само једну главу, Христа? Да ли се усуђујете да кажете да немате ништа заједничко са својим сопственим члановима? У том смислу, да ли признајете да је Христос глава Цркве? Јер, сигурно је улога главе да уједини све чланове, да их пажљиво уреди, те да их тако уређене веже у једну природу. Али, ако немате ништа заједничко са осталим члановима, онда немате ништа заједничко ни са својим братом, нити вам је, пак, Христос глава. (7) *Јевреји вас плаше као да сте мала деца*¹⁶, а

¹⁶ Погледајте Р. М. Ђурђевић. С. С. Ј. Синдром Страх од Јевреја у Америци: Испирање мозга Американцима специјалним неурозама, Страх од Јевреја. Психолошко и политичко испитивање о стварним владарима Сједињених Држава, Фарисејима – Ционистима (F. O. J. Syndrome in America: Brainwashing of Americans into a Special Neurosis, The Fear of the Jews. A Psychological and Political Inquiry about the Real U. S. rulers, the Pharisees – Zionists, Glenwood

ви то не видите. Многи грешни робови показују ужасне и смешне маске млађима. Те маске нису ужасне по својој природи, већ смешно изгледају дечјој простој души и на тај начин изазивају и много смеха. На овај начин и Јевреји плаше простодушне Хришћане са страшилима и ђаволчићима из својих ковчега. Па ипак, како би вас могле уплашити њихове смешне и бешчасне синагоге? Зар оне нису људски ковчези који су одбачени, обешчашћени и осуђени?

IV

Наши храмови нису такви. Они су заиста задивљујући и испуњени светим страхом. Божје присуство чини храм задивљујућим, јер Он има моћ која је изнад живота и смрти. У нашим храмовима слушамо многобројне проповеди о вечним казнама, о огњеним рекама ада, о неподношљивој врућини, о ланцима који се не могу раскинути, или пак о спољној тами. Али Јевреји нити знају нити сањају о тим стварима. Они живе за своје стомаке, они силно желе ствари овога света, њихово стање није ништа боље од стања свиња или коза због њихове раскалашности и неумерене похлепе.¹⁷ Они не знају ништа друго већ да напуне своје стомаке и да буду пијани, да се туку до модрица, да се повреду или буду рањени док се боре за свог омиљеног кочијаша.¹⁸ (2) *Кажите ми сада јесу ли њихови олтари одвратни и ужасни? Ко би то рекао? Из којих разлога би ми требало да мислимо да су они страшни осим ако би нам неко рекао да треба да се плашимо тих бешчасних робова, који немају право да говоре и који су истерани из Божијег дома, ко би себи дао част и слободу да нам каже тако нешто? То се свакако не догађа. Крчме нису боље од царских палата. Заиста, синагога заслужује мање поштовања од било које крчме. Она није само станиште пљачкаша и варалица, већ и обитавалиште демона. Ово важи не само за синагоге, већ и за душе Јевреја, што ћу*

Springs, CO: Ichthys Books, 1988) У Србији овај текст је издат под насловом: Злотвори човечанства скривена историја јудејских зликоваца. Сваска А, 3000 година у служби Сатане, свеска Б Америка подјармљена. (Београд: Ихтус хришћанска књига, 2002.)

¹⁷ Они се, у основи, нису променили у понашању за ових 1600 година.

¹⁸ на тркама колесница.

покушати да докажем на крају своје прве проповеди. (3) Трудим се да вас убедим да упамтите ове моје речи на посебан начин. Јер ово што сада говорим, не радим због представе или аплауза, већ да бих излечио ваше душе. Шта ми је, дакле, још преостало да искажем, када су неки од вас још увек болесни, иако има толико лекара који могу да примене лек? (4) Било је дванаест Апостола и они су привукли цео свет [Христу, нап. коректора] и себи. *Већи део града је хришћански, али су неки још увек болесни од јудејске пошастии.*¹⁹ *А шта би ми који смо здрави могли да кажемо у своју одбрану? Сигурно се може рећи да они који су болесни заслужују да их оптужујемо. Али ни ми нисмо ослобођени од срамоте, јер их не посећујемо у часовима њихове болести; да смо показали већу бригу за њих и да им је та брига помогла, они можда више не би били болесни.* (5) Допустите ми да вам кажем и ово, како би свако од вас могао да спасе свог брата. Чак иако морате да га притворите, иако морате да примените силу, чак иако морате да га третирате болесним и тврдоглавим, урадите све да га спасете од ђавоље замке и да га ослободите из канџи оних који су убили Христа. (6) Кажите ми ово. Претпоставимо да сте видели човека који је управо осуђен и кога кроз пијацу воде на погубљење. Претпоставимо да сте могли да га спасете из руку целата. Зар не бисте урадили све што бисте могли да га спасите од погубљења? Сада ви чак видите свог брата како га неправедно довлаче до потпуног уништења. Није целат тај који га вуче, већ сам ђаво. Зар бисте били толико дрски да не покушате да урадите нешто како би га спасли од сопствене пропасти? Ако му не помогнете, који ћете изговор имати? Али ваш брат је јачи и моћнији од вас. Покажите ми га. Уколико ће он остати чврсто при својој тврдоглавој одлуци, *ја ћу изабрати да ризикујем свој живот радије него да га пустим да уђе на врата синагоге.*²⁰ (7) Рећи ћу му: Шта имаш заједничко са ослобобођеним Јерусалимом, са Горњим-Небеским Јерусалимом? Ти си изабрао онај Доњи; зато и буди роб земаљског Јерусалима који је, према речима Апостола, роб заједно

¹⁹ Ово је опште запажање које се може применити и на целокупну западну културу.

²⁰ У западној култури, врата су широм отворена за јеврејске обмане: секуларизам, рационализам, либерализам, итд.

са својом децом. Да ли постиш са Јеврејима? Онда изуј своје ципеле заједно са њима и забављај се са њима по пијаци, *буди непристојан и смеј се као и они.*²¹ *Али ти не би изабрао да урадиш тако нешто јер те је срамота и облива те руменило. Срамота те је да изгледаш као они, а није те срамота да будеш грешан као они!* Који ћеш изговор имати, ти који си само полу Хришћанин?²² (8) Верујте ми, ја ћу пре ризиковати свој живот него што бих презрео било кога ко је болестан од ове пошастии²³, ако га видим. Ако не успем да га видим, сигурно ће ми Бог дати оправдање. И нека свако од вас размисли о овој теми. Нека не мисли да је то нешто што је другоразредног значаја. *Примећујете ли шта ђакон стално возглашава приликом Свете Тајне?*²⁴ *„Волимо један другог,“ „Возљубим друг друга.“ Зар не видите како вам поверава да пажљиво волите и проверавате своју браћу? Учините то исто и са јудејствујућим хришћанима*²⁵ *такође. Када запазите неког јудејствујућег хришћанина, прихватите га, објасните му шта заправо чини, како не бисте били саучесник у његовом отпадању од праве вере.* (9) Уколико је неки римски војник који служи у прекоморским земљама ухваћен да чини услуге варварима и Персијанцима, онда није само он у опасности већ и свако други ко је био упознат са том чињеницом а није исту пријавио генералу. *Пошто сте ви Христова војска, пажљиво посматрајте има ли међу вама неког кога привлачи безбожничка вера*²⁶ *и обзнаните његово присуство – не да бисмо га погубили, као они генерали, нити да бисмо га казнили или му се осветили, већ да бисмо га могли ослободити његове заблуде и учинили га поново и потпуно нашим.* (10) *Ако нисте вољни да урадите ово, ако познајете такву особу, а*

²¹ Савремена уметност и књижевност и остале области су у великој мери обликовани према просаклуку јудејских учитеља.

²² Полу-Хришћанин је одличан опис просечног савременог Хришћанина.

²³ Бити полу-Хришћанин је духовна болест.

²⁴ Мисли се на Свету Литургију – нап. коректора.

²⁵ Већина хришћана, чак и њихове вође (епископи, свештеници, теолози) нису се ни усудили да разматрају суптилни процес јудаизације наше културе, нашег мишљења, наших политичких процеса. (Јудео – демократија: ко заиста влада?)

²⁶ Безбожничка вера, је добрим делом и западна култура, која се продаје под именом прогреса, научног мишљења, либерализма, итд

прикривате је, будите сигурни да ће вас обојицу стићи иста казна. Јер Павле прописује шибање и казну не само онима који почине зла дела, већ и онима који таква дела оправдавају. Пророк такође прописује исту пресуду и лоповима и онима који беже са њима. И то је сасвим разумљиво. Јер ако је човек свестан туђих злодела, а сакрива их и прикрива, он даје злочинцу јачу основу да криши закон и да се мање брине због својих злочиначких дела.

V

Али да се вратим на оне који су болесни. Размислите, онда са ким они заједно посте. Са онима који су узвикивали: „Распни га, распни“ (Лк. 23:21; Јн. 19:16. Уп. Мт. 27:22; Мк. 15:13-14; Лк. 23:23; Јн. 19:15); са онима који су рекли: „Крв његова на нас и на нашу децу“ (Мт. 27:25). Ако би неки људи били ухваћени у побуну против својих власти и били осуђени, да ли би сте се усудили да им приђете и да причате са њима? Мислим да не би. Зар није, онда, лудост да покажете такву спремност да побегнете од оних који су починили злочин против човека, али да се придружите онима који су починили окрутне злочине против Самога Бога? Зар није чудно да они који поштују Распетого, држе исте празнике као и они који су Га разапели? Зар то није знак глупости и најгоре лудости? (2) Пошто има неких који мисле да су синагоге света места, морам да им кажем пар речи. Зашто обожавате то место? Зар га не морате презирати, гнушати га се и бежати од тог места? Они одговарају да се на том месту држе Закон и Књиге пророчке. Шта то значи? Хоће ли свако место на коме се налазе те књиге бити свето? Никако! Ово је највећи разлог због којга мрзим синагоге и због кога их се гнушам.²⁷ Они имају Пророке али не верују у њих, они читају Свете књиге, али не прихватају њихове сведоке а управо то је знак највеће њихове кривице. (3) Реците ми следеће: Ако би видели поштованог човека,

²⁷ Шта би Свети Јован Златоусти мислио о нашој јудеизованој култури и политици? Наше политичке идеје су у потпуности обликоване од стране јудео-демократије. Погледај Р. М. Бурђевић, *Пет крвавих револуција јудео-банкара и њихове јудео-масонерије*, Београд, Ихтус хришћанска књига, 1999 (*Five Bloody Revolutions by Judeo-bankers and their Judeo-Masons*, Kansas City: Ichthys Books, 1999.)

чувеног и познатог, кога су истукли пљачкаши у некој јазбини или крчми, тј. уколико би га видели повређеног, пребијеног и изложеног најгорем насиљу, да ли би и даље високо поштовали ту јазбину или крчму због тога што је тај велики и поштовани човек ту био подвргнут том насилном понашању? Мислим да не би. Пре би се могло рећи, да бисте из тог разлога мрзели то место и гнушали га се. (4) Нека онда ваш став буде исти и према синагогама. Јер, они су донели у синагоге књиге Мојсијеве заједно са Пророцима, не да би их поштовали већ да би их бешчасно скрnavили.²⁸ Када они кажу да Мојсије и Пророци нису знали за Христа и нису рекли ништа о Његовом доласку, да ли су могли да нанесу већу увреду овим Светим људима од оптужбе да нису препознали свог Господа, него да кажу да су ови Свети Пророци били сарадници у њиховом греху? И зато морамо још више да мрзимо и њих и њихове синагоге, због њиховог увредљивог понашања према овим Светим људима. (5) Зашто говорим о књигама и синагогама? У време прогона, јавни целати су држали тела мученика, бичевали их и дерали им кожу на комаде. Могу ли целатове руке бити свете ако су држале тело Светог човека? Боже сачувај! Руке које су дохватиле и држале тела Светих мученика ипак не могу бити свете. Зашто? Зато што су ти целати урадили злу ствар када су ставили своје руке на Светињу. И хоће ли они који су руковали са Светим књигама бити и мало више поштовани од оних који су побили мученике? Зар то не би била крајње безумље? Ако злостављана тела Светих мученика не чине Светим оне који који су их злостављали, већ само повећавају њихову кривицу, како онда Свете књиге могу помоћи онима који их читају, ако у њих не верују? Њихов промишљени избор да скрнавe Свето Писмо осуђује их за још веће безбожништво. (6) Да нису имали Пророке не би заслужили такву казну, да нису читали Свете књиге не би били толико нечисти и несвети. Али, будући да је тако, они су лишени свих оправдања. Они имају гласнике истине али, будући да су непријатељског срца [*према тим гласницима* – нап. коректора], они их постављају против Пророка и истине коју они говоре. И

²⁸ Веома мало Хришћана зна да савремени Јудаизам није вера Старог Завета, већ је, у ствари, Талмудизам, вера Фарисеја.

управо зато они би требали да буду још безбожнији и кривљи; они имају Пророке, али се према њима односе непријатељски. (7) Због тога вас опомињем да бежите и да се клоните њихових скупова. Зло које они доносе нашој слабијој браћи није мало. Та наша браћа не дају чак ни најмање оправдање због којег подносе *будалаштинe Јевреја*. Јер када они виде да ви, који поштујете Христа Кога су они разапели, са обожавањем и одушевљењем следите њихове обичаје, како онда да не мисле да су обреди које Јевреји изводе најбољи, а да су наши обреди безвредни? Јер поред тога што поштујете и обожавате наше Свете Тајне, одлазите код истих оних људи који скврнавe наше обреде. Св. Апостол Павле је рекао: „Јер ако тебе, који имаш знање, види неко гдје седиш за трпезом у идолском храму, неће ли се савјест његова, зато што је слаб, охрабрити да једе идолске жртве?” (1. Кор. 8, 10). Ја вам, пак, кажем: „Ако вас неко види да улазите у синагоге и учествујете у јеврејским обредима, неће ли га његова савест охрабрити да се диви оном што Јевреји раде? Онај ко погрешити не плаћа само казну за своју сопствену грешку, већ бива кажњаван и зато што је и друге саблазнио и навео на грех. Исто тако, онај који је остао непоколебљив и поред ваше саблазни, бива награђен не само за своју сопствену врлину, већ му се људи диве и због тога што је повео остале ка оним стварима које желе. (8) Због тога бежите од окупљања и јеврејских скупова и њихових светих места. Нека нико од вас не поштује синагоге због Светих књига које су у њима. Нека их мрзи и избегава, зато што Јевреји [у синагогама – нап. коректора] скврнавe и повређују Свете, јер одбијају да верују њиховим речима и оптужују Свете за крајњу грешност.

VI

Да бисте знали да Свете књиге не чине место Светим, као и да га намере оних који га посећују чине безбожним, навешћу вам једну стару причу. Птоломеј из Филадельфије Палестинске је прикупио књиге са свих страна света. Када је сазнао да Јевреји имају књиге о Богу и савршеној држави, послао је по човека из Јудеје који му је превео те књиге, које је потом похранио у храм Сераписа, пошто је био паганин. Све до данас те преведене књиге се налазе у храму Се-

раписа. Али, да ли је храм Сераписа Свето место због тих Светих књига? Боже сачувај! Иако књиге имају своју сопствену Светост, оне ту Светост не деле са местом на коме се налазе, јер су они који посећују то место прљави. (2) *Морате применити иста мерила и за синагоге*. Јер, чак и да тамо нема идола, још увек *демони станују на том месту*. Ово говорим не само за синагогу овде у граду, већ и за ону у Дафни. Наиме, у Дафни имате још злокобније место проклетства које зову Матроне. Чуо сам да многи верујући људи одлазе тамо и спавају поред тог места. (3) Али, Боже сачувај да те људе зовем верујућима. Јер, за мене су олтар Матроне и храм Аполона једнако безбожни. Ако ме неко оптужи за дрскост, ја ћу онда њега оптужити за крајње безумље. Јер, реците ми, зар није станиште демона грешно место, чак и ако на њему нема статуе ниједног бога? Овде се окупљају убице Христа, овде је Часни Крст ишчупан, овде се хули на Бога, овде се не зна за Оца, овде је Син повређен, овде се одбија лепота Светога Духа. Зар са овог места не долази још већа штета, будући да су сами Јевреји демони? У паганским храмовима грех је огољен и очигледан. Било би тешко обманути човека здравог и мудрог духа и намамити га тамо. Са друге стране, у синагогама има људи који кажу да поштују Бога и обожавају идоле, људи који кажу да имају Пророке и да им одају почаст. Али, својим речима они спремају мноштво мамаца да ухвате у своје замке једноставне душе оних који су толико малоумни да допусте да их ови ухвате на спавању.(4) *Дакле безбожништво Јевреја и паганство су једна те иста ствар. Само што Јевреји примењују лукавство које је опасније. У њиховим синагогама постоји невидљиви олтар обмане, на коме они жртвују, не овце и краве, већ људске душе.* (5) Коначно, ако се дивите свечаностима Јевреја, шта онда ви имате заједничко са нама? *Ако су Јеврејски обреди и церемоније велике и вредне поштовања, онда су наши обреди лажни. Али, ако су наши обреди истинити, као што јесу, онда су њихови испуњени обманом.* Ја не говорим о Светом Писму. Боже сачувај! Јер је Свето Писмо било Оно које ме је узело за руку и привело ка Христу. Говорим о безбожништву и тренутном безумљу Јевреја. (6) Сада је време да докажем да демони станују у синагогама, и то не само на самом ме-

сту као таквом, већ такође и у душама Јевреја. Као што је Христос рекао: „А кад нечисти дух изиђе из човјека, иде кроз безводна места тражећи покоја, и не налази. Онда каже: Да се вратим у дом свој откуда сам изишао; И дошавши нађе празан, пометен и украшен. Тада отиде и узме са собом седам других духова горих од себе, и ушавши борави ондје; и буде потоње горе човјеку ономе од првога. Тако ће бити и овоме роду зломе“ (Мт. 12:43-45). (7) Видите ли да демони станују у њиховим душама и да су ови демони опаснији од оних старих?²⁹ Ово је сасвим разумљиво. У старо време Јевреји су се понашали грешно према Пророцима, сада они скрнавe Господара Пророка. Реците ми следеће: зар се не најезите од помисли да будете на истом месту са са људима које је ђаво запоседнуо, који су тако нечистог духа, који су одрасли у сред покоља и крвопролића? Морате ли се поздрављати са њима и размењивати шкрте речи? Зар се не морате окренути од њих који су срамота и зараза целог света? Зар нису дошли до самог врхунца грешности? Зар нису сви Пророци посветили своје време прављењу дугих говора у којима су их (Јевреје) оптуживали? Каква трагедија, коју врсту безакоња они нису превазишли са својом кривицом? Они су жртвовали сопствене синове и кћери демонима. Одбили су да препознају природу, заборавили су муке рађања, бацили су под ноге подизање своје деце, одметнули су се од основа закона сродства,³⁰ постали су дивљији него и једна дивља звер³¹ (8) Дивље животиње често пута жртвују своје животе и презру своју сопствену безбедност да би заштитиле

²⁹ Антихришћански менталитет савременог човека је углавном дело јеврејских непријатеља Христа. Ови демони су заиста опаснији. Ја заиста позивам било ког ученог човека да покуша да одбаци моје тврдње да су Јевреји најдеструктивнији непријатељи Хришћанства у целој историји. (Види: Р. М. Ђурђевић, *Завера против Христа*, Београд, Ихтус хришћанска књига, Београд, 2006).

³⁰ Све три европске револуције у којима су цареви (краљеви) убијени, режирали су Јевреји. Више о томе у: Ратибор М. Ђурђевић, *Пет крвавих револуција јудео-банкара и њихове јудео-масонерије*, Београд, Ихтус хришћанска књига, 1999 (R. M. Jurjevich: *Five Bloody Revolutions by Judeo – bankers and their Judeo – Masonery*. Kansas City, Ichthys Books, 1999.)

³¹ Милион Француза је убијено, сто милиона живота уништили су јеврејски болшевици (према истрази Конгреса Сједињених Америчких држава)

своје младунце. Никаква нужда није терала Јевреје када су убијали своју децу сопственим рукама да одају почаст осветољубивим демонима, непријатељима нашег живота. Које нас њихово дело више чуди? Њихово безбожност или њихова суровост или њихова нељудскост? То што су жртвовали своју децу или то што су жртвовали себе демонима? Због своје безобзирности, зар нису показали похлепу већу од неразумних животиња? Послушајмо шта Пророк каже о њиховој разузданости: „Јутром су кад устају као товни коњи, сваки рже за женом ближњег свог“ (Јер. 5:8). Он није рекао „свако жели жену ближњег свог,“ већ је изразио лудост која долази од њихове разузданости и то најјасније говорећи о томе као о режању дивљих звери.³²

VII

Шта још желите да вам кажем? Хоћу ли вам причати о њиховим проневерама, о њиховој похлепи, о напуштању сиромашних, о њиховим крађама, преварама у трговини? Цео дан ми не би био довољан да вам набројим све те ствари. Али, да ли њихови празници имају било шта што је достојанствено и велико? И њихови празници такође показују да су они нечисти. Послушајте Пророке, или још боље, послушајте самог Бога како снажно окреће леђа од њих: „Мрзим на ваше празнике, одбацио сам их“ (Амос 5:21). (2) *Да ли Бог заиста мрзи њихове празнике и да ли ви учествујете у њима?* Он није рекао овај или онај празник, већ све њих заједно. Да ли желите да видите Бога како мрзи поштовање праћено таламбасима, лирама, харфама и другим инструментима? Бог је рекао: „Уклони од мене буку пјесама својих, и свирања псалтира твојих нећу да чујем“ (Амос 5:23). Да је Бог вама рекао: „Уклони од мене,“ да ли бисте и даље трчали да слушате трубе?³³ Зар ове жртве и понуде нису за презирање? „Не приносите више жртве залудне; на кад [тамјан – нап. коректора] гадим се“ (Ис. 1:13). *На кад гадим се.* Зар онда и само место није за презирање? Пре него што су починили

³² Ово се може применити и на јеврејску „сексуалну револуцију“ која је овладала Евро-Америком.

³³ Зар рок музички фестивали нису примери наше пијане, дехристијанизоване, јудеизоване културе?

злочин над злочинима, пре него што су убили свог Господа, пре Крста, пре убиства Христовог, чак и тада су већ били за презир. Зар сада није све још ужасније? Па ипак, шта је пријатније од мириса тамјана? Али Бог не гледа на природу дарова, већ на намеру оних који их доносе. Он суди њиховим понудама по њиховим намерама. (3) Он је обратио пажњу на Авеља, па онда на његове дарове. Погледао је Каина и одбио његову понуду. Јер Свето Писмо каже: „Јер не погледа на Каина и његову жртву“ (1. Мојс. 4:5). Ноје је понудио Богу да жртвује овце, краве и птице. Свето Писмо каже: „И Господ осети благ мирис“ (1. Мојс. 8:21), што значи да је прихватио његову понуду. Јер Бог нема ноздрве, Он је Бестелесни Дух. А ипак, са олтара се уздизао дим и мирис спаљених тела, а ништа не заудара као тај смрад. Оно што можете научити је да Бог гледа на намере оних који му приносе жртву, и исту прихвата или одбија. Свето Писмо назива дим и мирис миомирисом, док тамјан назива одвратним зато што намере оних који га нуде заударају највећим смрадом. (4) Да ли желите да знате да Бог, заједно са жртвама, музичким инструментима и празницима, одбацује и храмове због оних који у њих улазе? Он је то показао, углавном, својим делима, када их је предао у руке варварима, као и касније када их је потпуно уништио. Али чак и пре него што ће их уништити, он је кроз пророке гласно повикао и рекао: „Не уздајте се у лажне речи говорећи: црква Господња, црква Господња ово је“ (Јер. 7:4). Пророк заправо каже је да храм не чини светим оне који се у њему окупљају, већ да они који се у њему окупљају чине њега светим (храм). Ако храм није помогао у време када су Херувим и Ковчег завета били ту, како ће онда да помогне сада када су све те ствари нестале, сада када је Божије одбацивање потпуно, сада када је погодније тло за непријатељство? Какав би то чин лудости и поремећености био, узети за саучеснике у празницима оне који су обешчашћени, оне које је Бог напустио, оне који су разбеснели Господа? (5) Реците ми и ово. Да вам неки човек убије сина, да ли бисте патили док га гледате или бисте прихватили његов поздрав? Зар га се не бисте клонили као најгорег демона, као самог ђавола? *Они су убили Сина Божијег, зар имате дрскости да уђете са њима под исти кров? На-*

кон што је убијен, Он вам је учинио велику част тиме што вас је начинио Његовом браћом и наследницима. Али ви сте Га толико обешчастили тиме што сте одали почаст онима који су Га разапели на Крсту, тиме што сте заједно са њима учествовали у њиховим празницима, тиме што сте ишли на њихова безбожна места, улазили са њима на нечиста врата, тиме што сте *седели за трпезом демона*. Јер сам убеђен да називам *пост Јевреја трпезом демона због тога што су убили Бога*. Ако Јевреји делују против Бога, зар они не служе демонима? Да ли тражите од демона да вас излече? Када је Христос дозволио демонима да уђу у свиње, оне су се одмах стропоштале у море. Да ли ће ти демони поштедети тела људи? Волео бих да не убију тела људи, да се не уроте против њих. Али хоће. Демони одбацују људе од Раја и лишавају их части с више. Да ли ће демони излечити њихова тела? То су бесмислице. Демони знају како да нанесу бол, а не како да излече. Они не поштеђују душе. Реците ми, пак, хоће ли поштедети тела? Они покушавају да истерају људе из Царства (Небеског); хоће ли изабрати да их ослободе од пошаста? (6) Зар нисте чули шта је Пророк рекао? Он је рекао да демони не могу учинити ништа добро, већ само лоше. Јер, чак иако могу да излече и ако траже да ураде оно што је немогуће, не смете прихватити неуништиву и вечну казну у замену за мали допринос који брзо може бити уништен. Зар ћете излечити тело, а уништити душу? Слаба вам је корист. Зар ћете разбеснети Бога Који вас је направио и *позвати у помоћ демона који се заверио против вас?* (7) Ако неки паганин који се плаши демона поседује медицинско знање, хоће ли вас и он тако лако убедити да поштујете паганске богове? Јер пагани такође имају своју вештину. Они такође често лече многе болести и дају здравље болеснима. Зар треба да учествујемо у њиховом безбожништву због тих вештина? Боже сачувај! Чујте шта је Мојсије рекао Јеврејима: „Ако устане међу вама пророк или који сне сања, и каже ти знак или чудо, па се збуди тај знак или чудо које ти каже, и он ти рече: хајде да идемо за другим боговима³⁴ којих не знаш, и њима да служимо, немој по-

³⁴ Ово је болест западне културе – служење (идолопоклонство) страним (непознатим) боговима.

слушати што ти каже тај пророк или сањач“ (5. Мојс. 13:1-3). (8) Мојсије је мислио следеће. Ако неки Пророк устане, каже и изведе нешто, било да је то подизање мртваца или очишћење од губе или излечење сакатог човека, и после учињеног чуда вас позове на грех, не придајте му много пажње због оног што је извео. Зашто? „Јер вас куша Господ Бог ваш да би се знало љубите ли Господа Бога својега из свега срца својега и све душе своје“ (5. Мојс. 13:3). Ово јасно говори да демони не лече. Ако би Бог уопште требало да дозволи демонима да лече, он ту дозволу даје да би вас искушао, не због тога што Бог не зна какви сте ви, већ да би вас могао научити да одбаците чак и оне демоне који лече. (9) И зашто ја говорим о телесним лековима? Ако вам неко прети Гееном ако се не одрекнете Христа, не обазирите се на његове речи. Ако би вам неко обећао царство да се побуните против Јединородног Сина Божијег, окрените се од њега и мрзите га.³⁵ Будите Павлов ученик и подражавајте речима које је његова благословена и племенита душа узвикнула када је рекао: „Јер сам увјерен да нас ни смрт, ни живот ни анђели, ни поглаварства, ни силе, ни садашњост, ни будућност, ни висина, ни дубина, нити икаква друга твар неће моћи одвојити од љубави Божије, која је у Христу Исусу Господу нашем“ (Рим. 8:38-39). (10) Ни анђели, ни силе, ни садашњост, ни будућност, нити икаква друга твар нису одвојили Павла од љубави Христове. Да ли се буните против излечења вашег тела? И које оправдање бисте могли наћи? Сигурно се морамо бојати Христа више него Геене и желети Га више него земаљско царство. Чак и када би били болесни, боље је да останемо лошег здравља него да паднемо у грех због лека, јер чак и ако вас демон излечи, он вас повређује више него што вам помаже. Он помаже телу, које ће за кратко време умрети и иструнути. Али он повређује душу, која никада неће умрети. Отмичари често намамљују малу децу нудећи им слаткише, кексеве, кликере и сличне ствари, а затим им одузимају слободу и живот. Исто тако и демони обећају лек, а потом баце цело спасење у море. (11) Љубљени, немојмо се задовољити са овим. На сваки начин се

³⁵ Ово је грех Европе: када су јој урођени рабини понудили своју дехристијанизовану форму вере (секуларизам), Европљани су се скупили око те антихришћанске „вере“.

старајмо да се сачувамо од безбожништва. Зар Јов није могао да послуша своју жену, која је хулила на Бога, и да избегне несрећу која му се десила. „Благослови Бога па умри“ (Јов 2:9), рекла је она. Али он је одабрао да подноси бол и да страда. Одабрао је да подноси тај несносни бол пре него да хули на Бога и буде слободан од зла које га је снашло. Морате му подражавати. Ако ће вам демон обећати десет хиљада лекова за болести које су вас снашле, не обазирите се на њега, не задовољавајте се са њим, исто као што је Јов одбио да послуша своју жену. Одаберите да трпите своју болест радије него да уништите своју веру и спасење своје душе. Бог вас не напушта. Он често допушта да се разболите јер жели да повећа вашу славу. Сачувајте своју храброст да бисте могли да га чујете док говори: „Шта мислите због чега другог имам посла са вама, него да вам покажем како да budete праведни преда Мном?“ (уп. Јов 35:2)

VIII

Могоао бих вам рећи још више од овога, али да не бисте забравили оно што сам вам рекао, привешћу крају своју проповед речима Мојсија: „Свједочим вам данас небом и земљом да ће вас брзо нестати са земље“ (5. Мојс. 4:26). Ако ће било ко од вас, без обзира да ли је присутан овде или не, ићи на празник Труба, или појурити у синагогу, или отићи на олтар Матроне, учествовати у посту, или учествовати у Сабату или било ком другом јеврејском обреду, већем или мањем, сведочим вам небом и земљом да сам недужан за крв свих вас. (2) Ове речи ће стајати уз вас и уз мене у Дан Господа нашег Исуса Христа; ако обратите пажњу на њих, оне ће вам донети велико самопоуздање, ако, пак, не обратите пажњу на њих и прикријете било кога ко се усуди да уради такве ствари, моје речи ће стајати против вас, као горке оптужбе. „Јер не пропустих да вам објавим сву вољу Божију“ (Дап. 20:27). (3) Ја сам положио новац код банкара. На вама остаје да повећате мој улог и да искористите зараду од мојих речи за спасење ваше браће. Да ли ви сматрате да је претешко бремене да оптужите оне који почине овакве злочине? Тешко је бремене прећутати то. Јер *вас та тишина*

чини непријатељем Бога и доноси уништење и вама који сакривате такве злочинце и онима чији злочини остају неоткривени. *Колико је боље постати мрзак нашим ближњим слугама да би их спасили од тога да изазову гњев Божији против себе.* Чак иако је ваш ближњи слуга узнемирен због вас сада, он неће бити способан да вам науди, већ ће вам после бити захвалан за лек који сте му дали. Али ако тражите да задобијете наклоност вашег ближњег слуге, ако ћутите и повредите га прикривањем његовог греха, Бог ће за вас захтевати највећу казну. *Ваше ћутање ће од Бога начинити вашег непријатеља и повредиће вашег брата.* Ако га разобличите и откријете његов грех, учинићете да Бог буде милостив и благонаклон према вашем брату и ви ћете добити за пријатеља оног који је био слуђен, али је научио из искуства да сте му служили добро. (4) Не мислите, дакле, да чините својој браћи услугу ако их видите како се баве неким безумним делима, а не оптужите их ревносно за то. Када изгубите огртач, зар не сматрате својим непријатељем, не само онога који га је украо, већ и онога који је знао за крађу, а одбио је да пријави лопова? Наша заједничка Мајка (Црква) није изгубила огртач, већ брата. *Ђаво га је украо и сада га држи у јудаизму.*³⁶ Ви знате онога који га је украо, знате онога који је покраден. Да ли ме видите док светлим, као што је то било, светиљком својих убеђења и трагам свугде у свом болу? И да ли ћутите и одбијате да га откријете? Какво оправдање ћете имати? Зар вас Црква неће уврстити међу своје најгоре непријатеље?³⁷ Зар вас неће сматрати непријатељем и рушиоцем? (5) Боже сачувај да било ко, од оних који слушају моје савете, почини такав злочин као што је издаја брата за кога је Христос умро. Христос је пролио Своју Крв за њега. Да ли вам је сувише тешко да изустите реч у одбрану онога што је Христос учинио? Уверавам вас да не треба да вам буде сувише теш-

³⁶ Исто се може рећи за западну културу: она је заробљеник духа јудаизма. Колико духовно можемо бити болесни да се не побунимо против робовања духу јудаизма: рационализам, безбожништво, недостатак љубави према Христу?

³⁷ Црквене вође су углавном збуњене око јудаизације западне културе, око безбожничког духа који се раширио кроз културу која је некад доминирала Хришћанством.

ко. Чим изађете одавде, крените у лов и нека ми свако од вас доведе по једног од оних који пате од ове пошасте.³⁸ (6) *Боже сачувај да толико њих буде болесно од ове пошасте. Нека ми вас двојица или тројица или десеторица или двадесеторица доведу једног човека. Радите по дану, а када у вашим мрежама видим улов коју сте ухватили, поставићу за вас још обилнију трпезу. Ако видим да сте послушали савет који сам вам данас дао, бићу још ревноснији у лечењу душа ових људи, што ће бити већи благослов и за њих и за вас.* (7) *Не узимајте моје речи олако. Будите опрезни у хватању оних који пате од ове болести. Нека жене траже жене, мушкарци мушкарце, робови робове, слободни слободне, а деца нека траже децу. Дођите сви на наш следећи састанак са таквим успесима за које ћете добити награду од мене, али пре него што је добијете од мене, од Бога ћете добити велику и неописиву награду која у огромној мери надмашује рад оних који су успели. Нека свако од нас добије ово милошћу и љубављу нашег Господа нашег Исуса Христа кроз Кога и са Којим се слави и Отац и Свети Дух, сада и увек и у векове векова. Амин.*

³⁸ Духовна јудаизација.

ДРУГА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)

ПРОТИВ ОНИХ КОЈИ ПОСТЕ ЈЕВРЕЈСКЕ ПОСТОВЕ И ПРОТИВ САМИХ ЈЕВРЕЈА

Завршена пре осталих, проповед је дата и пет дана пре јеврејског поста. ЗЛОКОБНИ И НЕЧИСТИ ПОСТ Јевреја је на нашим вратима. Иако је то пост, не питајте се зашто га називам нечистим. Најужасније је то што је учињено противно Божијој намери. Њихов злокобни пост ће почети за пет дана. Пре десет и више дана ја сам предвидео ово и дао опомену са надом да ће она учинити вашу браћу сигурном. Нека нико не сматра то грешком, и нека нико не каже да је моја изјава била преурањена, будући да сам је дао толико много дана унапред. Када се лечи грозница, или било која друга болест, лекари то предвиде и са много лекова осигурају тело човека који ће бити опхрван грозницом; они журе да осигурају тело човека од опасности пре него што она дође на њега. (2) Будући да, такође, видим да вам се приближава веома озбиљна болест, много унапред сам вам дао важно упозорење да бисте могли да примените поправне мере пре него што зло нападне. Због тога нисам чекао дане поста да вас опоменем. Нисам желео да останем без времена да вас зауставим да тражите вашу браћу, надао сам се да ћете током више дана можда бити способни да трагате без страха за онима који пате од ове болести и да ћете их излечити. (3) Људи који славе венчање или припремају раскошну гозбу раде исто тако. Они не чекају задњи дан. Дуго унапред они причају са рибарима и ловцима тако да им недостатак времена не би представљао проблем у припреми свечаности. Будући да ћу такође припремити свечаност пре вас против тврдоглавости Јевреја, почињем тако што причам са вама, рибарима, како бисте могли да ухватите вашу слабију браћу у ваше мреже и да их доведете да чују оно што имам да кажем. (4) Ви који сте пецали и имате ваш улов у мрежама, останите непоколебљиви и вежите их чврсто речима опомене. Они који још увек немају улов, имају довољно

времена за ових пет дана да поставе замке и савладају свој плен. Раширимо онда наше мреже упутстава, као чопор ловачких паса кружимо околу и окружимо наш плен, доведимо их заједно са свих страна и подвргнимо их законима Цркве. Ако мислите да је ово добра идеја, пошаљимо онда нашег најбољег ловца да их тражи, благословеног Павла, који је једном гласно повикао и рекао: „Ево ја, Павле, кажем вам да ако се обрезујете, Христос вам ништа неће користити“ (Гал. 5:2). (5) Када се дивље животиње и звери крију испод жбуња и чују повике ловаца, оне поскаче од страха. Бука их истера из њиховог скровишта, често и против њихове воље, повици ловаца их истерају напоље, те оне упадну право у замку. Тако се исто и ваша браћа крију под, како бих рекао, *грмом Јудаизма*. Ако чују Павлове повике, сигуран сам да ће они лако упасти у мреже спасења и *напустити заблуде Јевреја*. Јер није Павле тај који је говорио, већ *Христос Који је покренуо Павлову душу*. Када га онда чујете како виче и говори: „Ево ја, Павле, кажем вам...“ (Гал. 5:2), сматрајте да је само глас Павлов; *мисли и речи су Христове* јер Он проговара из Павловог срца. (6) Али неко би могао рећи: зар је грех обрезивања толики да чини бескорисним цео Христов домострој спасења? Да, грех обрезивања је толики, не због самог чина као таквог, већ због ваше тврдоглавости. Постојало је време када је закон био користан и неопходан, али је сада то време прошло и чин је сада бескористан. Ако сада прихватите да се обрежете, када је дошло неко друго време, то ће учинити Божији дар бескорисним.³⁹ Због тога што нисте вољни да Му се приклоните, Христос вам неће бити од користи. Претпоставимо да је неко ухваћен у прељуби или у неком најбезумнијем злочину и бачен у затвор. Претпоставимо, затим, да пресуда против њега треба да буде донета и да треба да буде осуђен. Претпоставимо коначно да управо у том тренутку дође писмо од цара којим се сви затвореници ослобађају истраге и казне. Ако затвореник одбије да прихвати помиловање, остане тврдоглав, и изабере да буде изведен на суђење, да му се изрекне казна и да буде кажњен, он онда неће моћи да искористи цареву

³⁹ Скандал обрезивања англосаксонских младића је један од знакова дехристијанизације Британије и Америке.

одлуку. Јер када је једном себе ставио на располагање суду, истражи и казни, он је сам донео одлуку да се лиши царског дара. (7) Ово се десило и у случају Јевреја. Погледајте како то бива. Сву људску природу је обузело најгоре зло, „сви сагрјешеше,“ каже Павле (Рим. 3:23). Они су били затворени у затвору због тога што су прекршили Закон. Судија је требао да им изрекне казну. Стигло је писмо од Цара Небеског. Не само то, Сâм Цар је дошао на земљу. Без истраге и без тражења разлога, Он је ослободио све људе од казне за њихове грехе.

II

Дакле, сви они који су потрчали ка Христу су спашени Његовом милошћу и користе Његов дар. Али они који желе да траже оправдање у Закону ће такође бити лишени милости. Они неће моћи да уживају у Божијој милости због тога што настоје да добију спасење сопственим напорима. Они ће навући на себе клетву Закона, зато што у делима Закона ниједно тело неће наћи оправдање. То је оно што Павле каже: „Јер дјелима закона ни једно тијело неће се оправдати пред њим“ (Рим. 3:20). Јер човек који настоји да добије спасење из дела Закона, нема ништа заједничко са милошћу. Ево шта је Павле наговестио рекавши: „Ако и је по благодати, онда није од дјела, јер благодат већ не би била благодат; ако ли је од дјела, више није благодат, јер дјело већ не би било дјело“ (Рим. 11:6). И на другом месту: „ако праведност кроз закон бива, онда Христос узалуд умрије“ (Гал. 2:21), и поново: „ви који себе законом оправдавате, и од благодати отпадосте“ (Гал. 5:4). Ви сте умрли за Закон, постали сте лешеви. Од сада му више нисте потчињени, нисте му више поданик. Зашто онда и даље настојите да направите себи проблем када је све то бесмислено и узалуд? (2) Када је Павле рекао: „Ево ја, Павле, кажем вам...“ (Гал. 5:2), зашто је додао своје име? Зашто једноставно није рекао: „Ево ја вам кажем...“ Желео је да их подсети на своју преданост коју је показао према Јудаизму. Он, наиме, као да говори следеће: „Да сам незнабожац и да не знам ништа о јеврејским стварима, можда би неко рекао да га, због тога што нисам учествовао у јеврејским плановима и управи, због тога

што нисам знао за моћ обрезања, одбацујем због Црквених догми.“ Због тога је он додао своје име. Желео је да их подсети шта је све урадио у име Закона. То је исто као да је рекао: „Радим ово, не из мржње према обрезивању, већ због тога што знам целу истину.“ Он је, пак, рекао: „Ево ја, вам кажем...“ онај Павле који је био „обрезан у осми дан, од рода Израиљева, племена Венијаминаова, Јеврејин од Јевреја, по закону Фарисеј, по ревности гонитељ Цркве Божије“ (Фил. 3:5-6). И као да наставља: „све ово би могло убедити и оне најмалоумније да сам положио овај закон не кроз мржњу или непознавање јеврејских ствари, већ кроз пуно познање ненадмашне Христове истине.“ Опет, он каже: „А свједочим опет свакоме човјеку који се обрезује да је дужан сав закон творити“ (Гал. 5:3). (3) Зашто није рекао: *Опомињем*, или *Наређујем*, или *Кажем*? Зашто је рекао: „Свједочим?“ Рекао је тако да би нас подсетио својим речима на будући суд. Јер тамо где су сведоци који сведоче, тамо је и суд и казна. Он затим још плаши своје слушаоце, подсећајући их на Царски трон и показујући им да ће му ове речи бити сведок онога дана када ће сваки човек положити рачуне за оно што је урадио, оно што је рекао и за оно што је чуо. Галаћани су чули те речи у данима који су прошли. Нека их они који су болесни од галаћанске болести данас чују још једном. Ако нису присутни, нека од вас чују речи које је Павле узвикнуо и рекао: „А свједочим опет свакоме човјеку који се обрезује да је дужан сав закон творити“ (Гал. 5:3). (4) Немојте ми рећи да је обрезивање само проста наредба. *То је наредба која вас потпуно везује за Закон.* Ако поштујете законске прописе у једном делу, морате их поштовати и у свим осталим стварима. Ако то не испуњавате, морате бити кажњени и навући његову клетву на себе. Када врабац упадне у замку ловца, ако му је само једна нога ухваћена, и остатак тела му је такође ухваћен. Исто тако, и човек који испуњава само једну наредбу закона, било да је то обрезање или пост, он даје Закону моћ над самим собом: све док је вољан и ако је вољан да поштује део Закона, он не може избећи да не поштује цео Закон. (5) Ми не говоримо ово да би оптужили Закон. Боже сачувај! Говоримо то због тога што желимо да покажемо даље ненадмашна богатства милости Христове. Јер Закон није

против Христа. Како другачије и може бити, када је Он Тај Који је донео Закон, када нас Закон води ка Њему? Али смо присиљени да кажемо ове ствари због преране свадљивости оних који не користе Закон онако како би требало. Они који крше Закон су заправо исти они који су нас везали да стојимо одвојено од њега једном за увек и да приђемо Христу, и рекли нам да постимо поново. Закон користи нашој природи веома много. Ја се са тим слажем и никада то не бих порекао. Али, Јудејци⁴⁰ се томе подвргавају више него што је то потребно и не дозвољавају нам да видимо колико нам је Закон био од користи. (6) За учитеља би била велика похвала када не би више морао да прати понашање свог младог ученика, због тога што је овај веома унапредио своје врлине. Исто тако би и за Закон била велика похвала када нама више не би требала његова помоћ. Јер нама је Закон донео нешто веома важно: припремио је нашу душу да прихвати већу философију. (7) Тако да онај који још седи на стопама Закона и не може да види ништа више од оног што је у њему написано не извлачи велику корист од тога. Али ја сам оставио Закон по страни и потрчао ка узвишенијем учењу Христовом; мада ипак могу захвалити Закону што ме је учинио способним да се издигнем изнад тривијалности које су у њему написане и уздигнем до узвишености учења које нам је подарио Христос. (8) Закон је веома користио нашој природи, али само ако нас је искрено водио ка Христу. Уколико то није случај, он нам је само нанео штету лишавајући нас великих ствари, јер смо пажњу обратили ка малим стварима. Рањава нас и тиме што нас још држи у небројеним ранама наших прекршаја. Претпоставимо да имамо два лекара, једног слабијег и другог јачег. Ако слабији примени лек на рану, али је не излечи једном и заувек од бола који долази из његових рана, онда ... *

⁴⁰ Данас ову категорију чине многи – свештеници, учитељи, новинари, филмски режисери, порнографи, политичари, итд.

* The tekst in English appears interrupted here.

III

„Ако, дакле, принесеш дар свој жртвенику, и ондје се сјетиш да брат твој има нешто против тебе, остави ондје дар свој пред жртвеником, и иди те се најприје помири са братом својим, па онда дођи и принеси дар свој“ (Мт. 5:23-24). Христос није рекао: „Принеси дар и онда иди,“ већ „остави ондје дар свој пред жртвеником, и иди те се најприје помири са братом својим“ (Мт. 5:24). (2) Он није ово рекао само овде већ је то поновио на другом месту: „А ја вам кажем да сваки који отпушта жену своју, осим због прељубе, наводи је да чини прељубу“ (Мт. 5:32). Јер је Павле рекао: „Ако неки брат има жену невјерујућу, и она се приволи да живи с њим нека је не оставља“ (1. Кор. 7:12). Али ако има жену која је курва и прељубница, онда га ништа не спречава да је отера од себе, по Христовим речима: „сваки који отпушта жену своју, осим због прељубе, наводи је да чини прељубу“ (Мт. 5:32). И њему је дозвољено да је отера због прељубе. (3) Зар не видите колика Божија љубав и брига? Он каже: „Ако неки брат има жену невјерујућу, и она се приволи да живи с њим нека је не оставља“ (1. Кор. 7:12). Али му је дозвољено да је отера због прељубе (уп. Мт. 5:32). Он је тиме мислио следеће: „ако њена дела повређују Мене, немој је остављати; ако, пак, она вређа вас, нико вас не може спречити да је не отерате.“ Ако нам Бог указује такву част, зар и ми не бисмо требали Њему учинити једнаку част. Зар ћемо дозволити да Га наше жене вређају? Зар ћемо дозволити да се ово догоди, ако знамо да ће највећа казна и освета стићи нас јер пропуштамо да спасемо наше жене? (4) Зато вас је начинио главама породице. Зато је Павле издао наредбу: „Ако ли (жене – нап. приређивача цитата) хоће шта да науче, нека код куће питају своје мужеве“ (1. Кор. 14:35), тако да је ви, као учитељ, чувар, домаћин, можете спасити од незнабоштва. Међутим, када дође час да вас служба позове у цркву, ви не успевате да пробудите вашу жену из лење незаинтересованости. Али сада када ђаво позива ваше жене на празник Труба и оне се спремно одазивају на овај позив, ви их не спречавате у томе. Допуштате им да се уплету у сплетке греха, допуштате им да буду увучене у блудне радње. Јер, по правилу, на тај празник (фестивал) одлазе курве, хомосексуал-

ци и читави хорони из позоришта. (5) А зашто ја уопште и говорим о неморалу који тамо влада? Зар се не бојите да се ваша жена можда неће вратити оданде након што јој ђаво опседне душу? Зар нисте чули у мојој претходној причи аргументе који нам јасно доказују да демони станују у душама Јевреја и на местима на којима се они окупљају? Реците ми, онда како ћете ви, јудаизовани, имати смелости да, после плеса са демонима дођете поново у друштво апостола? Након што сте отишли и били у друштву оних који су пролили Христову Крв, како то да не стрепите да се вратите и учествујете у Његовим Светим празницима и Његовој племенитој Крви? Зар не дрхтите, зар вас није страх што сте починили тако нешто? Зар имате тако мало поштовања за Његове празнике? (6) Вама говорим ове речи. Ви ћете их говорити онима који су јудаизовани и њиховим женама. „Подносећи један другога“ (Кол. 3:13), ако је неко од њих болестан од ове болести, држите га подаље од црквених врата. Ако је болесник неки верујући човек који је већ унутра, одмакните га од Часне Трпезе. Јер не захтевају сви греси опомену и савет; неки греси захтевају брзо и оштро уклањање. Ране које можемо поднети одговарају и на блаже лекове; оне, пак, ране које се гноје и на могу бити лечене, оне које изједају остатке нашег тела, треба запећи нечим челичним. Тако је то са гресима. Неки захтевају дугачко саветовање, а неки оштар укор. (7) Због тога нам Павле није заповедао да опомињемо у свакој ситуацији, већ такође, и да укоримо некад оштро. Питаће неко: „Због чега их треба оштро укорити?“ „Због тога карај их без поштеде, да буду здрави у вери“ (Тит 1:13), каже св. ап. Павле. Тада их више никад неће повредити грешни пост. (8) Од сада ћу оставити по страни опомене док сведочим и узвикујем: „Ако неко не љуби Господа Исуса Христа, нека је анатема“ (1. Кор. 16:22). Који би већи доказ могли *наћи за човека да не воли нашег Господа од онога да он учествује у гозбама оних који су убили Христа?* Нисам Ја онај који их је проклео, већ Павле. Не, није то био ни Павле, већ Сам Христос, Који је говорио кроз њега и рекао раније: „ви који себе законом оправдавате, и од благодати отпадосте“ (Гал. 5:4). (9) Дакле, кажите им ове речи, читајте им гласно ове текстове. Покажите сву своју ревност док их спашава-

те. Када их избавите из ђавољих канџи, доведите их мени на дан јеврејског поста. Потом, пошто одржим и остатак свога обећања, придружимо се једнодушно и једногласно, нашој браћи у слављењу Бога и Оца нашег, Господа Исуса Христа, јер је Његова слава у векове векова. Амин.

ТРЕЋА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)

Поново је једна неопходна и хитна потреба прекинула ток мог последњег излагања против оних који држе *Први пост Пасхе*. Оставићу по страни моје борбе против јеретика и окренути се овом неопходном послу. Јер сам био спреман да се обратим вашем драгом скупу још једном у славу Јединородног Сина Божијег. Али, бескрајна тврдоглавост оних који желе да држе Први пост Пасхе натерала ме је да посветим целу проповед њиховом излечењу. Јер добар пастир није онај који само отера вукове; већ онај који се предано брине о овцама које су болесне. Шта он добија ако му стадо побегне из канџи дивљих звери, али га касније покоси болест? (2) Најбољи војсковођа није онај који само одбије нападе непријатеља, већ онај који прво сузбије побуну у свом утврђењу. Он добро зна да неће победити спољашњег непријатеља уколико му унутар земље бесни грађански рат. Зар не знате да нема горе рушилачке силе од побуне и тврдоглавости? Послушајте Христове речи: „Свако царство које се раздијели само у себи, опустјеће“ (Мт. 12:25). Па ипак, шта има моћније од царства које поседује новац, оружје, зидове, тврђаве, велики број војника, коња, и десет хиљада других извора моћи? Али чак и таква сила пропадне ако се побуни против саме себе. Ништа тако ефикасно не рађа слабост као свадљивост и раздор, и ништа не рађа моћ и снагу као љубав и слога. Када је Соломон схватио ову истину он је рекао: „Брат који је од брата помогнут је као висока тврђава, и јача као чврсто царство“ (Приче 18:19)⁴¹. Видите ли како велику снагу доноси слога? А видите ли колику штету наноси свадљивост? Завађено царство уништава само себе. Када су два брата везана један за другог и сједињена као један, они су непробојнији од ма каквог зида.

(4) Знамо да је, по милости Божијој, већина мог стада здрава и да је болест захватила само неколицину. Али то није разлог да се

⁴¹ Превод је дат према руском и грчком тексту Светог Писма. Код Даничића, поменути стих гласи другачије, а због смисла смо ставили овај превод – нап. приређивача цитата.

опустим. Ако је само десеторица, петорица, двојица или чак само један од њих болестан, он не сме бити занемарен. Ако је то само један безвредни прогнаник, он је ипак наш брат, а Христос је умро и за њега. Христос је направио велики рачун за оне слабе. Он је рекао: „А који саблазни једног од ових малих који вјерују у мене, боље би му било да се објеси камен воденички о врат његов, и да потоне у дубину морску“ (Мт. 18:6). И поново: „кад не учинисте једноме од ових најмањих, ни мени не учинисте“ (Мт. 25:45). И на другом месту: „Тако није воља Оца вашег небескога да пропадне један од ових малих“ (Мт. 18:14). (5) Зар није незамисливо, када Христос поклања такву пажњу слабима, да ви треба да одбијете да се бринете за њих? Немојте рећи: „Он је само један човек.“ Пре би требали рећи: „Да, он је само један, али ако се не побринемо за њега, он ће пренети болест на остале.“ Св. апостол Павле је рекао: „Не знате ли да мало квасца све тијесто укисели“ (1. Кор. 5:6), а наше занемаривање слабијих је оно што се враћа и уништава све. Занемарене ране постају озбиљне, као што и озбиљне ране лако могу постати мале уколико им се пружи права нега. (6) Шта више, прва ствар коју имам да кажем јудаизованима јесте да нема ништа горе од свадљивости и сукоба, од поделе Цркве и цепања на више делова плена кога се ни пљачкаши нису усудили да разделе. Зар нам нису довољне остале јереси, па још морамо и да се цепамо? Послушајте Павла који каже: „Али ако један другога уједате и прождирете, гледајте да се међусобно не истријebите“ (Гал. 5:15). (7) Реците ми: да ли лутате без стада и да ли се бојите лава који се шуња око обора? „Јер супарник ваш, ђаво, као лав ричући ходи и тражи кога да прождере“ (1. Петр. 5:8). Погледајте мудрост пастира. Он не пушта лава међу овце из страха да лав не уплаши стадо.

Али ни не тера лава који је ван тора. Зашто? Да би могао да скупи овце заједно у тор, јер се оне плаше дивље звери која је изван. Зар немате поштовања за свога Оца? Онда се плашите свог непријатеља. Ако се одвојите од стада, ваш непријатељ ће вас сигурно стићи. (8) Христос је такође могао да отера непријатеља далеко од тора. Али да би вас учинио трезнима и опрезнима, да би учинио да стално прибегавате вашој Мајци Цркви у склониште,

дозволио им је да урлају око тора. Зашто је то учинио? Због тога да се они који су у тору могу заједно склонити и ближе везати једни за друге. Мајке које воле своју децу раде исто: када њихова деца плачу, оне им прете да ће их бацити вуковима. Наравно да их не би бациле, већ то кажу да би деца престала да плачу. Све што је Христос урадио, урадио је да би нас везао једне за друге и учино да живимо у миру једни са другима.

II

И Павле је могао да оптужи Коринћане за много великих злочина, али их је пре свега оптужио за свадљивост. Могао их је оптужити за прељубу, за гордост, за свађе на паганским судовима, за гозбе у олтарима идола. Могао је оптужити жене да нису прекриле лица као мушкарци. Изнад свега, могао их је оптужити за презирање сиромашних, за гордост са којом прихватају чудновате поклоне, за сумње у васкрсење тела. Могао је да их оптужи, заједно са свим претходнима, и за раздор и међусобне свађе, али је апостол прешао преко свих тих злочина и прво исправио њихову свадљивост. (2) Ако не сматрате да вам досађујем овом причом, разјаснићу вам ово речима самог Павла. Он је дао највећу предност исправљању тврдоглавости и свадљивости Коринћана. И учинио је ово иако је могао да их оптужи за све остале прекршаје. Послушајмо шта он каже о њиховој прељуби: „Свуда се чује да је блуд међу вама“ (1. Кор. 5:1). Али они су били надмени и поносни. „Неки се надуше као да ја нећу доћи к вама“ (1. Кор. 4:18). Затим, ево шта каже о онима који су хтели да говоре о својим делима пред паганским судовима: „Усућује ли се неко од вас, имајући жалбу на другога, да се суди код неправедних“ (1. Кор. 6:1)? Затим о томе да су јели месо намењено идолима: „Не можете учествовати у трпези Господњој и у трпези ђаволовој“ (1. Кор. 10:21). Послушајмо и његове речи прекора за жене које не покривају своје главе и за мушкарце који их покривају: „Сваки муж који се с покривеном главом моли Богу или пророкује, срамоти главу своју. И свака жена која се гологлава моли Богу или пророкује, срамоти главу своју; јер је исто као и да је ошишана“ (1. Кор. 11:4-5). Указао им је на презирање

сиромашних, речима: „један гладује, а други се опија“ (1. Кор. 11:21). И поново: „Или презирете цркву Божију и срамотите оне који немају“ (1. Кор. 11:22)? Када су сви скочили да уграбе што боље дарове и када нико није био задовољан са мањим даровима, он је рекао: „Јесу ли сви апостоли? Јесу ли сви пророци“ (1. Кор. 12:29). Можемо закључити и да су гајили сумње у васкрсење, јер он (Павле) на једном месту каже: „Али рећи ће неко: Како ће устаи мртви? И у каквом ће тијелу доћи“ (1. Кор. 15:35)? (3) Иако је могао изрећи толико много оптужби на њихов рачун, он је прво оптужио Коринћане за раздор и свадљивост. На самом почетку своје Прве посланице упућене Коринћанима, написао је: „Молим вас, пак, браћо, именом Господа Исуса Христа да сви исто говорите, и да не буду међу вама раздори“ (1. Кор. 1:10). Јер је знао и јасно видео да је овај проблем хитнији од осталих. Јер ако прељубник, хвалисавац, или човек обузет на било који други начин долази редовно у цркву, он ће брзо извући корист из савета који му се дају и оздравиће. (4) Али када се човек одметне од својих, када напусти поуке отаца, када побегне из болнице, чак и ако се појави у добром здрављу, он ће се ускоро разболети. Најбољи лекари прво обуздају ватру грознице, па тек потом приступају лечењу рана и прелома. То је и Павле урадио. Он је прво уклонио раздор, па је тек потом излечио њихове ране, једну по једну. Говорио је, дакле, о раздору пре него што је говорио о било ком другом греху, да се Коринћани не би поделили од раздора, да не би изабрали лажне вође које би следили и да не би поделили тело Христово на много делова. (5) Али, он ово није говорио само Коринћанима, већ и свима онима који ће доћи после њих и који ће патити од исте болести од које су и Коринћани патили. Било би ми драго да питам оне који су болесни од ове болести: Шта је Пасха? Шта је Часни Пост? Шта припада Јеврејима? Шта припада нама? Зашто они славе њихову Пасху једном годишње? Зашто ми слаavimo наш Васкрс сваки пут када се сабирамо да савршавамо Свету Евхаристију? Шта значи Празник Пресних хлебова? Волео бих да им поставим још много других питања која помажу разумевању ове теме. (6) Да сам поставио та питања, ви бисте јасно знали колико је бескрајна свадљивост тих

људи. Они не могу објаснити шта раде. Али одбијају да питају било кога, као да су мудрији од свих. Они заслужују најјачу осуду због тога што сами немају одговоре, али одбијају да следе онога који је постављен да их води. Они једноставно ризикују све што имају на овај начин, и бацају се наглавачке у провалију опасности.

III

Ово је оно што имам да кажем против њих, који ће њихови аргументи бити јачи од мојих? Они питају: „Да ли си раније посматрао наш пост?“ Није ваше да ми то говорите, али бих вам оправдано могао рећи да смо и ми, такође, постили у исто време раније, али нам је још увек важнији мир него посматрање датума. И рећи ћу вам шта је Павле рекао Галаћанима: „Будите као ја, јер сам и ја као ви“ (Гал. 4:12). Шта значе ове речи? Убеђивао их је да се одрекну обрезања, да презру Сабат, празничне дане, и сва остала придржавања Закона. Када је видео да су се уплашили да би могли бити кажњени за своје прекршаје, он их је охрабрио указујући им на сопствени пример када је рекао: „Будите као ја, јер сам и ја као ви“ (Гал. 4:12). (2) Јер, рекао је ја нисам дошао од незнабожаца, зар не? Нисам неупућен у Јеврејски начин живота по Закону и казну предвиђену за оне који га прекрше, зар не? „Јеврејин од Јевреја, по закону Фарисеј, по ревности гонитељ Цркве Божије... Али све што ми бјеше добитак, сматрах за штету Христа ради“ (Фил. 3:5-7). Тако да, једном за увек, стојим далеко од њих. Због тога, постаните као ја, јер сам и ја био као ви. (3) Али зашто ја ово причам у своје име? Три стотине Отаца или можда и више окупило се заједно у земљи Византији и одредило ово по закону; али ви презирете њихове одлуке.⁴² Морате изабрати један од два могућа пута: или их можете оптужити за незнање због њихове жеље да знају све, или их можете оптужити за кукавичлук због тога што нису били незналице, већ су били лицемери и издали су истину. Ако се не повинујете њиховим одлукама, онда је управо ово избор који морате направ-

⁴² Реч је о 318 Светих Отаца Првог Васељенског Сабора, одржаног 325. г. у Никеји, надомак Цариграда. Источна Православна Црква, за разлику од осталих Хришћанских Цркава, сматра прописе и одлуке Светих Отаца обавезујућим за себе и своје вернике.

вити. Али сви догађаји током тог Сабора јасно говоре да су они показали велику храброст и мудрост у то време. Символ вере кога су они унапредили на Сабору показује колико су били мудри, јер су запушили уста јеретицима, и као неосвојив зид, они су одбацили издају сваког непријатељског напада. Они су доказали своју храброст током рата који је вођен против Цркве и током прогона који су се недавно завршили. (4) Као прваци у бици који су поставили много споменика победе и који су патили од многих рана, тако су и ови прваци Цркве, који би могли набројати многа мучења која су поднели због свог исповедања вере, носили на својим телима знакове Христових рана. Неки од њих би могли причати о својим тегобама у рудницима, други о одузимању комплетне имовине, остали о изгладњивању и сталним шибанјима. Неки би могли показати где им је месо било поцепано од удараца, неки где им је кичма поломљена, неки где су им очи ископане, а остали би могли да кажу како су изгубили неке друге делове тела за име Христово. У то време, цео окупљени Васељенски Сабор, који се придружио овим првацима међу Светим Оцима и њиховим одредбама о томе у шта Хришћани треба да верују, донео је одлуку да и они славе Васкрс заједно са њима. Они су одбили да издају своју веру у тим тешким временима (прогона); да ли би пропали да су се претварали и обмањивали по питању поштовања Васкрса? (5) Погледајте шта радите када тако лако, храбро и мудро осуђујете Оце? Ако је Фарисеј изгубио све благослове које је имао због тога што је осудио митра-цариника, какво оправдање ћете ви имати и какву одбрану због тога што сте се подигли против ових великих учитеља љубљеног Господа, посебно због тога што је ваш напад неправедан и безуман? Зар нисте чули Самог Господа Христа како говори: „Јер гдје су два или три сабрана у име моје, ондје сам и ја међу њима” (Мт. 18:20)? Али, *ако је Христос између двојице или тројице који су се окупили у Његовог име, зар Његово присуство није прожимало и свих три стотине осамнаест Светих Отаца у Никеји?* Христос је био присутан тамо, сâм Христос је био Онај Који је установио и донео законе. Али ви осуђујете, не само Васељенски Сабор Светих Отаца, већ и целу васељену која се сложила са њиховом одлу-

ком. (6) *Да ли сматрате да су Јевреји мудрији од Светих Отаца*⁴³ *који су дошли са свих страна света? Како можете то да сматрате када су Јевреји протерани са земље и одсечени од начина живота својих предака, и уз то немају ниједан свети празник који славе? Чујем да многи кажу да су Пасха и празник Пресних хлебова ти свети празници. Али међу њима нема празника Пресних хлебова, нити има Пасхе. Зашто их нема? Послушајте речи Законодавца: „Не можеш клати пасхе на сваком мјесту свом које ти да Господ Бог твој; него на мјесту које избере Господ Бог твој да ондје настани име своје” (5. Мојс. 16:5-6). Мојсије је на овом месту говорио о Јерусалиму. (7) Видите ли како је Бог ограничио празник на један град, а касније уништио тај град да би их, чак и против њихове воље, одвукао од таквог начина живота? Сигурно, свима је јасно да је Бог предвидео шта ће се десити са Пасхом. Зашто их је онда довео заједно у ту земљу са свих страна света, ако је предвидео да ће њихов град бити уништен? Није сувише очигледно да је то урадио јер је желео да укине њихове обреде. Бог је укинуо њихов обред, али ви идете заједно са Јеврејима о којима је Пророк рекао: „Ко је слеп него моја деца, или ко је глув него онај ко господари њима?” (ср. 3. Мојс. 19:14). (8) И против кога су показали своју жељу да осећају? Зар то није било против Апостолâ, Пророкâ, и њихових учитеља? Зашто морам да помињем Учитеље и Пророке кад су Јудејци поклали не само њих већ и своју рођену децу? Јер, они су жртвовали своје синове и кћери демонима.⁴⁴ Када су занемарили глас природе, зар нису отишли да присуствују празничним данима? Кажите ми ово: зар нису бацили пород свој под ноге своје, зар нису заборавили своју децу, зар нису заборавили Господа који их је створио? Свети Пророк Мојсије је рекао: „Одрекли сте се Бога који вас је родио, заборавили сте Бога који вас је отхранио” (Ис. 59:2; ср. 5. Мојс. 32). Јесу ли ишли да држе празнике након што су се одrekli Бога? Ко би то могао да каже? (9) Христос је држао Пасху са њима. Али Он то није урадио са идејом да и ми треба да држимо нашу*

⁴³ Ово је у основи истина савременог схватања антихришћана, секулариста, целе савремене јудаистичке културе.

⁴⁴ Савремено безбожно образовање је управо такво: жртвоприношење своје деце Сатани и његовим присталицама.

Пасху (Васкрс) у исто време са њима.⁴⁵ Урадио је то да би могао донети реалност ономе што наговештава реалност. Он је такође прихватио обрезивање, држао је Сабат, и јео је пресни хлеб. Али Он је урадио све ове ствари у Јерусалиму. Међутим, ми нисмо подвргнути ниједној од ових ствари, као што и Св. Апостол Павле о томе јасно и гласно говори: „Ако се обрезујете, Христос вам ништа неће користити“ (Гал. 5:2).⁴⁶ Другом приликом Апостол је, говорећи о празнику Пресних хлебова, рекао: „Зато да празнујемо не у квасцу старом, ни у квасцу злоће и неваљалства, него у бесквасним хлебовима искрености и истине“ (1. Кор. 5:8; ср. 1. Кор. 5:7). Јер наш хлеб није умешено брашно, већ исправан и честит начин живота.

IV

Зашто је Христос држао Пасху у то време? Стара Пасха је била символ Пасхе која треба да дође, и стварност је требало да замени символ. Тако је Христос прво показао символ, а онда донео стварност на Престо славе, Часну Трпезу. Када је стварност једном дошла, символ који ју је навестио се губи у сопственој сенци и више не испуњава потребу. Али не заступајте ово оправдање, већ ми покажите да нам је Христос наредио да поштујемо стару Пасху. Ја вам, наиме, показујем нешто потпуно супротно. Ја вам показујем да, не само да нам Христос није наредио да држимо празничне дане, већ нас је и ослободио од те обавезе. (2) Послушајте шта је Павле о томе рекао. Када већ говорим о Павлу, ја мислим на Христа; *јер је Христос Тај Који је покренуо Павлову душу да говори* (уп. „А живим – не више ја, него живи у мени Христос“ – Гал. 2:20). Шта је, дакле, Павле рекао? „Гледате на дане и мјесеце, времена и године! Бојим се за вас, да се нисам узалуд трудио око вас“ (Гал. 4:10-11). И на другом месту: „Јер кад год једете овај хлеб и чашу ову пијете, смрт Господњу објављујете“ (1. Кор. 11:26). Речи-

⁴⁵ Због тога се Васкрс у Источној Цркви слави дуго година у различито време од Пасхе, за разлику од Западне, Римо-католичке, Цркве – нап. Р. М. Ђурђевић.

⁴⁶ У ком светлу би требало да посматрамо скоро уобичајено обрезивање међу Англосаксонцима? Лукави Јевреји су наметнули овај јудаистички знак као наводну медицинску праксу.

ма: „кад год“ Св. Апостол Павле је дао право и могућност одлуке свима онима који приступају Светим Тајнама и ослободио их од обавезе да се придржавају празничних дана. (3) Сада наша Пасха (Васкрс) и Велики Пост нису исте ствари. Пасха је једна ствар, а Велики Пост друга. Велики Пост се дешава једном годишње; наша Пасха, пак, се слави три пута недељно, некада чак пет пута, или пре онолико често колико ми то желимо. Јер Пасха није пост, већ понуда и жртва, која се слави на свакој верској служби. Да бисте могли познати да је то истина, послушајте Павла када каже: „Јер и Пасха наша, Христос, жртвована се за нас“ (1. Кор. 5:7), и на другом месту: „Јер кад год једете овај хлеб и чашу ову пијете, смрт Господњу објављујете“ (1. Кор. 11:26). (4) Исто тако, колико често прилазите жртвенику чисте савести, толико често славите Пасху. Славите је, не када постите, већ када се причешћујете. „Јер кад год једете овај хлеб и чашу ову пијете, смрт Господњу објављујете“ (1. Кор. 11:26). Наша Пасха је објава смрти Господње. Жртва, Свети Дарови, коју данас приносимо, она коју смо јуче принели, и она коју смо приносили свакодневно, слична је и у суштини иста као и жртва принета на дан Сабата. Жртва принета на Сабат није ништа свечанија од ове данашње, нити је ова данашња мање вреднија од оне за Сабат. Оне су једно те исто, ипуњене страхопоштовањем и спасењем. (5) Зашто онда постимо четрдесет дана? У прошлости, а посебно у време када нам је Христос поверио ове свете тајне, много људи је прилазило жртвеном чину не помишљајући да се за то припреме. Пошто су Свети Оци схватили да је штетно за особу да на овакав непажљив начин приступа Светим Тајнама, они су се скупили и установили да људи четрдесет дана посте, да се моле Богу и да слушају речи Господње. Намера им је била да се људи током тог периода прочисте кроз молитве, давање милостиње, пост, бденија, сузе, исповест и остала побожна дела, како би могли што чистијее савести приступати Светим Тајнама. (6) Учинили су нам добро када су нам дошли у помоћ и успоставили Велики Пост. Ово је јасно јер, да смо наставили да узвикујемо и објављујемо Пост током целе године, нико не би слушао шта говоримо. Али, што се више приближава време Великог Поста, чак и најлењи људи устају,

чак иако их нико не тера и не саветује. Зашто? Зато то добијају душевну корист и душекорисне поуке у време Великог Поста. (7) И стога, ако вас Јеврејин или паганин пита зашто постите, немојте му рећи да је то због Пасхе или због Тајне Часног Крста. Ако му то кажете, омогућићете му да вас притисне. *Кажите му да ми постимо због наших грехова, као и због тога што треба да приступимо Светим Тајнама.* Пасха није разлог за Пост и жалост, пре би се могло рећи да је она разлог за весеље и уживање. *Крсно дрво је поништило грех*, оно је испаштање за свет, помирење са древним непријатељем; отворило је врата Раја, претворило непријатеља у пријатеља. Оно је узело к себи целу људску природу, подигло ју је на Небеса, и посадило са десне стране Бога Оца. Донело нам је безброј других благослова. (8) Због свега тога, нема потребе да будемо тужни и потиштени. Морамо се радовати и славити све ове ствари. Ово је и Павле рекао: „А ја, Боже сачувај, да се чим другим хвалим осим крстом Господа нашега Исуса Христа“ Гал. 6:14). И на другом месту: „Али Бог показује своју љубав према нама, јер још док бијасмо грјешници, Христос умрије за нас“ (Рим. 5:8). Свети Апостол Јован Богослов то каже овако: „Бог тако завоље свет“ (Јн. 3:16). Кажите ми, како је то Бог заволео свет? Јован је прескочио све друге знаке Божије љубави и ставио Крст на прво место. Јер пошто је рекао: „Бог тако завоље свет“ (Јн. 3:16), он је додао: „да је Сина својега Јединороднога дао, да сваки који вјерује у њега не погине него да има живот вјечни“ (Јн. 3:16). Ако је, дакле, Крст темељ и хвала љубави, немојмо рећи да је он разлог за жалост. Боже сачувај да тугујемо због Крста. *Ми тугујемо због наших грехова, и због тога постимо.*

V

Иако верници посте сваке године, они не славе Пасху будући да не учествују у јудејском жртвоприношењу. Али чак иако човек не пости Велики Пост, он слави Васкрс све дотле док пред олтар долази чисте савести и учествује у Светим Тајнама – било то данас, сутра или било који други дан. Најбољи тренутак за приступање Светим Тајнама је одређен чистотом човекове савести, а не његовим

поштовањем неких периода. (2) Ипак, ми поступамо управо супротно. Ми не успевамо да очистимо нашу савест и чак сматрамо, премда смо оптерећени хиљадама грехова, да славимо Васкрс све док приступимо Светим Тајнама на тај празнични дан. Али то сигурно није тако. Ако приступите олтару на сам дан Васкрса и ако је ваша савест нечиста, ви не учествујете у Светим Тајнама и заправо одлазите без слављења Васкрса. Али ако оперете ваше грехе и учествујете данас у Светим Тајнама, онда ви славите Васкрс на потпуно исправан начин. (3) Стога, морате обезбедити ту тачност и снагу духа, не у поштовању правог времена, већ у вашем приступу олтару. Сада бисте ви трпели свашта само да не морате да промените ову навiku. Исто тако ви морате презрети то и изабрати да урадите и поднесете *све како не би приступили олтару када сте оптерећени гресима.* (4) Будите сигурни да Бог не гледа много на то што сте поштовали неке периоде (постове). Послушајмо како говори онима са Његове десне стране: „Јер огладњех и дадoste ми да једем; ожедњех, и напојисте ме; странац бијах и примисте ме; наг бијах, и одјенусте ме“ (Мт. 25:35-36). А онима са Његове леве стране оптужио је за потпуно другачије понашање у истој ситуацији (ср. Мт. 25:42-43). У другој причи он је навео неког другог човека и казнио га јер се сетио греха неправаштања који је тај човек урадио. О томе је рекао: „Зли слуго, сав дуг опростио сам ти... Није ли требало да се и ти смилујеш на свога другара, као и ја на те што се смиловах?“ (Мт. 18:32-33). На другом месту у Јеванђељу је записано да је Господ оне девојке којима је нестало уља у светилкама оставио испред собе за невесту (ср. Мт. 25:1-12). И истера другог човека који је дошао на свадбену гозбу обучен у прљаву одећу и носио плашт прељубе и нечистоће, и без свадбене одеће на себи (ср. Мт. 22:12-13). Али нико никада није био кажњен или оптужен због тога што се придржавао Пасхе овог или оног месеца. (5) Али зашто причати о нама када смо ми ослобођени од свих ових нужности? Ми смо становници Небеског Града, где нема ни месеца, ни сунца, нити промене годишњих доба. Ако обратите више пажње на ту ствар, видећете да се, чак и међу Јеврејима, мало рачуна на саму сезону Пасхе, али се зато много више пажње обраћа на место за њу,

на Јерусалим. Неки људи су дошли код Мојсија и рекли му: „Ми смо нечисти од мртваца; зашто да нам није слободно принијети жртву Господу...?“ (4. Мојс. 9:7). Мојсије им је на то рекао: „Станите да чујем шта ће заповиједити Господ за вас“ (4. Мојс. 9:8). Пошто се обратио Господу, добио је од Њега као одговор следећи закон: „Ко би био нечист од мртваца или би био на даљном путу... нека слави пасху Господу другог мјесеца“ (4. Мојс. 9:10-11). (6) Зар није, дакле, међу Јеврејима већи значај добило то да се Пасхе придржавају у Јерусалиму, него да је се придржавају у неко прописано време? Зар вас више забрињава придржавање прописаног времена него склад у Цркви? Ако вам се чини да се придржавате правих дана, хоћете ли онда повредити Мајку свих нас и пресећи Свети Синод надвоје? Какво оправдање можете да заслужите када сте починили толике злочине без и једног правога разлога? (7) Али зашто уопште говорим о Јеврејима? Без обзира колико ми то вољно и озбиљно хтели, није нам сасвим могуће да се придржавамо дана када је Он распет. Разјаснићу вам ово. Претпоставимо да Јевреји нису згрешили, да нису били тврда срца, ни безосећајни, ни незаинтересовани, нити су презирали икога. Претпоставимо потом да нису напустили начин живота својих предака већ да су га се још увек пажљиво придржавали. Чак и да је било овако, ми не бисмо могли, ако би пратили њихове стопе, упрти прстом на онај дан када је Он распет и на тај дан се придржавати Пасхе. Допустите ми да кажем зашто. Када је Он распет, био је први дан празника Пресних хлебова и дан припрема. (8) Али није могуће да оба ова догађаја падну на исти дан. Ове године, први дан празника Пресних хлебова пада у недељу, а Пост траје још недељу дана. По томе, после Велике недеље, Васкрса, пошто су се Крст и Распеће десили и прошли, наш Пост је још увек трајао јер седмица није била завршена. Због тога стриктно придржавање времена није изводљиво.

VI

Немојмо се свађати, немојмо рећи: „После толико година Поста, зар сам се сада променио?“ Промените се баш из тог разлога. Будући да сте толико година били одвојени од Цркве, вратите се

сада вашој Мајци. Нико не каже: „Пошто сам толико дуго живео као непријатељ Цркве, сада ме је срамота да се помирим са њом.“ Имаћете простора за срамоту ако се не промените на боље, ако останете бескрајно свадљиви. Ово је уништило Јевреје. Док су они стално пазили да се придржавају старих обичаја и начина живота, ови су им се измакли и они су се окренули ка безбожништву. (2) Али зашто причам о посту и држању прописаних дана? Свети Апостол Павле је наставио да се придржава Закона и обављао јако тежак посао; он је стрпљиво подносио многа путовања и тегобе. Он је надмашио све своје савременике у упражњавању таквог начина живота. Али након што је досегао висине таквог начина живота и дошао до закључка да је све што је радио било на његову штету, он се одмах променио. Он није рекао себи: „Шта је ово? Зар да изгубим награду за своју велику ревност? Зар да проћердам сав овај труд?“ Он је радије пожуррио да се промени из разлога да би могао да настави да претрпи тај губитак. Он је презрео оправдање по Закону да би могао да добије оправдање по вери. И тако је гласно објавио: „Али све што ми бјеше добитак, сматрах за штету Христа ради“ (Фил. 3:7). А Христос је рекао: „Ако, дакле, принесеш дар свој жртвенику, и ондје се сјетиш да брат твој има нешто против тебе, ... иди те се најприје помири са братом својим, па онда дођи и принеси дар свој“ (Мт. 5:23-24). (3) Шта мислите? Ако ваш брат има нешто против вас, Христос вам не дозвољава да принесете своју жртву док се не помирите са братом. Када имате целу Цркву и толико Светих Отаца против вас, имате ли храбрости да приступите Божанским Тајнама пре него што одбаците то неприкладно непријатељство? Будући да се овако осећате, како би могли да славите Пасху? (4) Говорим ово не само онима који су болесни већ и онима који су доброг здравља. Када ви који сте здрави видите колико их је болесних, показате велику бригу и љубав према њима, подићи ћете их, скупити заједно и вратити њиховој Мајци. Шта год да кажу против нас, чак и да насрну на нас, или било шта друго да нам ураде, ми се не смемо уморити и стати док их не вратимо назад. Јер ништа не може да се пореди са миром и хармонијом. (5) Из тог

разлога, када Отац⁴⁷ улази у Цркву, он се не пење на ову столицу, [епископски трон – нап. коректора] док се најпре не помоли за све вас; потом, када устане са ове столице, он не почиње своје поуке, док прво свима не преда свима вама мир. И када вам свештеници дају благослов, они се прво помоле да добијете мир и онда почну са благосиљањем. (6) Када вас Ђакон позове да се помолите заједно, он вас, такође, у својој молитви позива да призовете Анђела Мира, те да све што вас брине буде благословено миром. Када распушта ваш скуп, он моли за ваш мир и говори: „У миру изиђимо,” а без мира је немогуће било шта рећи ни учинити. Јер мир је наша сестра и мајка, која нас веома пажљиво храни и негује. Не говорим само о томе шта се назива речју мир, нити о миру када једемо заједно, већ о миру који је у складу са Богом, о миру који долази из хармоније коју нам шаље Свет Дух. *Многи сада тугују због мира који нас је раздвојио и уништио, а Јевреје узвисио.* Ови људи сматрају да су Јевреји учитељи који су достојнији поверења него наши Оци. Они верују у јеврејско тумачење Христових патњи и смрти које су учинили они који су Га заправо убили. Шта може бити безумније од овога? (7) Зар не видите да је њихова Пасха модел, док је наша Пасха-Васкрс истина? Погледајте каква је огромна разлика између наше и њихове Пасхе. Васкрс је спречио телесну смрт: пошто је угашио Божији гнев против целога света. Пасха старих је ослободила Јевреје из Египта, док је наша Пасха – Васкрс нас ослободила од идолопоклонства. Пасха је потопила Фараона, али је Васкрс потопио ђавола. Након Пасхе је дошла Палестина, али након Васкрса ће доћи Рај (отворена небеса). (8) *Зашто, онда стојите поред лампе када је сунце изашло?* Зашто желите да се храните млеком када вам је дата чврста храна? Хранили сте се млеком да не бисте били сити од њега; лампа вам је светлела да би вас могла узети за руку и одвести на светлост Сунца. Сада када је дошло доба савршенијих ствари, немојмо се враћати на прошла времена, немојмо се придржавати дана, сезона и година; радије будимо свуда опрезни да пратимо Цркву тако што ћемо обратити пажњу на милосрђе и мир пре свих

⁴⁷ Св. Јован Златоусти овде мисли на епископа или свештенослужитеља – нап. коректора.

осталих ствари. (9) Претпоставимо да се Црква спотакла и пала. Тачан прорачун датума не би успео да докаже Њену грешку онолико колико деоба и раскол заслужују да буду окривљени. Али ја не рачунам на тачан датум, будући да ни Бог то не чини, као што сам доказао у многим излагањима која сам томе посветио. Једина ствар коју тражим јесте да радимо све у миру и слози. Ако тако радимо, ви нећете остати код куће и пити се док ми постимо са осталим народом, а свештеници се моле заједно за цео свет. (10) Упамтите добро да је то ђавоља работа и да то није један грех, или два или три, већ више од три. То вас одсеца од вашег стада, чини вас *спремним да презирете Свете Оце,*⁴⁸ *баца вас у свађу, гура вас ка Јеврејима, и чак штавише, чини вас бруком и за вашу родбину као и за странце. Како можете да окривљујете Јевреје како вас чекају у својим кућама, кад сте заправо ви ти који трче к њима у посету?* (11) *Ови греси нису једини проблем. Током дана Поста можете нанети себи велику штету ако не искористите читање Светог Писма, верске богослужбене скупове у цркви, благослове и заједничке молитве. Велика штета вам може бити нанета док ви и ваша неваљала савест проводите време у ужасу и страху да ћете, као неки туђин, можда бити ухваћени у вашем грешном делу. Током целог времена вашег општења са Црквом, треба да испуњавате све своје верске дужности у духу поштовања, задовољства, доброг расположења и потпуне слободе.* (12) *Црква не познаје стриктно придржавање датума. У почетку, Свети Оци су одлучили да дођу заједно из веома удаљених места и да одреде датум Васкрса. Црква је одала поштовање усаглашености и јединству њиховог мишљења и прихватила датум који су они утврдили. Моја ранија запажања су довољно доказала да је немогуће за нас или за било ког другог човека да дође до тачног датума Дана Господњег. Престанимо се стога борити са сенкама, престанимо се вређати међусобно око великих ствари док се препуштамо сукобљавању око малих ствари.* (13) *Не треба кривити никога ако пости у ово или у оно време. Али да би расцепили Цркву на двоје, да би створили сукобе и раздор међу хришћанима, да би украли благодат верских скупова, наши*

⁴⁸ Зар ово није највећа мана и Цркве и човечанства на Западу?

непријатељи чине неопростиво: они захтевају рачунање стриктног датума Васкрса. Такви заслужују озбиљну казну. (14) Могао бих да кажем више од овога. Ово што сам вам до сада рекао сасвим је довољно онима који обраћају пажњу на оно што говорим. Онима, пак, који не обраћају пажњу на моје речи, неће помоћи чак и кад бих им рекао много више од овога до сада. Допустите ми, стога, да на овом месту завршим своје излагање. Помолимо се заједно да нам се наша браћа врате. Помолимо се да се опрезно држе мира и да стоје далеко од бескрајних распри и свађа.. Помолимо се да презру јеврејски троми дух и да стекну велико и узвишено познање. Помолимо се сви заједно за њих да се ослободе овог робовања датумима, како би сви заједно могли да једнодушно и једногласно славимо Бога и Оца нашег Господа Исуса Христа, чија је слава и моћ сада и увек и у векове векова. Амин.

ЧЕТВРТА ОМИЛИЈА (ПРОПОВЕД)

ПРОТИВ ЈЕВРЕЈА И ТРУБА ЊИХОВЕ ПАСХЕ, ОДРЖАНЕ У АНТИОХИЈИ У ВЕЛИКОЈ ЦРКВИ

Поново се Јевреји, најјаднији и најбеднији од свих људи, спремају да посте, и поново морамо да заштитимо Христово стадо.⁴⁹ Све док дивље звери не узнемиравају стадо, пастири, опружени испод храста или бора, свирају своје фруле,⁵⁰ и пуштају овце да пасу потпуно слободно. Али, када пастири осете да ће вукови напасти, они брзо остављају своје фруле и подижу своје праћке; бацају на страну своје луле од трске и наоружавају се буздованима и камењем. Они стају испред стада, подижу гласну и продорну буку, те се често дешава да њихова бука отера вука пре него што овај нападне. (2) Ја сам се, такође, радовао док сам, у прошлости, тумачио Свето Писмо, негде на ливади. Нисам учествовао у расправама због тога што нисам имао разлога да бринем. Али данас Јевреји, који су опаснији од било каквих вукова, настоје да опколе моје стадо. Зато морам да полемишем са њима и да се борим против њих, како ниједна овца из мог стада не би постала жртва тих вукова. (3) Тај њихов пост ће почети тек за десет и више дана. Али, немојте се изненадити што ја од данас узимам свој алат и градим ограду око ваших душа.⁵¹ То ради и сваки марљиви сточар. Када осети да се приближава бујица која може да потопи поља која је узорао, он не чека до зиме. Дуго унапред, он ограђује имање, подиже високе насипе, копа канале и обавља све припреме против поплаве. Док се бујица по-

⁴⁹ Велики број свештеника Православне и Римокатоличке Цркве, од најнижег до највишег, не усуђују се због Синдрома Страхa Јеврејског (види истоимену књигу Р. М. Ђурђевића) да размишљају о томе да су Јевреји највећа опасност за Хришћанство, онако како је то Свети Јован Златоусти увидео. По правилу, то не чине ни Источни Патријарси. А можда ипак шапућу о томе у својим безбедним ходницима – нап. Р. М. Ђурђевић.

⁵⁰ Или се баве углавном административним стварима, док о питању јеврејске опасности размишљају уз највећи могући опрез и кукавичлук.

⁵¹ Спасење и ограђивање душа је циљ који делимично треба да постигне и ово издање проповеди Светог Јована Златоустог.

лако приближава и још увек је у свом лежишту, једноставно ју је задржати, али ако порасте и вода почне да брише све пред собом, онда више није јадноставно обуздати поплаву. И због тога ратар дуго унапред предвиђа поплаву и довија се како зна и уме да заштити своја поља. (4) Као и ратари, тако се и сваки војник, морнар и косач припремају унапред. Пре битке, војник чисти свој оклоп, прегледа штит, спрема узде, храни и тимари коње, и настоји да буде потпуно спреман. Морнар, пре него што брод исплови из луке, припрема кобилицу, поправља бочне стране, теше и доводи у ред весла, зашива једра, и припрема сву осталу опрему на свом броду. Много пре жетве, жетелац оштри свој срп, припрема место за вршење, волове, кола и све остало што му може помоћи у жетви. И заиста, свуда можете видети људе како се унапред припремају за свој посао да би га, када за то дође време, лако одрадили. (5) Ја следим пример ових људи. Много дана унапред, ја чиним ваше душе сигурним опомињући вас да побегнете од тог проклетог и незаконитог поста. Немојте ми рећи да Јевреји посте, већ ми докажете ми да је Божија воља да они посте. Ако то није Божија воља, онда је њихов пост више незаконит од било каквог пијанства? Јер не смемо само да гледамо шта они раде, већ, такође, морамо да тражимо и разлог зашто то раде. (6) Оно што је урађено у складу са Божијом вољом је најбоље од свих ствари чак иако изгледа да је лоше. Са друге стране, оно што је урађено противно Божијој вољи и одлуци јесте најгоре и најнезаконитије од свих ствари чак иако људи пресуде да је то веома добро. Претпоставимо да неко убије некога у складу са Божијом вољом. Ово убиство је боље од било какве милости. Нека неко поштеди некога и покаже му велику љубав и милост против Божије одлуке. То што је поштедео нечији живот, било би мање свето него било које убиство. Јер је Божија воља та која чини ствари добрим или лошим, а не сама природа те ствари.

II

Послушајте ме да бисте спознали истину. Ахав је једном приликом заробио Сиријског цара и, противно вољи Божијој, поштедео му живот. Посадио је Сиријског цара поред себе и отпустио га

уз велику почаст. У то време, пророк је дошао код свог пријатеља Ахава и рекао му: „по речи Господњој биј ме“ (1. Цар. 20:35). Али његов пријатељ, цар Ахав, није хтео да га удари. И пророк му је рекао: „што не послуша гласа Господњег, зато, ево кад отидеш од мене, лав ће те заклати“ (1. Цар. 20:36). И он је отишао од њега и лав га је нашао и напао. Тада је Пророк нашао другог човека и рекао му: „биј ме“ (1. цар. 20:37). И човек га је ударио и повредио, на шта је Пророк је превио своје ране на лицу. (2) Може ли бити већег апсурда од овог? Човек који је ударио Пророка је био спасен, док је онај који га је поштедео био кажњен. Зашто? Због тога да бисте научили да, када Бог наређује, не смете много преиспитивати то дело које наређује – морате га само испоштовати. Први човек, цар, га је поштедео без поштовања Бога, јер Пророк није само рекао: „биј ме,“ већ: „по речи Господњој биј ме“ (1. Цар. 20:35). То је тако: оно што Бог нареди, ти не испитуј даље. Ако цар наређује, поштуј чин оног који наређује и са свом жудњом обрати пажњу на његове речи. Али човек се није одважио да га удари и, због тога, је платио највећу казну. Али, казна коју је он поднео, подстиче нас да се потчинимо и испунимо сваку Божију наредбу. (3) Али након што га је други човек ударио и повредио, Пророк је сам превио своју главу, покрио очи и прерушио се. Зашто је ово урадио? Хтео је да оптужи цара и да га осуди због тога што је спасио живот цару Сирије. Сада је Ахав био безбожан човек и увек противник Пророка. Пророк није желео да га Ахав препозна и протера, јер да га је протерао не би могао да чује Пророкове речи прекора. Тако је Пророк сакрио своје лице и све своје речи у нади да ће тако бити у предности када буде причао и да ће можда моћи да убеди цара да се сложи са његовим речима. (4) „А кад цар пролажаше он викну цара и рече: твој слуга бијаше изашао у бој, а један дошавши доведе ми човјека и рече: чувај овога човјека; ако ли га нестане, биће твоја душа за његову душу, или ћеш платити таланат сребра. А кад твој слуга имаше посла тамо амо, њега нестало. Тада му рече цар Израилев: то ти је суд, сам си одсудио. А он брже убриса пепео са лица, и цар Израилев позна га да је један од пророка. А он му рече: овако вели Господ: што си пустио из руку човјека којега сам ја осудио да се

истријеби, душа ће твоја бити за његову душу и народ твој за његов народ“ (1. Цар. 20:39-43)... (5) Видите ли како и Бог и људи доносе овакве пресуде јер и Бог и људи обраћају пажњу на крај и на разлоге, радије него на природу онога што је учињено? Сигурно му је и сам цар рекао: „то ти је суд, сам си одсудио“ (1. Цар. 20:40). Цар је био крив зато што је, као што рече Господ преко Пророка, пустио из руку човјека којег је Он осудио да се истријеби (ср. 1. Цар. 20:42). Пророк је ставио повез на главу и представио случај као да се не ради о цару већ о некоме другом коме се суди, како би цар могао да изрекне исправну казну. И заиста, то се и десило. Након што га је цар осудио, пророк убриса пепео са лица и рече: „овако вели Господ: што си пустио из руку човјека којег сам ја осудио да се истријеби, душа ће твоја бити за његову душу и народ твој за његов народ“ (1. Цар. 20:42). (6) Јесте ли видели какву је казну цар платио за своју милост? И какву је казну поднео зато што је поштедео свог (и Божијег – нап. коректора) непријатеља? Онај који је поштедео живот је кажњен, други који је убио човека, задобио је поштовање. Финеас је сигурно убио двоје људи у једном тренутку, мужа и жену; пошто их је убио, свештенство му је одало почасти. Ово крвопролиће није упрљало његове руке; него их је чак учинило чистијим. (7) Видите да је онај који је изубијао Пророка отишао слободан, док онај који је одбио да га бије, гине. Видите и да је онај који је поштедео људски живот кажњен, док је онај који је одбио да поштеди живот задобио поштовање.. Због тога, увек погледајте Божије одлуке пре него што размотрите природу сопствених дела. Кад год пронађете нешто што је у складу са Његовом одлуком, сложите се са тим и само са тим.

III

Размотримо питање Поста и применимо ово правило на њега. Претпоставимо да не треба да применимо ово правило већ само да постимо и не осврћемо се ни на шта друго. Као резултат бисмо добили велику збрку и забуну. Истина је да су друмски разбојници, пљачкаши гробова и чаробњаци (врачари) били растргнути на делове; истина је, такође, да и Свети Мученици подносе исту

патњу. Оно што је учињено је исто, али су сврха и разлог зашто је то урађено различити. И зато постоји велика разлика између злочинаца и Мученика. (2) У овим случајевима ми не разматрамо само мучење, већ прво гледамо намере и разлоге зашто је то мучење извршено. И ми не поштујемо Свете Мученике због тога што су мучени, већ зато што су мучени за име Христово. Исто тако ми окрећемо леђа пљачкашима, не зато што су кажњавани, већ зато што су кажњавани за своја злодела. (3) Исто тако, и по питању Поста морате донети одлуку. Ако видите да људи poste за име Божије, одобрите оно што раде, ако, пак, видите да људи poste противно Божијој вољи, окрените им леђа и мрзите их више него што мрзите оне који се опијају, буне и банче. Тако и у случају Поста морамо испитати не само разлог, већ морамо размотрити и место и време. (4) Али пре него што *распоредим своју борбену линију против Јевреја*, биће ми драго да попричам са онима који су делови нашег сопственог тела, са онима који *изгледа припадају нашој врсти иако се придржавају јеврејских обреда и чине сваки напор да их одбране*. Због тога што чине, како ја то видим, они заслужују оштрију осуду него било који Јеврејин. Мислим да би се са мном у овоме сложили и они мудрији и паметнији и они са мање знања и разумевања. Не требају ми паметни разлози и савети, нити дугачке реченице да ово докажем. Довољно је само да их упитамо неколико једноставних питања и да их ухватимо у замку кроз њихове одговоре. (5) Која су то питања? Питаћу свакога ко је болестан од ове болести: Јеси ли ти Хришћанин? Откуд онда толика преданост Јеврејским обичајима? Јеси ли Јеврејин? Зашто онда правиш невоље Цркви? Зар Персијанци не стоје уз Персијанце? Зар варварина не интересује оно што се тиче варвара? Зар човек који живи у Римском царству неће следити његове законе и начин живота? Кажите ми ово. Зар није одмах кажњен онај који је живео међу нама, а био је у дослуху са варварима? Није било саслушања нити истраге за њега, чак и да је имао десет хиљада разлога у своју одбрану. Зар исту казну неће претрпити и онај ко живи међу варварима, а придржава се Римских закона и обичаја? Како, онда, очекујете да ћете бити спашени ви који живите незаконитим начином живота?

(6) *Разлика између Јевреја и нас није мала, зар не?*⁵² Да ли је спор између нас изнад обичног, свакодневног, па ви мислите да су две религије заиста једно те исто? *Зашто мешате оно што се не може мешати?* Они су разапели Христа Кога ви обожавате као Бога. Видите ли колико је велика разлика? Како онда да опет хитате ка онима који су убили Христа када говорите да поштујете Онога Кога су они распели? Ви не мислите, зар не, да сам ја онај који доноси закон на коме су ове оптужбе засноване, онај који прави модел ових оптужби? Зар и Свето Писмо не третира Јевреје на исти начин? (7) Чујте шта Свети Пророк Јеремија говори против тих истих Јевреја: „Јер прођите острва Китимска и видите, и пошљите у Кидар, и разгледајте добро, и видите је ли било тако што: је ли који народ промијенио богове, ако и нијесу богови? а мој народ промијени славу своју на ствар залудну“ (Јер. 2:10-11). Он није рекао: „мој народ промијени Бога свога“ (Јер. 2:11), већ „мој народ промијени славу своју“ (Јер. 2:11). Он је имао у виду ово: *Они који поштују идоле и служе демонима су толико неуздормани у својим заблудама да не желе да их се одрекну нити да их напусте зарад истине.* Али, ви који поштујете Истинитога Бога, одбацили сте веру својих отаца и предали се страним путевима богопоштовања. Ви нисте показали исту чврстину у погледу истине коју су они показали у погледу својих заблуда. Зато Јеремија и каже: „Видите је ли било тако што: је ли који народ промијенио богове, ако и нијесу богови? а мој народ промијени славу своју на ствар залудну“ (Јер. 2:10-11). Он није рекао: „промијени Бога свога“ (Јер. 2:11), јер Бог се не мења. Али је рекао: „промијени славу своју“ (Јер. 2:11). Као да им је Бог рекао: Нисте ми учинили никакву штету, јер никаква штета није дошла до мене. Али јесте осрамотили сами себе. *Ви нисте смањили моју славу, али јесте своју сопствену.* (8) Допустите ми да кажем још нешто овима нашим – ако морам да зовем нашим оне који су пристали уз Јевреје.⁵³ Идите у синагоге и видите да ли су Јевреји променили свој пост, видите да ли су држали предпасхални пост у исто време

⁵² Ова теза је потпуно супротна оној која тренутно преовлађује у јудео-демократији.

⁵³ Овакав став према јеврејској вери је знак дехристијанизације и појединача и културе.

са нама, видите да ли су јели тога дана. *Али њихов пост није пост; то је кршење закона, то је грех.* Па ипак, они се нису променили. Али ви сте променили вашу славу (ср. Јер. 2:11) и из тога нећете извући никакву корист, јер сте прешли на њихове обреде. (9) Да ли су се Јевреји икада придржавали нашег предпасхалног поста? *Да ли су нам се икада придружили у држању празника Мученика?* Да ли су славили са нама дан Богојављења?⁵⁴ *Они не иду ка истини, већ ка греху.* Ја то зовем грехом зато што се њихово поштовање дешава у погрешно време. Једном је било право време за то поштовање, али сада више није. Оно што је некад било у складу са Законом, сада му противречи.

IV

Допустите ми да вам кажем и шта је Св. Пророк Илија рекао против Јевреја. Он је гледао несавесни живот који су Јевреји водили: у једно време они су поштовали Бога, а у друго идоле. Па је изговорио следеће речи: „докле ћете храматити на обје стране? Ако је Господ Бог, идите за њим; ако ли је Вал,⁵⁵ идите за њим“ (1. Цар. 18:21). Допустите ми да вам кажем и ово против јудаизованих Хришћана. Ако сматрате да је Јудаизам истинита вера, зашто онда изазивате невоље у Цркви? Али ако је Хришћанство истинита вера, што стварно и јесте, приђите Јој и идите за њом. Кажите ми нешто. Да ли учествујете са нама у светим тајнама, да ли поштујете Христа као Хришћани, да ли тражите од Њега благослов, те да ли потом одлазите да славите празнике са његовим непријатељима?⁵⁶ Зашто онда уопште долазите у цркву? (2) Рекао сам до сада *доста о онима који кажу да су на нашој страни, али чезну да прате јеврејске обреде.*⁵⁷ *Будући да су Јевреји ти против којих желим да распоредим своју борбену линију, допустите ми да даље проширим своја упуТства. Допустите ми да покажем да, ако сада посте, Јевреји срамо-*

⁵⁴ У почетно време хришћанства, празник Богојављења и Рождества Христовог слављен је истог дана – нап. коректора.

⁵⁵ Ово није само подругљива примедба већ истинита изјава; садашња јеврејска вера (Фарисејство-галмудизам) је антихришћанска вера бога Вала.

⁵⁶ Хришћанин световних погледа заправо прати Валу веру много више него Христову.

⁵⁷ Могли би смо додати: и целу дехристијанизовану модерну културу.

те закон и бацају под ноге Божије заповести јер увек раде противно Његовим одлукама. Када је Бог желео да посте, они су постали дебели и млитави. Када Бог није желео да посте, они су постали тврдоглави и постили су; када је Бог од њих тражио да Му принесу жртву, они су одјурили ка идолима; када Он није желео да славе празничне дане, они су их са жудњим славили. (3) Због тога им је Св. Архиђакон и Првомученик Стефан рекао: „ви се свагда противите Духу Светоме“ (Дан. 7:51). Ово је једина ствар, као да каже он, у којој сте показали преданост: у противљењу ономе што Бог заповеда. Они то и дан данас још увек раде. Ко ово може објаснити? Сам Закон (Стари Завет). По питању јеврејских празника, Закон је заповедао не само поштовање процедуре већ и места. Када говори о празнику Пасхе, Закон им каже: „Не можете клати пасхе на сваком мјесту свом које ти да Господ Бог твој“ (5. Мојс. 16:5-6). Закон им наређује да држе празник четрнаестог дана првога месеца у граду Јерусалиму. Закон им, такође, прописује и време и место за поштовање духова, када им је заповедио да славе празник после седам недеља, и поново одређује: „на месту које избере Господ Бог да ондје настани име своје“ (5. Мојс. 16:11). Закон им исто прописује и за празник Сјеница (Шатора). (4) Погледајмо сада које је од ово двоје, место или време, неопходније, иако ниједно ни друго немају моћ да спасу. Морамо ли презрети место, а придржавати се времена? Или би, пак, требало да занемаримо време, а да поштујемо место? Оно што приближно мислим је следеће: Закон је заповедио да се Пасха држи првог месеца у Јерусалиму, у прописаном време и на прописаном месту. Претпоставимо да двојица људи држе Пасху. Претпоставимо да један од њих занемарује место, али поштује време; претпоставимо, пак, да други поштује место, а занемарује време. Нека онај који поштује време, а занемарује место слави Пасху првог месеца, али далеко од Јерусалима; а нека онај који поштује место, а занемарује време слави Пасху у Јерусалиму, али у другом месецу уместо у првом. (5) Затим, погледајмо који је од ове двојице оптужен, а који прима одобравање и поштовање. Да ли ће то бити онај који се огрешио по питању времена, али је поштовао место, или онај који је поштовао време, а занемарио питање места? Ако

човек који се огрешио по питању времена када је славио Пасху заслужује поштовање, а онај који је поштовао време, а занемарио место заслужује да буде оптужен за своје безбожно дело, онда је потпуно очигледно да они који не славе Пасху у прописаном месту крше Закон, па макар славили Пасху хиљаду пута у прописаном време. (6) Ко ће нам ово разјаснити? Сâм Мојсије. Како он то каже, чак иако су неки људи одржали Пасху далеко од Јерусалима, „И рекоше му људи они: ми смо нечисти од мртваца; зашто да нам није слободно принијети жртву Господу у вријеме заједно са синовима Израљевим? А Мојсије им рече: Станите да чујем шта ће заповједити Господ за вас. А Господ рече Мојсију говорећи: Кажите синовима Израљевим и реци: ко би био нечист од мртваца или би био на даљном путу између вас или између вашег награжја (потомства – нап. приређивача цитата), нека слави пасху Господу другог мјесеца“ (4. Мојс. 9:7-11). (7) Он је мислио следеће. Ако је неко далеко од куће првог месеца, нека не слави Пасху изван Јерусалима. Нека се врати у Јерусалим и слави је другог месеца. Нека занемари време да не би пропустио да испоштује питање места. На тај начин он показује да је поштовање места неопходније од поштовања времена. (8) Али шта би Јевреји могли да кажу ако поштују Пасху изван Јерусалима? Будући да греше по много неопходнијем питању, по питању места, то што се придржавају времена се не може узети као аргумент за њихову одбрану. Резултат је тај да су они криви за најгоре кршење Закона, чак иако је хиљаду пута очигледно да нису занемарили питање времена. (9) Ово је сигурно, не само због онога о чему сам претходно говорио, већ и због онога што су Пророци рекли о томе. Какав би изговор могли имати данашњи Јевреји када је јасно да пређашњи, древни Јевреји никада нису приносили жртву, нити певали химне у туђој земљи (уп. „Како ћемо певати песму Господњу на земљи туђој“ – Пс. 136:4), нити су, пак, поштовали иједан од ових празника, како то данас чине? Да би били сигурни, древни Јевреји су очекивали да поново успоставе начин живота који би им омогућио да поштују ове обреде. Због тога, они су остали послушни Закону и радили оно што је он заповедао, јер им је Закон рекао да то очекују. Али данашњи Јевреји немају наде да

ће поново успоставити начин живота својих предака. Код ког пророка они могу пронаћи доказ да ће га поново успоставити? Они немају наде, али не могу поднети да одустану од ове навике. Па ипак, иако и не очекују да ће поново успоставити стари начин живота, они треба да опонашају ове некадашње Свете људе по питању поста и поштовања било ког сличног обреда.

V

Да бих вам доказао да се Јевреји у изгнанству не придржавају ни једног од ових обреда, чујте шта су они сами рекли онима који су од њих тражили да то учине. Јер њихови варварски завојевачи су их присиљавали и захтевали од њих да свирају своје музичке инструменте. „Певајте нам од песама Сионских,“ (Пс. 136:3) рекли су им. Али Јевреји су јасно разумели да им Закон заповеда да то не чине. Па су стога и рекли: „Како ћемо певати песму Господњу на земљи туђој?“ (Пс. 136:4). И на другом месту, три младића која су била заробљена у Вавилону рекоше: „И нема међу нама у ово време ни кнеза, ни пророка, ни вожда, ни паљенице, ни жртвених приноса ни тамјана нити места да бисмо принели жртву Теби и обрели милост Твоју, Господе“⁵⁸ (Дан. 3:38). Сигурно је било много простора за жртвовање у земљи, али будући да тамо није било храма, они су се постојано уздржали од приношења жртве. (2) И поново се Бог обратио свом народу кроз речи Захарије: „кад постисте... за седамдесет година, еда мени постисте?“ (Зах. 7:5). Говорио је о Вавилонском ропству. Реците ми онда, са којим правом ви Јевреји постите данас, кад ваши преци нису приносили жртве, ни постили нити су држали празнике изван Јерусалима? А ово се посебно односи на чињеницу да нису држали Пасху. Тамо где није било жртве, није било ни празника, јер су се празници морали славити са жртвом. (3) Допустите ми да вам пружим овај доказ. Послушајте речи Данила: „У то вријеме ја, Данило бјех у жалости три недјеље дана. Јела угодна не једох, ни месо ни вино не уђе у моја уста, нити се намазах уљем док се не навршише три недјеље дана. А двадесет четвртога првога мјесеца бијох на бријегу велике реке Хидекела“ (Дан.

⁵⁸ Ово место Ђура Даничић није превео. Превод је сачињен према црквенословенском Светом Писму – напомена приређивача цитата.

10:2-4). Овде обратите посебну пажњу, јер ове речи разјашњавају да они нису поштовали Пасху. Допустите ми да вам кажем како. Јеврејима није било дозвољено да посте током празника Бесквасних хлебова. Али за двадесет и један дан Данило није уопште узимао храну. А шта доказује да двадесет и један дан укључује дане празника Бесквасних хлебова? Ово сазнајемо из онога што је он рекао, наиме, да је био двадесет четврти дан првог месеца. (4) Али Излазак долази двадесет првога дана тога месеца. Ако су почели празник четрнаестог дана првог месеца и онда га наставили још седам дана, онда су они дошли до двадесет првог. Поред свега тога, Данило је постојано наставио свој пост чак иако је Излазак дошао и прошао. Јер ако је Данило почео пост трећег дана првог месеца и онда наставио још двадесет и један дан, он је прошао четрнаести, продужио још седам дана после тога, и онда држао пост још три дана. (5) Како онда данашњи Јевреји избегавају да буду проклет и прљави? Стари Светитељи се нису придржавали онога што је Закон прописивао јер су били у туђој земљи. Да ли данашњи Јевреји раде управо супротно, да би могли изазвати свађу и раздор?⁵⁹ Ако су неки од старих светаца који су говорили и понашали се на овај начин били слаби и нису били вредни поштовања, можда бисмо требали посматрати њихово непридржавање овим правилима као знак њихове слабости. Али они су волели и поштовали Бога и дали своје животе за оно што је Бог одлучио. Тако да је потпуно јасно да то што нису успели да се придржавају Закона, није било резултат њихове слабости. Пре ће бити да их је сâм Закон на то подстакао, због тога што је Закон рекао да се не смеју придржавати тих обреда изван Јерусалима. (6) Ово нас доводи до закључка о једној другој ствари која је од великог значаја. Придржавање приношења жртва, Сабата, Пуног месеца, и других сличних обреда прописаних јеврејским начином живота у то време није било суштинско. Чак и када су се придржавали тих обреда, они нису могли дати неки велики допринос њиховој врлини; а када су их занемаривали, то није могло учинити изузетног човека безвредним, нити смањити на било који начин побожност његове душе. Али ови древни

⁵⁹ Ово је начин на који се Јевреји понашају у оквиру Западне културе.

Јевреји, док су још били на земљи, показивали су својим побожним начином живота непријатељима како живе Анђели. Па ипак се нису придржавали ових обичаја, нису жртвовали животиње, нису држали гозбе нити су од поста правили параду. Али су били толико угодни Богу да су надмашили ову нашу људску природу и, животима које су живели, привукли цео свет Божијем познању. (7) Ко се може мерити са Данилом? Ко се може мерити са Три младића у Вавилону? Зар они нису предвидели највећу заповест коју Јеванђеље даје, заповест која је главни извор свих благослова? Зар већ то нису доказали својим делима? Јер Јован каже: „Од ове љубави нико нема веће, да ко живот свој положи за пријатеље своје“ (Јн. 15:13). А они су дали своје животе за Бога. (8) Морамо им се дивити због овога. Али им се исто морамо дивити због тога што то нису радили за било какву награду. Због тога младићи у Вавилону рекоше: „Ево, Бог наш, којему ми служимо, може нас избавити из пећи огњене ужарене; и избавиће нас из твојих руку, царе. А и да не би, знај, царе, да боговима твојим нећемо служити“ (Дан. 3:17-18). Пророк мисли следеће: Нама који умиремо за Бога не треба награда. И дали су доказ ове велике врлине иако се нису придржавали ниједног прописа из Закона.

VI

Ви Јевреји ћете рећи: „Зашто је, онда, Бог наметнуо ове прописе ако не жели да их се придржавамо?“ А ја вам кажем: „Да је желео да их се придржавате, зашто би онда уништио ваш град? Бог је морао да уради једну од ове две ствари ако је желео да ови прописи остану на снази: или је морао да вам заповеди да не приносите жртву на једном месту ако је намеравао да вас расеје свуда по свету; или; ако је желео да приносите жртву само у Јерусалиму, није морао да вас расеје свуда по свету и требало је да направи тај град неосвојивим, јер је то било једино место где су се приносиле жртве. (2) Поново ће Јевреји рећи: „Шта је ово, онда? Зар је Бог Себи противуречио када је наредио Јеврејима да приносе жртву на једном месту, а затим их избацио са тог места? Нипошто! Бог је веома доследан. Он није желео да они приносе жртву од почетка, и ја вам као сведока за

ово доводим пророка који је рекао: „ Чујте ријеч Господњу, кнезови Содомски, послушај закон Бога нашега, народе Гоморски“ (Ис. 1:10). Али, Пророк се, у ствари, обраћао Јеврејима, а не онима који станују у Содоми и Гомори. Ипак, он зове Јевреје именима ових народа због тога што су, опонашајући њихов зао живот, Јевреји развили сродство са онима који су становали у овим градовима. (3) Управо је Исаија назвао Јевреје псима, док их је Јеремија назвао лудим кобилама.⁶⁰ Ово није било због тога што су они попримили карактер ових животиња, већ што су тежили за њиховим похотним навикама. „Што ће ми мноштво жртава ваших?“ (Ис. 1:11), вели Господ. Јасно је да они који су живели у Содому никада нису приносили жртве. Исаија упућује примедбе Јеврејима када их назива дивљим зверима, а то чини из разлога који сам управо поменуо. „Што ће ми мноштво жртава ваших?, вели Господ ‘Сит сам жртава паљеница од овнова и претилине од гојене стоке, и не марим за крв јунчију и јагњећу. Кад долазите да се покажете преда мном, ко иште то од вас“ (Ис. 1:11-12)? Јесте ли чули Његов глас како јасно говори да не тражи ове жртве од вас од самог почетка? Да је хтео да учини жртвовање неопходним, он би подвргао и прве Јевреје овом начину живота као и све патријархе који су пре Јевреја трубили на дан Исаије. (4) Онда ће Јевреји питати: „А како је Он одмах дозволио Јеврејима приношење жртава?“ Повлађивао је њиховој слабости. Претпоставимо да лекар види човека који пати од грознице и нађе га у болном и неподношљивом стању. Претпоставимо да болесник жарко жели да попије хладну воду и прети да ће, ако је не добије, пронаћи омчу и обесити се или да ће се бацити са стене. Лекар допушта болеснику мање зло, да би спречио веће зло и да би га спасао од насилне смрти. (5) Ово је и Бог радио. Видео је да се Јевреји гуше од безумне жеље за приношењем жртава. Видео је да су спремни и да прећу идолима ако буду лишени жртвовања. Или још боље, видео је, да су не само спремни да прећу идолима него и да су то већ учинили. Зато им Он допушта жртвовање, а време када им је ту дозволу дао, јасно показује да је управо оно што сам рекао било разлог за ту дозволу. Пошто су одржали празник у сла-

⁶⁰ Зар наша безумна и развратна култура не пада под исту осуду?

ву злих демона, Бог је попустио и дозволио им жртвовање. Ево шта је рекао о томе: „Ви сте жељни жртвовања. Ако већ морате принети жртву, принесите је мени“ (...). Али, чак иако им је дозволио да приносе жртву, ова дозвола им није дата да траје вечно. Својом мудрошћу Он им је поново одузео дозволу да приносе жртве. (6) Допустите ми да поново искористим пример лекара. Заиста нема разлога зашто не би требало да га искористим. Пошто је попустио пред жељом болесника, он је донео чашу за пиће из своје куће и дао болеснику упутства како да утоли своју жеђ из те чаше и ниједне друге. Након што је његов пацијент пристао, он је слугама тајно заповедио да разбију чашу на делиће. Тако је предложио слугама начин да пацијента тајно одвуче од жеље коју је овај жарко желео, а да притом не пробуди болесникову сумњу. (7) Ово је и Бог урадио. Дозволио је Јеврејима да приносе жртве, али само у Јерусалиму и нигде другде на свету. Након што су они за кратко време приносили жртве, Бог је уништио град. Зашто? Из истог разлога из кога је и лекар дао да се разбије чаша. Тиме што је дао да се уништи град, Бог је Јевреје одвукао од обичаја да приносе жртве, иако је то било против њихове воље. Да је Бог изашао пред њих и рекао: „Немојте приносити жртве,“ они би се тешко уздржали од те лудости приношења жртава. Али сада, наметањем неопходности да се жртве могу приносити само у Јерусалиму, он их је одвратио од овог лудог обичаја, а они никада нису ни приметили да је Он то урадио. (8) Допустите ми да вам разјасним ову сличност. Лекар је Бог, чаша је град Јерусалим, болесник је непомирљиви јеврејски народ, хладна вода је дозвола и овлашћење да се приносе жртве. Лекар је дао да се чаша уништи и, на тај начин, спасао болесника од онога што је овај захтевао у невреме. Бог је уништио сам град, учинио га неприступачним за све, те на тај начин одвратио Јевреје од жртвовања. Да није намеравао да учини крај жртвовању, зашто би Бог, Који је свудаприсутан и на сваком месту, ограничио тако свети обред само на једно место? Зашто је ограничио поштовање само на жртвовање, жртвовање на место, место на време, а време на један град, а затим уништио град? То је заиста чудно и изненађујуће. Цео свет је остао отворен за Јевреје, али им није било дозвољено да тамо приносе

жртве. Сам Јерусалим им је неприступачан, а то је једино место на којем им је дозвољено да приносе жртве. (9) Зар не би и човеку који је потпуно лишен разумевања, требало да буде јасно зашто је Јерусалим уништен? Претпоставимо да неимар поставља темеље за кућу, затим подиже зидове, поставља кров, а затим спаја лукове крова са само једним елементом да га придржава. Ако неимар помери тај елемент, он ће уништити везу која држи целу грађевину. Ово је и Бог урадио. Од Јерусалима је направио, могли бисмо рећи, елемент који држи целу структуру поштовања. Тиме што је срушио град, уништио је и целу преосталу структуру таквог начина живота.

VII

Нека моја борба са Јеврејима мало причека. Данас сам се борио речима са њима, али сам рекао само онолико колико је довољно да спасе нашу браћу од опасности. Можда сам рекао много више од тога. Али ја сада морам подстаћи вас који сте овде у цркви да покажете велику бригу за наше ближње чланове. Не желим да чујем како говорите: „Шта ме брига за ово? Зашто се уплитати и мешати у послове других људи?“ (2) Наш Господ је умро за нас. Зар се нећете потрудити да кажете барем једну реч? Које ћете оправдање и одбрану имати због тога? Кажите ми ово. Ако окрећете поглед на другу страну док толико душа пропада, како ћете наћи самопоуздање да станете пред Христом на Страшном Суду? Волео бих да знам ко су они који трче у синагоге. Тада ми не би требала ваша помоћ већ бих их сам поправио најбрже што могу. (3) Кад год вашем брату треба поправка, чак иако морате положити свој живот, немојте га одбити. Следите пример вашег Господа. Ако имате слугу или жену, будите пажљиви и задржите их у кући. Ако *одбијете да им допустите да иду у позориште*⁶¹, морате још више да им браните да иду у синагогу. *Ићи у синагогу је већи злочин него ићи у позориште.* Онај ко иде у позориште је сигурно грешан; *онај, пак, ко иде у синагогу је безбожан.* Када ово кажем, ја не мислим да им допустите

⁶¹ Непријатељство позоришта (Холивуд, итд.) према Хришћанству је посебно порасло у последњих седамдесет година, са порно филмовима, порно драмама и књижевношћу.

да иду у позориште, јер је позориште зло. Кажем вам то због тога да будете још пажљивији и да их држите даље од синагога. (4) Шта је то што јурите да видите у синагогама: *Јевреје који се боре против Христа?* Кажите ми, да ли је ли то због тога што желите да чујете трубаче? Требали бисте остати код куће и плакати и јецати због њих, због тога што се боре против Божије заповести, и што је *ђаво тај који их предводи у њиховим побунама и играма*. Као што сам рекао раније, једном је постојало време када је Бог дозволио оно што је против Његове воље, али сада је то кршење Његовог закона и основа за казне којима нема броја. Једном давно, када су Јевреји приносили жртве, они су слушали трубе; сада им Бог не дозвољава да то раде. (5) Послушајте барем разлог због кога су они добили трубе. Бог је рекао Мојсију: „Начини себи двије трубе од кованог сребра“ (4. Мојс. 10:2). Потом је Бог објаснио како треба да користе трубе, па је наставио и рекао: „И кад пођете на непријатеља..., трубите у трубе потресајући, и... сачуваћете се“ (4. Мојс. 10:9). (6) Али где је олтар? Где је Ковчег од завета? Где је шатор од састанка и Светиња над Светињама? Где је свештеник? Где су Херувими славе? Где је златни кадиони олтар? Где је сто за хлебове предложења? Где је умиваоник од мједи (бакра)? Где је пиће за принос? Где је огањ са небеса? Јесте ли све то изгубили и сачували само трубе? *Зар ви Хришћани не видите да је оно што Јевреји раде пре ругло него поштовање?* (7) Ја кривим Јевреје за кршење Закона (Старог Завета). *Али ја много више кривим вас који идете заједно са прекршиоцима закона,⁶² и то не само оне који трче у синагоге, већ и оне од вас који имају моћ да спрече вашу Јудаизовану браћу, али не желе то да ураде. Немојте ми рећи: „Шта ја имам заједничко са њим? Он је странац и не познајем га?“ Кажем вам да вам је он ближи од било ког рођака и пријатеља све док је верник, све док учествује са вама у истим Светим Тајнама, све док долази у исту цркву.* Запамтите, не плаћају казну само они који почине злочин, већ исту казну плаћају и они који су могли да их спрече да почине злочин, али то нису учинили. Они који су безбожни су кажњени, али су кажњени и они

⁶² У јудео-демократским земљама не постоји ни најмањи облик цензуре, какав постоји у муслиманским државама.

који су могли да их одврате са безбожничког пута, а нису то учинили због тога што су били *сувише лењи и плашљиви*. (8) Да би били сигурни, човек који је закопао свој таланат, вратио га је целог свом господару (уп. Мт. 25:18; Лк. 19:20), па ипак је био кажњен јер није извукао никакву корист од тог таланта (в. Мт. 25:28). Претпоставимо, дакле, да ви сами останете чисти и ослобођени казне; ако не успете да извучете корист од свог таланта, ако не успете *да спасете свог брата који пропада*, трпећете исту казну као и он. (9) Да ли је ово што тражим претешко бреме за вас, љубљени? Нека свако од вас за мене спасе по једног свог брата. Нека се свако од вас умеша у послове свога брата како бисмо могли доћи на сутрашњу службу са великим поуздањем због тога што доносимо дарове вредније од било којих других, зато што враћамо душе оних који су залутали. Па чак иако морамо трпити грдњу и псовке, и ако морамо бити претучени, и ако морамо поднети било који други бол, *урадимо све да вратимо нашу браћу*. Наша болесна браћа су нас газила, вређала и псовала, али нас нису ујеле њихове увреде. Ми желимо да видимо само једну ствар: оздрављење оног који се понашао на тако срамотан начин. (10) Много пута болесник лекару испара одећу. Али лекар не допушта да га то спречи у покушају да излечи тог болесника. Нормално је дакле да лекар покаже толику бригу за телесно здравље свог пацијента. *Када толико много душа пропада, да ли је у реду да смањимо своје напоре и да мислимо да ми не трпимо никакву страшну штету, док наши сопствени удови труле од болести?* Павле није тако мислио. Шта је он рекао? „Ко ослаби, а да ја не ослабим? Ко се саблажњава, а ја да не горим?“ (2. Кор. 11:29). Гледајте како да спречите ово горење. (11) Претпоставимо да видите свог брата да пропада. Чак и ако вас псује, ако вас вређа, ако вас напада, чак и ако прети да ће постати ваш непријатељ или вас угрожава на било који други начин, покажите своју храброст и издржите све ове увреде да би могли да му донесете спасење. Ако он треба да постане ваш непријатељ, Бог ће бити ваш пријатељ и даће вам заузврат много благослова тог дана. (12) Нека молитве Светих спасу оне који су залутали у грех, а ви верни да будете успешни у свом лову, нека они који су хулили на Господа буду ослобођени од

своје безбожности и нека познају Христа, Који је умро за њих на Крсту, да би сви ми могли, једнодушно и једногласно, да славимо Бога Оца нашег, Исуса Христа, чија је слава и моћ у векове векова. Амин.

ПЕТА ПРОПОВЕД (ОМИЛИЈА)

ЗАШТО вас има толико много данас овде? Сигурно, дошли сте заједно да тражите од мене да одржим своје обећање, дошли сте да примите сребро опробано у ватри којим сам вас обећао наградити. Јер као што Псалми кажу: „Речи су Господње чисте, сребро ражежено (у огњу), очишћено од земље“ (Пс. 11:7). Нека је благословен Господ због тога. Усадио је у ваша срца чежњу да чујете речи које пријају вашим душама. (2) Када винопије устану сваког јутра, они започињу своје наметљиво испитивање како би пронашли данашње пијанке, забаве, побуне и пијанске свађе; занимају се трагањем за флашама, чашама и гудалима. Али сваког јутра када ви устанете, ви идете околу како бисте нашли подстицај и савет, охрабрење, и упутство, неку реч која вас подстиче да славите Христа. То ми даје још већу жељу да заобиђем своју тему и да, пуним срцем, одржим обећање које сам вам дао. (3) Моја битка против Јевреја се добро завршила. Споменик који означава њихов пут је постављен, победничка круна припада мени, освојио сам награду коју сам тражио у својој претходној беседи. Задатак који сам поставио, био је да докажем да оно што Јевреји данас раде при својим обичајима, крши и скрнави Закон (Стари Завет). Жеља ми је била да покажем да у овим обичајима имамо људе који се боре са Богом, створења која воде рат против Њега. И уз Божију помоћ, дао сам прецизан доказ за то. Јер, чак и ако су Јевреји хтели поново да изграде свој град, и ако су били близу да врате своју стару домовину и начин живота и да виде свој храм поново саграђен – што се неће никада десити – чак и у том случају, *они немају одбрану и оправдање за оно што сада раде.* (4) Три младића у Вавилону, Данило и сви остали који су провели своје дане у заточеништву очекујући да ће се њихов град обновити и да ће, после седамдесет година, видети земљу својих предака. Они су једва чекали да поново живе по законима својих предака. Они су имали јасно обећање да ће се то десити. Чак штавише, док се обећање није испунило, док се нису вратили, они се нису

усуђивали да изводе било који од прописаних обреда на начин на који то чине Јевреји данас. (5) На овај начин и ви можете запушити уста Јеврејима. Питајте Јеврејина зашто се придржава поста када нема град. Ако он каже: „Зато што очекујем да ће се град поново изградити,“ ви му реците: „Престани да постиш, дакле, док се град не изгради. Сигурно, све док се нису вратили у своју отаџбину, древни Светитељи нису упражњавали ниједан од ових обреда. Одатле је јасно да ви кршите Закон, иако ћете обновити ваш град, како кажете. Ви кршите ваш завет са Богом и срамотите стару отаџбину и стари начин живота.“ Оно што сам рекао вашем скупу овде и оно што сам рекао у претходној беседи је сасвим довољно да уђуткате и запушите уста јеврејским бесрамним аргументима и да им докажете да крше Закон (Стари Завет). (6) Није ми била намера само да запушим уста Јеврејима. Желео сам такође и да вас још више упутим у учење Цркве. Приђите сада, и допустите ми да вам дам обиље доказа да јерусалимски Храм неће бити поново изграђен и да се Јевреји неће вратити свом некадашњем начину живота. На тај начин ћете јасније разумети Апостолске Посланице и још више ћете осуђивати Јевреје за њихово безбожно понашање. Као сведока ћу вам дати не Анђела или Арханђела, већ самог Господа целог света, Господа нашег Исуса Христа. Када је он дошао у Јерусалим и видео храм, рекао је: „Јерусалим ће газити незнабошци док се не испуне времена незнабожаца“ (Лк. 21:24). Овим је мислио на године до свршетка света. И поново, говорећи Својим ученицима, запретио је да неће остати ни камен на камену на том месту до времена када ће бити уништен (ср. Мк. 13:2; Лк. 19:44, 21:6). Његова претња је била предвиђање да ће Храм бити коначно уништен и да ће потпуно нестати. (7) Али Јеврејин у потпуности одбацује ово упозорење. Одбија да прихвати Христове речи. Шта каже Јеврејин? „Човек који је ово рекао је мој непријатељ. Распео сам га. Како да прихватим његов завет?“ Али ово је чудно. Ви Јевреји сте Га разапели. Али, након што је умро на Крсту, он је уништио ваш град. Потом је раселио ваш народ по целом свету. Тиме нас Он учи да је васкрсао, да је жив и да је на небу. (8) Због тога што нисте желели да препознате Његову моћ по Његовим добротинствима, учио

вас је својим казнама и осветом да се нико не може борити против Њега и надјачати Његову силу и моћ. Чак ни после свега тога, ви не верујете у Њега, не препознајете да је Он Бог и Господ целог света, већ Га сматрате само још једним човеком Који је као и сваки други.⁶³ (9) Хајдемо онда да спроведемо пробу као што то чинимо у случају човека. Како проверавамо људско биће? Ако видимо да човек у свему говори истину и никада не лаже другог, ми прихватамо његове речи, чак и ако се деси да је он непријатељ. Или бар чинимо тако ако смо разумни. Исто тако, ако видимо да је човек лажов, чак и ако у неком случајевима говори истину, ми не прихватамо олако његову реч.

II

Погледајмо, на основу овога, Христов морал и његове навике. Он је прорекао и предсказао не само уништење Храма, већ је предсказао и много других ствари које су се много касније оствариле. Изнесимо даље ова предсказања на светлост дана. Ако запазите да Он лаже у овим предсказањима, немојте прихватати Његово предсказање о Храму и немојте га сматрати вредним веровања. Али ако видите да Он говори истину о свим стварима и да се ово предсказање остварило, ако видите да је много година прошло, али да још увек сведочи о истини коју је Он прорекао, немојмо онда да будемо дрски и тврдоглави око ствари које су јасније од сунчевог сјаја. (2) Погледајмо шта је још предвидео. Једном је код Њега дошла жена са ћупом од алабастера пуним драгоценог мира и просула је на Њега. Његови ученици су били огорчени због тога и рекли су: „Зашто се ово миро не продаде за триста динара и не даде сиромасима?“ (Јн. 12:5). Међутим, Он их је укорео и рекао: „Што ометате жену? Она учини добро дело на мјени... Заиста вам кажем: Гдје се год успроповиједа ово јеванђеље по свему свијету, казаће се за спомен њен и ово што она учини“ (Мт. 26:10). Да ли је говорио истину или није? Да ли се Његово предвиђање испунило или није успео да предвиди истину? Поставите ова питања Јеврејину. Чак и да *наброји десетине хиљада својих бесрамних дела*, он неће

⁶³ Омиљена претпоставка јудаизованог ума, јеврејског или „хришћанског“ .

бити у стању да погледа овом пророчанству у лице и да обори поглед. (3) Ми сигурно слушамо њену причу у свим црквама. Конзули стоје слушајући ту причу, и војсковође такође, људи, жене, познати, славни и чувени у сваком граду. Где год у свету да одете, свако са поштовањем слуша причу о њеном добром делу. За њено дело се зна у сваком кутку земље. (4) Колико је краљева донело много великих благослова својим градовима, колико је краљева водило успешне ратове и донело трофеје победе, спасило народе, изградilo градове, и уз то стекло небројене приходе? Па ипак су они, поред свих великих подвига, сахрањени у тишину заборава. Многе царице и велике даме су починиле небројена добра дела својим потчињеним. Па ипак, многи људи не знају ни њихова имена. Али ову безвредну жену, која је само просула своје миро, хвале свуда у свету. Много година које су прошле нису успеле да избришу сећање на њу и време које долази неће угасити њену славу. (5) Њено дело није било нарочито чувено. Чегга има славног у томе да се пролије неко миро? Она сама није била нарочито славна особа, већ само обична жена, изгнаник. Није било ни много људи да је види, већ само ученици који су се били окупили око ње. Све се то није десило на неком месту на коме би је могли лако видети. Она се није попела на позорницу да изведе своје дело, већ је своје добро дело извела у кући, у којој је било присутно само десет људи. (6) Поред свега тога, иако је била само обична жена, иако је било само неколико сведока њеног дела, иако није било у питању неко познато место, ниједна од ових чињеница нити било која друга, не може да помрачи сећање на ову жену. Данас је она славнија него било који цар или царица, године нису послале у заборав дело које је извела. (7) Реците ми сада, како објашњавате ово? Ко је ово изазвао? Зар ово није дело Господа Кога је ово њено дело било намењено? Зар није Бог Тај Који је раширио причу о њеном делу у сваки кутак на земљи? Да ли је у људској моћи да предвиди овакве ствари? Ко би при чистој свести могао то да каже? Ми се чудимо и запањени смо када Христос предвиди шта ће Он Сам учинити. Али када Он предвиди шта ће други да ураде и учини то вредним веровања и јасним целоме свету, онда је то још чудније и запањујуће. (8) По-

ново је рекао Петру: „на томе камену сазидаћу Цркву своју, и врата пакла неће је надјачати” (Мт. 16:18). Реците ми, Јевреји, како можете напасти ово Његово предсказање? Како можете показати да је ово његово предсказање погрешно? Чињенице које сведоче неће вам то дозволити, ма колико били тврдоглави и макар десет хиљада пута покушавали то да оспорите. Колико је ратних пожара запаљено против Цркве? Многе војске су се бориле, многа су оружја коришћена и свака могућа казна и мучење су спровођени. Било је тигања, летви, казана, пећи, литица, зуба дивљих звери, мора, одузимања и на десетине хиљада других начина мучења који су неподношљиви и који се не могу ни описати. А користили су их не само туђини, већ и наши људи. Заиста, грађански рат је захватио све; чак штавише то је било горе од било ког грађанског рата. Нису се само грађани борили једни против других, већ су и рођаци ратовали једни против других, чланови исте породице ратовали су међусобно, пријатељи су се борили против пријатеља. Па ипак ниједна од ових ствари није уништила Цркву, нити Ју је учинила слабијом. (9) Сигурно да је чудесна и неочекивана ствар да су се ови напади на Цркву десили на самом Њеном почетку. Да су се ови страшни прогони десили након што је Црква одмакла на свом путу и након што су поруке Јеванђеља биле засађене у сваком кутку света, онда не би било толико чудно што се Црква одупрла овим нападима. Али они су се десили на самом почетку Њене мисије, када је семе вере тек било посејано, а разумевање оних који су чули Њене речи још увек слабо, тако да су ови насилни ратови букнули свом жестином. Чињеница да они нису ослабили наш положај, већ су га чак и побољшали, јесте чудо над чудима. (10) Ви бисте могли рећи да Црква сада стоји чврсто због мира који су јој даровали владари. Да би вас спречио да то кажете, Бог је дозволио да Цркву нападају и прогоне у време када је Она била мања и изгледала слабија. Бог је желео да вас научи да сигурност коју Црква сада има није резултат мира који су јој даровали владари, већ да је то резултат Божије силе.

Ш

Да бих вам помогао да видите истину о овоме, размислите колико је људи хтело да уведе своја учења међу Грке и да васпостави нову заједницу и начин живота. Размислите о тим људима као што су Зенон, Платон, Сократ, Диагора, Питагора и многи други. Па ипак нису успели, а многи им ни имена не знају. Али Христос је, не само написао устав, већ је целом свету донео нови начин живота. Колико је чуда учинио Аполон из Тијане? Али његова дела су била превара, узалудна и лажна представа. То можете да сазнате из чињенице да су његова дела нестала и ишчезла у тренутку. (2) Нека нико не сматра да вређам Христа тиме што док причам о Њему помињем Питагору, Платона, Зенона и човека из Тијане. Не радим то по сопственом избору, већ због слабости Јевреја који Христа виде само као човека.⁶⁴ Ево шта је Павле урадио када је дошао у Атину. На уласку у град, узео је тему за своју проповед, не из Јеванђеља, нити од Пророка, већ са Атинског олтара непознатом богу. Он није сматрао да је њихов олтар вреднији веровања од Јеванђеља, нити је сматрао да су записи на њему вреднији поштовања од Пророка. Он се обраћао Грцима паганима који нису веровали у наше Свете књиге, па је зато користио аргументе из њихове вере како би их придобио. Исту ствар је урадио и у Коринту када је рекао: „И постадох Јудејцима као Јудејац, да Јудејце придобијем; онима који су под законом као под законом, ... онима који су без закона постадох као без закона, премда нисам Богу без закона, него сам у закону Христову“ (1. Кор. 9:20-21). (3) Стари Завет ради исту ствар када Јеврејима говори о Богу. Он каже: „Нема сличнога Теби међу боговима, Господе“ (Пс. 85:8). Шта ти мислиш, Мојсије? Да ли је уопште могуће поредити правога Бога са лажним боговима? Мојсије би одговорио: „Нисам ово рекао да бих правио поређење, али, будући да сам говорио Јеврејима који имају узвишено мишљење о демонима, удовољио сам њиховој слабости и читао им лекцију на овај начин.“ Допустите ми да кажем и то да сам, будући да сам расправљао са Јеврејима који Христа сматрају само

⁶⁴ Ово је Аријанска јерес, која је сада оживела код западних народа углавном захваљујући јеврејском утицају, како тајном, тако и јавном.

обичним човеком и човеком који је прекршио њихов закон, упоредио Христа са оним боговима које пагански Грци обожавају. (4) Ако желите да упоредим Христа са неким од људи међу Јеврејима, неким ко је покушао да уради исто што и Христос, неким ко је скупио ученике и прогласио се вођом, али је врло брзо заборављен, допустите ми да вам то докажем на овај начин. Сигурно је то Гамалил учинио да их ућутка. Када је видео да су они у Синедриону бесни и жељни да пролију крв апостолâ, пожелео је да заустави њихов неконтролисани бес. Зато је и заповедио Апостолима да се склоне са стране на неко време, а затим рекао Јеврејима: (5) „Добро пазите шта ћете чинити са овим људима. Јер прије ових дана устаде Тевда говорећи да је он нешто велико; уз њега пристаде људи бројем око четири стотине; он би убијен и сви који га слушаху разиђоше се и пропадоше. Послије овог устаде Јуда Галилејац у дане пописа и одвуче доста народа са собом; он такође погибе и сви који га слушаху растурише се. И сад вам кажем: Прођите се ових људи и оставите их: јер ако буде од људи ова намисао или ово дјело пропашће; но ако је од Бога, не можете га уништити, да се како и богоборци не нађете“ (Дап. 5:35-39). (6) Где је, онда, доказ да ће ово, ако је људско дело, пропасти? То вам доказују случајеви Јуде и Тевда, рекао је Гамалил. Ако човек кога су Апостоли прогласили вођом, као Јуда и Тевд, не чини дела уз Божију помоћ, сачекајте мало, и исход догађаја ће дати уверљивост вашим речима. Знаћете на основу развоја догађаја да ли је он преварант, како ви кажете, и онај који крши Закон (Стари Завет), или је Он, пак, Бог Који уређује све, и са неописивом силом заповеда и уређује наша дела. (7) То се и догодило. Они су сачекали. Сам исход догађаја је доказао да је Његова моћ божанска и непобедива. Сплетка која је преварила много људи се окренула и пала ђаволу на главу. Када је Сатана видео да је Христос дошао, желео је да прикрије стварност Његовог доласка и да сакрије праву сврху Његовог отеловљења (оваплоћења). Зато је извео на сцену пропалице које смо поменули, како би Христа сматрали за једног од њих. Исто је учинио и на Крсту, када је заједно са Христом распео двојицу лопова. Учинио је то и у случају Христовог доласка, када је настојао да сакрије истину стављајући је поред

лажи. Али није успео ни у једном случају и његови неуспешни покушаји представљају најјачи доказ Христове силе. (8) Реците ми следеће: ако су тројицу људи распели на истом месту, у исто време, и од стране истих судија, зашто су двојица лопова остављена у тишини, а само Њега поштују? Ако је толико људи освајало власт и задобило присталице, како онда само Христу одају божанску почит у целом свету? (9) Поређење чини чињенице посебно јасним. Ви Јевреји правите ово поређење и сазнајете како је истина победила. Који је варалица добио толико храмова у своју част по целом свету, ког варалицу поштују у целом свету, пред којим се то варалицом клања сваки човек, и то поред на хиљаде препрека? Ни пред једним. Јасно је дакле да Христос није био варалица. Он нас је спасао, благосиља нас, брине се о нама, штити наше животе. (10) Допустите ми да додам још једно предсказање пре него што се вратим на тему коју сам предложио да говорим. Христос је рекао: „нисам дошао да донесем мир него мач“ (Мт. 10:34). Ипак, он није говорио о ономе што је Он желео, него је предсказивао какви ће се догађаји дешавати. Наставио је и рекао: „Јер сам дошао да раставим човјека од оца његовог и кћер од матере њезине и снаху од свекрве њезине“ (Мт. 10:35). (11) Кажите ми нешто. *Како је Он могао да предкаже ово ако је био само обичан човек* и само један у мноштву? Он је мислио следеће: понекад се догађа да у једној кући једна особа верује, а друга не; тада би отац желео да одврати свог сина од онога у шта син верује. Због тога је Христос предсказао ову ствар. Он је говорио следеће: „Моћ јеванђеља ће бити толико јака да ће синови презрети своје очеве, ћерке своје мајке, а родитељи своју децу“ (ср. 5. Мојс. 33:9; Лк. 14:26; Мт. 10:37). И не само да ће презрети своју породицу, већ ће и дати своје животе и поднети многе патње, али се неће одрећи своје вере (12) Како је Он могао ово да зна ако је био само један од многих међу људима? Како је могао доћи до закључка да ће синови више поштовати Њега него своје очеве, да ће очевима бити дражи Он него њихова деца, да ће жене имати више љубави за Њега него за своје мужеве? Како је, дакле, знао да ће се ово десити, не само у једној, две, три, двадесет или сто кућа, већ у сваком кутку света, у сваком граду и свакој земљи, на мору и земљи, у насељеним

местима и у оним са свега неколико становника? Нико не може рећи да је Он ово предсказао, а да затим није успео да испуни Своје предсказање. Скакако да су многи, како на самом почетку тако и данас, због своје вере омрзнути и напустили родитељски дом. Па ипак, не обраћају пажњу на то, чињеница да пате за име Христово је за њих довољна утеха. (13) Реците ми потом: које је људско биће икада имало моћ да учини овако нешто? А Овај Човек је дао сва ова предсказања о жени, о Цркви, и о ратовима који ће бити вођени против Ње. Он је, такође, предсказао да ће Храм бити уништен, да ће Јерусалим бити освојен и да то више неће бити град Јевреја као што је био у прошлости. (14) Ако је погрешно и преварио вас свим овим предсказањима и ако се она нису обистинила, онда немојте да верујете у оно што је Он предсказао о Јерусалиму и о храму. Али видите да су се та предсказања величанствено испунила и да њихова истина сваким даном постаје све јача сваког новог дана. Врата пакла нису надјачала Цркву, и после толико година проповеди о ономе шта је она жена учинила се још увек говоре, а људи који верују у Њега, поштују Га више него своје родитеље, жене и децу. Ако је ово истина, реците ми онда зашто одбацујете ово предсказање о Храму, а посебно пошто је и само протекло време ућуткало ваше бесрамне речи? (15) Претпоставимо да је прошло само десет, двадесет, тридесет или сто година од освајања Јерусалима. Чак ни тада не бисте имали никакво право да будете толико дрски и да одбацујете Његово предсказање, већ вам само ваша тврдоглавост даје неки изговор да се буните. Али није прошло само педесет година од када је Јерусалим освојен, већ је прошло више од једног, два, или три века. И никада није било никаквог трага ни сенке од промене коју ви чекате. *Зашто сте, онда, још увек толико брзоплети и малоумни да се држите ваших бесрамних примедби?*⁶⁵

⁶⁵ Половина секуларизованих, не верујућих Евро-Американаца би требало да размисли о овим чињеницама.

IV

Изrekli смо довољно доказа о томе да Храм никада неће поново бити изграђен. Али, будући да има толико много доказа који иду у прилог овој мојој тврдњи, прећи ћу са Јеванђеља на Пророке, јер Јевреји више верују њима него било коме другом. И кроз речи Пророка ћу доказати да Јевреји неће поново изградити ни Град (Јерусалим) нити Храм у данима који долазе.⁶⁶ И није то била моја потреба да доказујем да Храм неће бити поново саграђен. То није била моја обавеза, Јевреји имају обавезу да докажу супротно, наиме, да ће Храм бити поново саграђен. А године које су прошле стоје на мојој страни и сведок су истине коју говорим. (2) Чак и ако их исход догађаја демантује, те ако не могу делима доказати своје речи, ако се само хвалишу, они ипак имају право да изнесу свој став. Доказ онога што ја тврдим јесте да су се догађаји о којима говорим стварно и догодили – Јерусалим је уништен и није поново саграђен толико година. Њихов став почива само на речима које не могу доказати. (3) Па ипак, они су требали да докажу да ће се њихов Град поново подићи. На овај начин се износе и докази на суду. Претпоставимо да се две стране споре око неке ствари и да је прва страна изнела свој писмени став, а да друга страна напада њихов став. Друга страна онда мора да нађе нове сведоке и доказе којима ће да побије писмено сведочење. Међутим, онај који се жали не треба то да чини. То сада Јевреји морају да учине. Они морају пронаћи пророка који ће на било који начин рећи да ће Јерусалим бити обновљен. Јер ако би то донело крај тренутном јеврејском заробљеништву, онда је потребно да то пророк предскаже, што је јасно сваком ко је само бацио поглед на пророчке књиге. Међу старим Јеврејима је постојао обичај да њихови Пророци, надахнути одозго, предскажу добре и лоше ствари које ће задесити њихов народ. (4) Шта је био разлог за то? То је била јеврејска охолост и тврдоглавост. Јевреји су одмах, после самих догађаја, заборављали шта је Бог урадио за њих, приписивали су Његову милост демонима и мислили да Његови благослови долазе од демона. Чак и када

⁶⁶ Ционисти који су поново успоставили Израелску државу уопште нису Јевреји (Семити), већ Хазари и Монголи.

се море отворило за њих, када су изашли из Египта, и када су им се дешавала разна друга чуда, они су заборављали да је Бог био Тај Који је изводио та чуда и приписивали су их другима који нису били богови. Јер рекоше Арону: „Начини нам богове, који ће ићи пред нама“ (2. Мојс. 32:1). А Јеремији рекоше: „Што нам каза у име Господње, нећемо те послушати; него ћемо чинити све што изашло из наших уста кадећи царици небеској и љевајући јој наљеве, као што смо чинили ми и оци наши, цареви наши и кнезови наши по градовима Јудинијем и по улицама Јерусалимским, јер бијасмо сити хљеба и бијаше нам добро и зла не виђасмо А откад престасмо кадити царици небеској и љевати јој наљеве, ништа немамо и гинемо од мача и од глади“ (Јер. 44:16-18). Надахнути Пророци, су потом предсказали шта ће се десити Јеврејима, да неће приписивати ниједан догађај идолима, него да ће веровати да и казна и благослов увек долазе од Бога – казна због грехова које су починили, а благослов због Божије љубави и милости. (5) Како би могли сазнати да је управо ово разлог за пророчанства, послушајте шта је Исаија, најречитији од свих Пророка, имао да каже јеврејском народу: „Знао сам да си упоран, и врат да ти је гвоздена жила, и чело да је од мједи (бакра)“ (Ис. 48:4). Ми имамо навиком да називамо бронзаним лицима оне који су као од бакра. А Исаија им је даље рекао: „И зато ти одавна објавих, пре него се зби, казах ти“ (Ис. 48:5). Потом је навео разлог за пророчанства, рекавши: „Да не би рекао: идол мој учини то, и лик мој резани и лик мој ливени заповједише тако“ (Ис. 48:5). (6) Са друге стране, неки свадљиви и наметљиви Јевреји су се, чак и пошто су се пророчанства испунила, понашали тако дрско као да никада нису ни чули за њих. Тада су Пророци не само предсказали оно што ће се десити, већ и пружили сведоке за своја предсказања. Поново је Исаија био тај који је рекао: „И узех верне свједоке: Урију свештеника и Захарију сина Јеверехијина“ (Ис. 8:2). Исаија није учинио само ово. Он је записао своје пророчанство у нову књигу како би, када се пророчанство испуни, то могло да посведочи против Јевреја о ономе што је надахнути Пророк предсказао много раније. Управо зато он није само записао своје пророчанство у књигу, него у нову књигу, књигу

која може стајати дуго времена да се не распадне, књигу која ће потрајати до тренутка када ће се догодити и обистинити оно што је у њој записано.

V

Доказаћу да је ово истина, и да је Бог предвидео све што је задесило Јевреје. Доказаћу то, не само оним што је Исаија рекао, већ и свим другим стварима које су им се десиле, и добрим и лошим. Заиста, Јевреји су три пута поднели ропство, веома оштро и опако: али свако ропство им је било предсказано. Бог се постао да свако ропство буде предсказано. Он је пажљиво предвидео место, трајање, врсту несреће, повратак из ропства, и све остало. (2) Најпре ћу говорити о предсказању њиховог ропства у Египту. Говорећи Аврааму, Бог је рекао: „Знај сигурно, да ће твоји потомци бити странци у земљи туђој; они ће бити изложени ропству и биће потлачени четири стотине година. Али ја ћу судити народу коме ће они служити“ (1. Мојс. 15:13-14), и додао : „И у четвртој генерацији ће се вратити овамо са великим поседима“ (1. Мојс. 15:16). Видите ли да је поменуо број година у ропству – четири стотине. Природа њиховог ропства? Он није само рекао: „Они ће бити изложени ропству,“ (1. Мојс. 15:13), већ и додао: „биће потлачени“ (1. Мојс. 15:14). Послушајте Мојсијево објашњење њихове несреће. Он је рекао: „Пљева се не даје слугама твојим, па опет кажу нам: градите опеке“ (2. Мојс. 5:16). И сваког су дана били шибани како би могли научити значење речи: „Они ће бити изложени ропству и биће потлачени“ (1. Мојс. 15:13). Када је Он Аврааму рекао: „Ја ћу судити народу коме ћете ви служити“ (1. Мојс. 15:14), говорио је о потапању Египћана у Црвено Море, што је Мојсије описао у својој химни речима: „Коња и коњика врже у море“ (2. Мојс. 15:1; ср. Пс. 135:15). Затим је поменуо и начин њиховог повратка када је рекао да ће се вратити са великим поседима (богатством): „Нека сваки човјек иште у суседа својега... накита сребрнијех и накита златнијех“ (2. Мојс. 11:2). Будући да су дуго времена били у ропству и да за то нису примили никакву награду, Бог им је дозволио да траже ово од Египћана чак и ако њихови господари не буду вољни да им плате.

И Пророк је узвикнуо и рекао: „И изведе их са сребром и златом, и не бјеше у племенима њиховим болник“ (Пс. 104:37). Овде, дакле, имамо ропство које је било прецизно предсказано. (3) Хајдемо сада да пребацимо тему беседе на друго ропство. Које је то ропство? Ропство у Вавилону. Јеремија га је сигурно тачно предсказао речима: „Овако вели Господ: кад се наврши у Вавилону седамдесет година, походићу вас, и извршићу вам добру ријеч своју да ћу вас вратити на ово мјесто... и вратићу робље ваше, и сабраћу вас из свијех народа и из свијех мјеста у која сам вас разагнао, говори Господ, и довешћу вас опет на мјесто, одакле сам вас иселио“ (Јер. 29:10). Видите ли да је поново говорио о Граду, броју година, и местима са којих их је разагнао и на која их је иселио? (4) Ово објашњава зашто се Данило није молио за Јевреје док није видео да је прошло седамдесет година. Ко то каже? Сам Данило, када је рекао: „Тада ја, Данило... врших послове цареве; и чудих се утвари, али нико не дозна... разумјех из књига број година, које бјеше рекао Господ Јеремији пророку да ће се навршити развалинама Јерусалимским, седамдесет година. И окретох лице своје ка Господу Богу тражећи га молитвом и молбама с постом и с костријети и пепелом“ (Дан. 8:27; 9:2-3) (5) Да ли сте чули како је ово ропство било предсказано и како се Пророк није усудио да се моли Богу пре предвиђеног времена? Бојао се да би његова молитва могла бити брзоплета и узалудна. Бојао се да ће чути оно што је Јеремија чуо: „Ти се дакле не моли за тај народ и не подижи вике ни молбе за њих, ... јер те нећу услишити“ (Јер. 7:16). Али када је видео да је испуњена казна која је против њих била изречена и да је дошло време да се врате, он се молио за њих. И није се само молио, већ заклињао и кајао кроз пост, костријет (вретиште) и пепео. (6) Пророк се понашао према Богу на врло сличан начин на који се понашају и људи. Када ми видимо да је господар бацио своје робове у тамницу због многих озбиљних злочина, ми не износимо молбу за њих одмах на почетку њихове казне. Ми пустимо да буду кажњени неколико дана па онда идемо код господара са молбом и тада имамо време на нашој страни. Управо ово је и Пророк урадио. Иако Јевреји нису били платили довољну казну за свој грех, они су је ипак платили. И само тада се

Пророк обратио Господу са молбом (молитвом) у њихову корист. (7) Ако желите да чујете, послушајте његову молитву за њих. Он је рекао: „Исповједајући се рекох: о Господе, Боже велики и страшни, који држиш завјет и милост онима који те љубе и држе заповијести твоје“ (Дан. 9:4). Шта радиш то, Данило? Када се залажеш за оне који су згрешили и свађали се са Богом, зар говориш о људима који држе Божије заповести? Зар они који су прекршили Његове заповести заслужују оправдање? Шта је Данило рекао? „Не молим се у њихово име, него у име њихових предака, у име Аврама, Исака, и Јакова“ (Дан. 9:18; ср. Пс. 104:7-10). Обећање је дато онима који су држали Божије заповести. Ови људи немају оправдане захтеве за спасење, због тога спомињем њихове претке. (8) Данило није говорио о Јеврејима у ропству када је рекао: „Који држиш завјет и милост онима који те љубе и држе заповијести твоје“ (Дан. 9:4). Због тога је он одмах додао: „Згријешисмо и зло чинисмо и бисмо безбожни, и одметнусмо се и одступисмо од заповијести твојих и од закона твојих. И не слушамо слуга твојих пророка“ (Дан. 9:5-6). Јер грешницима остаје једна одбрана када згреше: да исповеде своје грехе. (9) Да ли сада увиђате врлину праведног човека и охолост Јевреја? Он који је свестан да у себи нема зла изриче себи најљућу пресуду: „Згријешисмо и зло чинисмо и бисмо безбожни“ (Дан. 9:5). А они који су починили на хиљаде злих дела, урадили су потпуно супротну ствар рекавши: „Ми смо држали твојих заповести, те сада називамо странце блаженима и злочинци су нам узвишени.“ Праведни људи се обично понашају скромно након што учине праведна дела; сви злочинци, пак, уздижу себе пошто згреше. Човек који је био свестан да нема зла у себи је рекао: „Бисмо безбожни, и одметнусмо се и одступисмо од заповијести твојих и од закона твојих“ (Дан. 9:5); они који носе хиљаде греха на души кажу: „Ми смо држали твоје заповести.“ Говорим вам ово како би могли да се клонимо грешника и да се угледамо на праведнике.

VI

Након што је прошао кроз њихова незаконита дела, Пророк је потом говорио о казни коју су платили, јер је желео да искори-

сти то да задобије Божију милост и да им покаже сажаљење. Јер је рекао: „зато се изли на нас проклетство и заклетва написана у закону Мојсија слуге Божијега, јер му згријешисмо“ (Дан. 9:11). Које је то проклетство? Да ли желите да га прочитамо? „Ако ли ме не узаслушате, сјећи ће вас непријатељи ваши; Даће те Господ непријатељима твојим; услиши нас Господе, јер нас је остало мало међу народима“ (3. Мојс. 26:14, 17; 5. Мојс. 28:25; ср. Варух 2:13)⁶⁷. Три младића у Вавилону су такође била свесна овога када су показала да их је казна стигла због онога што су учинили. Они су се исповедили Богу за грехе свих Јевреја рекавши: „И предао си нас у руке непријатеља безаконих, бунтовних одступника, и цару неправедном, најгорем по свој земљи“ (Дан. 3:32)⁶⁸. Видите ли како је Бог испунио проклетство које је гласило: „јер нас је остало мало“ (Варух 2:13). И оно које је гласило: „Даће те Господ непријатељима твојим“ (5. Мојс. 28:25)⁶⁹ (2) Управо је ово ствар коју је Данило наговештавао рекавши: „пустивши на нас зло велико, да тако не би под свијем небом како би у Јерусалиму“ (Дан. 9:12). Какво је то зло било? Мајке су јеле сопствену децу. Мојсије је ово предсказао, а Јеремија показао да се обистинило. Мојсије је рекао: „Жена која је била мека и врло нежна међу вама, која од мекоте и њежности није била навикла стајтати ногом својом на земљи, прозлиће се према... дјечи коју роди, јер ће их јести кришом“ (5. Мојс. 28:56-57). Али, Јеремија је показао да је ово предсказање онога што долази истинито, речима: „Својим рукама жена жалостива кухаше дјецу своју“ (Плач 4:10). (3) Па чак и након што је говорио о гресима оних који су их починили и након што је изнео казну коју су поднели, он није тражио да би их ово требало да спасе. Погледајте потом скромност слуге. Јер након што је разјаснио да они још нису отплатили казну коју њихови греси заслужују, нити су их њихове патње ослободиле дуга за њихове увреде, он је прибегло Божијој милости и љубави

⁶⁷ Превод цитата из Варуха је урађен према црквенословенском Светом Писму. Ђура Даничић није превео овај стих – напомена приређивача цитата.

⁶⁸ Превод је урађен према црквенословенском Светом Писму. Ђура Даничић није превео овај стих – напомена приређивача цитата.

⁶⁹ Зар ово није израз којим би се могли означити и савремени Евро – Амерички пагани?

и рекао: „Али сада, Господе Боже наш, који си извео народ свој из земље Мисирске руком крјепком, и стекао си себи име, како је данас, згријешисмо, безбожни бисмо“ (Дан. 9:15). Он мисли следеће: „Ти ниси спасао старе Јевреје због њихових добрих дела, него због тога што си видео њихов бол и патње, због тога што си чуо њихов плач. На исти начин ослободи и нас тренутних зала, и то само због Своје милости и ни због чега другог. Ми немамо ниједан други разлог за спасење до овога.“ (4) Тако је говорио, и након много плача, навео град Јерусалим као заробљену жену, и рекао: „Боже наш... обасјај лицем својим опустјелу светињу своју, ... Боже мој, пригни ухо своје, и чуј; отвори очи своје и види пустош нашу и град, на који је призвано име твоје“ (Дан. 9:17). А када је погледао међу људе и није видео ниједног човека кога би могао учинити угодним Богу, латио се зграда и подигао град. Показао је његову пустош, и након што је завршио свој говор о овим стварима, угоднио је Богу. А ово је постало јасно из догађаја који су уследили. (5) А сада да се поново вратим на оно о чему сам раније говорио. Јер се поново морам вратити на тему коју сам предложио. Па ипак сам имао добар разлог да мало одступим од своје теме: чекао сам да се ваше мисли мало одморе, будући да су се замориле од сталних сукоба са Јеврејима. Али допустите ми да се вратим на оно о чему сам вам говорио пре овог малог одступања. Допустите ми да докажем да су зла која су постигла Јевреје била тачно предсказана Божијим надањућем. У свом излагању сам већ показао да се она два ропства нису Јеврејима десила случајно и неочекивано. (6) То ме је сада подсетило да наведем и треће ропство. Након што то урадим, морам да говорим о ропству у коме се сада налазе. Морам дати јасан доказ да ниједан Пророк никада није предсказао да ће бити било какве слободе нити бега од пошести у којој су сада. (7) Које је дакле то треће ропство? То је ропство са којим су се суочили у време Антиоха Епифана. Након што је Александар, цар Македонаца, покорио Персијског цара Дарија, он је преузео царство. Након што је Александар умро, четири цара су га наследила на престолу. Антиох је био син једног од четворице Александрових наследника. Много година касније, Антиох је спалио храм, опустошио Светињу над

Светињама, донео крај јеврејским жртвовањима и уништио целу њихову државу.

VII

Данило је ово предсказао са највећом тачношћу, чак и сам дан. Он је предсказао када ће се то десити, како од стране кога, начин на који ће се то десити, где ће се завршити и шта ће се тиме променити. Ово ћете боље разумети када чујете виђење⁷⁰ коју је Пророк изложио у виду приче. Ован је Дарије, персијски цар, јарац је Александар Македонски, четири рога су Александрови наследници, док је последњи рог сам Антиох. Али боље ће бити да чујете само виђење. (2) Данило је рекао: „И видјех у утвари и бјех на води Улају (место у коме се налазио он назива Персијским именом), и подигох очи своје и видјех, и гле, стајаше крај воде ован, који имаше два рога, а рогови бјеху високи; али један виши од другог, и виши нарасте послије. Видјех овна гдје боду на запад и на сјевер и на југ, и ниједна звер не могаше му одољети, и не бијаше никога ко би избавио од њега, него чињаше што хоћаше и осили“ (Дан. 8:2-4). Говорио је о Персијској моћи и поседу који су заузели цео свет. (3) Потом је говорио о Александру Македонском и рекао: „А кад ја мотрах, гле, иђаше јарац од југозапада поврх све земље а не дотицаше се земље; и тај јарац имаше рог знаменит међу очима својим“ (Дан. 8:5). Затим је говорио о Александровом сукобу са Даријем и о победи Македонаца: „И дође до овна... потрча на њ гневно и удари га“ – морам скратити објашњење – „те му сломи оба рога, ..., и не бијаше никога да избави овна од њега“ (Дан. 8:6-7) (4) После тога, Данило је говорио о Александровој смрти и о четворици царева који су га наследили: „И јарац поста врло велик; а кад осили, сломи се велики рог, и мјесто њега нарасташе знаменита четири рога према четири вјетра небеска“ (Дан. 8:8). Данило је затим прешао на цара Антиоха и показао да је он дошао од та четири рога када је рекао: „И из једнога од њих изиде један рог мален и нарасте врло велик према југу и истоку“ (Дан. 8:9). Данило је тада наста-
вио, како би показао да је Антиох уништио јеврејску заједницу и

⁷⁰ Средином века, виђења су се називала утваром. Види пророчке цитате према преводу Ђуре Даничића – напомена приређивача цитата.

њихов начин живота, рекавши: „И узе му свагдашњу жртву, и свети стан његов обори. И војска би дана у отпад од жртве свагдашње, и обори истину на земљи, и што чињаше напредоваше му“ (Дан. 8:11-12). (5) Затим је поново за тренутак говорио о истом цару Антиоху Епифану, о ропству, о заробљеништву и о опустошењу Храма. Међутим, овај пут је дао датум ових догађаја. Поново је почео да казује, при крају књиге, о Александровом царству и описао је достигнућа Селевкида и Птоломеја у њиховим међусобним ратовима, подвиге њихових војсковођа, стратегије, победе, војске, битке вођене на копну и мору. Када је дошао до Антиоха, завршио је речима: „И војска ће стајати уза њ, и оскврњиће светињу у граду, и укинути жртву свагдашњу, и поставиће гнусобу пустошну. И који су безбожни према завјету, он ће их ласкањем отпадити“ (Дан. 11:31-32). Мисли на прекршиоце закона међу Јеврејима које ће склонити и држати уз себе. Потом наставља: „Али народ који познаје Бога својега охрабриће се и извршиће“ (Дан. 11:32). Он овде мисли на догађаје из времена Макавеја: Јуде, Симона и Јована [на Макавејски устанак – напомена коректора]. „И разумни у народу научиће многе, и падаће од мача и огња,“ (Дан. 11:33). Он овде поново описује спаљивање Јерусалима, и наставља: „Ропства и грабежа. Али падајући добиће малу помоћ“ (Дан. 11:33-34). Мисли да ће они, у сред овог зла, моћи да предахну и да се уздигну од ужасних догађаја који су их задесили. Данило наставља своје казивање: „И од разумнијех ће пасти неки“ (Дан. 11:35). Рекао је ово да би показао да су чак и многи који су стајали чврсто такође пали. (6) Затим је Данило дао разлог због којег је Бог дозволио да они дођу у оваква искушења. Шта је разлог? „Да би се окушали и очистили и убијели до рока“ (Дан. 11:35). Због тога је, каже Данило, Бог дозволио оваква зла, да их прочисти и покаже ко је међу њима прави и доказани. Када је говорио о моћи и снази истог цара, он је рекао: „И тај ће цар чинити што хоће, и подигнуће се и узвисиће се“ (Дан. 11:36). Говорећи о царевом богохулном духу, износи ове речи: „И чудно ће говорити на Бога над боговима, и биће срећан докле се не сврши гњев“ (Дан. 11:36). Данило је овде објашњавао да то није била Антихова воља, већ да је Божији гнев према Јеврејима учи-

нио да Антиох буде победник. (7) Након што је Данило прорекао у многим одељцима која ће зла цар донети у Египат и Палестину, како ће се вратити, по чијој заповести, и из ког разлога, Пророк је онда рекао де је срећа променљива и да ће, пошто претрпе све ове патње, Јевреји пронаћи неку помоћ од Анђела послатог да им помогне од Бога: „А у то ће се вријеме подигнути Михаило велики кнез, који брани твој народ; и биће жалосно вријеме, какога није било откако је народа дотада; и у то ће се вријеме избавити твој народ, сваки који се нађе записан у књизи“ (Дан. 12:1). Тиме је он мислио на оне који заслужују да буду спашени.

VIII

Али ја још увек нисам дао одговор на питање које сам поставио. Које је то питање? Да је Бог поставио временску границу за оне који су умешани у ова искушења, као што је поставио границу од четири стотине година за изгнанство у Египту и седамдесет година за ропство у Вавилону. Погледајмо, онда, да ли је поставио икакву границу за ово треће ропство. Где можемо да нађемо одговор на ово? У ономе што је Данило рекао у стиховима који су пратили оне које сам ја разматрао. (2) Будући да је чуо за многа велика зла која ће задесити Јевреје – спаљивање Јерусалима, рушење њихове државе, ропство његовог народа. Он је потом желео да сазна какав ће бити крај ових искушења, и да ли ће се било шта променити у њиховом безнадежном стању. Зато је питао Анђела који му се био јавио, рекавши: „господару мој, какав ће бити крај томе?... А он рече: иди Данило, јер су затворене и запечаћене ове ријечи до пошљедњег времена“ (Дан. 12:8-9). Анђеоло је овде наговештавао да је и њему непознато какав је исход. Тада је анђеоло поменуо разлог због кога је Бог допустио ова зла: „Многи ће се очистити, убијелити и окушати; а безбожници ће радити безбожно, нити ће који безбожник разумјети; али ће разумни разумјети“ (Дан. 12:10). (3) Потом је, предвиђајући колико ће дуго ова зла трајати, Данилов Анђеоло рекао: „А од времена кад се укине жртва ваздашња“ (Дан. 12:11). Свакодневно жртвовање се звало жртва свагдашња (ваздашња), јер оно што је непрестано је и свагдашње. Међу Јеврејима је било

убичајено да се приноси жртва Богу увече и око зоре свакога дана, те због тога они називају дневно жртвовање свагдашњом жртвом. (4) Али када је Антиох дошао, он је потпуно укинуо овај обичај. На ово је Анђео мислио рекавши: „А од времена кад се укине жртва ваздашња,“ тј. од времена када је жртвовање било укинуто, „биће тисућа и двјеста деведесет дана“ (Дан. 12:11), тј. нешто више од три и по године. Затим је, да би показао да ће се десити крај и ослобођење од ових несрећа, наставио и рекао: „Благо ономе који претрпи и дочека тисућу и три стотине пет дана“ (Дан. 12:12), додајући четрдесет пет дана на хиљаду двеста деведесет. Учинио је то зато што се догодило да је сукоб трајао још месец и по дана и у том периоду је победа постала потпуна, а десило се ослобођење Јевреја од зала која су их задесила. Речима: „Благо ономе који претрпи и дочека тисућу и три стотине пет дана“ (Дан. 12:12), он је обелоданио њихово ослобођење. Он није једноставно рекао: „ономе који дочека,“ већ: „ономе који претрпи и дочека“ (Дан. 12:12). Разлог за ово је да је много несвесних видело промену, али он не каже за такве „благо ономе“; он то каже само за оне који су били сведоци времена невоља, који нису напустили своју веру, који су потом смањили своје страдање. Због тога он није само рекао: „ономе који дочека,“ већ: „ономе који претрпи и дочека“ (Дан. 12:12). (5) Шта би могло бити јасније од овога? Видите ли како је пажљиво Пророк предсказао њихово ропство и ослобођење из ропства? Дао нам је не само године или месеце, већ дане. Како би ви могли знати да моје речи нису засноване само на претпоставкама, уведимо још једног сведока за моје речи, сведока кога Јевреји цене са највећим поштовањем. Мислим на Јосифа [Флавија, римског историчара из I века по Христу – напомена коректора], који је од њихове пропасти направио предмет трагичне историје, и који је препричао сав Стари Завет. Он је рођен после Христовог доласка и, говорећи о ропству које је Христос предсказао, он је такође размотрио и ово ропство, и изложио Данилово виђење о овну, јарцу, четири рога, као и о последњем рогу који је израстао после осталих. Не желим да ико посумња у моје речи. Упоредимо потом његове речи са мојима. (6) Јосиф је хвалио Данила и показао изузетно поштовање

према његовим упозорењима, стављајући га изнад осталих Пророка. Када је дошао до приче о Даниловом виђењу, рекао је следеће: Данило нам је оставио књигу која објашњава тачност и прецизност његовог виђења, јер нам у њој говори да се, пошто су он и неки његови пријатељи изашли на висораван у Суши, главном граду Персије, изненада десио снажан земљотрес. Његови пријатељи су побегли, а он је остао сâм. Пао је на земљу и чврсто се ослонио са обе руке. Тада га је неко додирнуо и у исто време му заповедио да устане и погледа шта ће се десити његовом народу после многих генерација. (7) Данило се тада подигао и видео великог овна са много рогова који су расли из његове главе, док је последњи рог био највећи. Тада је погледао на запад и видео јарца у ваздуху. Јарац се обрушио на овна, ударио га двапут својим роговима, бацио га на земљу, и згазио. Потом је видео како јарац расте, а из чела му је растао веома велики рог. Овај рог је био сломљен, али су остала четири рога расла, окренута према четири ветра. Како је Јосиф испричао причу, Данило је видео један мањи рог како расте из ова четири, и постаје јак. Бог, Који је показао виђење Данилу, говорио му је да ће се његов народ суочити са ратом, да ће Јерусалим бити заузет на јуриш, да ће Храм бити опљачкан, да ће жртвовање бити укинуто, те да ће ово [ропство – напомена коректора] трајати хиљаду двеста и деведесет година. (8) Данило је написао да је видео ове догађаје на висоравни Суше. Такође је разјаснио и да му је Бог објаснио шта је он видео у виђењу. Бог је рекао да ован представља Персијско царство, а рогови оне који ће имати царску моћ. Даље је рекао да последњи рог значи да ће доћи цар који ће надмашити остале по богатству и слави. Бог му је затим објаснио да ће јарац бити грчки владар који ће се два пута сукобити са персијским царем, поразити га у бици и преузети цело његово царство. Први велики рог на јарчевом челу означава првог цара. Након што се овај рог сломио, четири рога која расту и окрећу се према четири области у свету означавају да ће после смрти првог цара, који није имао синова ни потомства, његови наследници поделити царство међу собом и да ће владати светом много година. (9) Од ових наследника, како се даље каже у тумачењу, настаће цар који ће зара-

тити против јеврејских закона, одузети им власт, опљачкати њихов Храм, и укинути приношење жртава на три године. Догодило се тако да је народ наших отаца претрпео ове патње под Антиохом Епифаном баш као што је то Данило видео много година раније и записао да ће се догодити.

IX

Шта би могло бити јасније од овога? Сада је време да се вратимо на питање које смо започели да испитујемо, вратимо се наиме на јеврејско тренутно ропство, иако ви мислите да вас тиме замарам. Ово је био разлог за сва њихова изгнанства. Послушајте ме пажљиво, јер се наша борба не бави обичним, свакодневним стварима. На Олимпијским играма људи стрпљиво чекају од поноћи до поднева да виде ко ће победити, они гологлави подносе вреле зраке сунца и не одлазе док победник не буде познат. Наше данашње такмичење није за Олимпијску награду, већ за награду у неподмитљивости. Била би срамота за нас да се уморимо и попустимо пред тим умором. (2) Оно што сам до сада изнео, је сасвим двољно да докаже како су три ропства била предвиђена. Прво, које је трајало четири стотине година, друго, које је трајало седамдесет година, и треће, које је трајало три и по године. Хајде да говоримо о јеврејском тренутном ропству. Да бих показао да је и ово ропство било предсказано, као сведока ћу узети Јосифа Флавија који је био на страни Јевреја. Послушајте шта он даље каже у свом објашњењу Даниловог виђења. Он говори: „На исти начин Данило је писао и о Римском Царству и о томе да ће они освојити Јерусалим и уништити Храм.“ (3) Размислите о томе да ни човек који је ово написао, а био је Јеврејин, није себи дозволио да не помене јеврејску тврдоглавост. Након што је рекао да ће Јерусалим бити освојен, он се није усудио да каже да ће бити поново изграђен, нити да помене тачно време његове поновне изградње, због тога што је знао да ни Пророк није одредио тачно време. Па ипак, када је Јосиф претходно говорио о Антиоховој победи и о томе како је он уништио Јерусалим, он јесте навео број дана и година колико ће ропство трајати. Али Јосиф није рекао ништа слично о ропству под Римљанима. Он је

написао да ће Јерусалим и Храм бити опљачкани, али није додао да ће оно што је укинуто бити и поново успостављено. Јер је видео да ни пророк није додао ништа о том поновном успостављању. Тачно је да је Јосиф Флавије рекао: „Све ове ствари, које му је Бог објавио, Данило је оставио у својим књигама, како би се они, који их буду читали и који буду видели да се те ствари догађају, могли питати како је Бог толико почаствовао Данила.“ (4) Али, и поред тога, размислимо о томе којом приликом је Данило рекао да ће Храм бити опљачкан. Пошто се помолио у кострети и пепелу, арханђео Гаврило му се јавио рекавши: „Седамдесет је недјеља одређено твоме народу и твоме граду светом“ (Дан. 9:24). „Погледајте,“ рекли би Јевреји, „он је поменуо време.“ Јесте поменуо време, али то време не значи дужину трајања ропства, оно означава период после кога ће се они суочити са ропством. Једна ствар је говорити о дужини трајања ропства, а друга о броју година и месеци после којих ће то ропство доћи и задесити народ. (5) Ми читамо „Седамдесет је недјеља одређено твоме народу и твоме граду светом“ (Дан. 9:24). Бог више не говори: „моме народу.“ И поред свега тога је Пророк рекао: „обасјај лицем својим опустјелу светињу Твоју“ (Дан. 9:17), али се Бог после тога отуђио од њих због безобзирног злочина који ће починити. Ускоро је пророк дао разлог [за ропство – напомена коректора]: „да се сврши пријеступ и да нестане гријеха“ (Дан. 9:24). Шта је мислио речима: „да нестане гријеха“ (Дан. 9:24). Пророк говори о томе да Јевреји чине бројне грехове, али да ће крај њихових злих дела бити дан када убију свог Господа. Христос је о томе рекао ово: „Испуните и ви мјеру отаца ваших“ (Мт. 23:22). Тиме као да им је рекао: „Убили сте слуге, сада томе додајте и крв вашег Господа, Сина Божијег“ (уп. Мт. 23:37). (6) Погледајте како се Христове и Данилове мисли слажу, Христос је рекао: „Испуните и ви мјеру отаца ваших“ (Мт. 23:22); Пророк, пак, каже: „да се сврши пријеступ и да нестане гријеха“ (Дан. 9:24). Шта значи „нестане“? Значи да после тога више нема злочина који ће бити почињен. „и да се доведе вјечна правда“ (Дан. 9:24). Али шта је вечна правда друго него оправдање које даје Христос? Даље Пророк каже: „и да се запечати утвара и пророштво, и да се помаже свети над светима“

(Дан. 9:24), тј. док се предсказања не остваре. Под оним „да се доведе“ (Дан. 9:24), Пророк мисли на име на миропомазање Светога над светима и испуњење виђења. Зато је Христос и рекао: „Закон и Пророци су до Јована“ (Јн. 16:16). Видите ли како све ово указује на апсолутно укидање и казну за грехове и неправедна дела? Јер Бог није претио да ће заборавити на грехове Јевреја већ да ће им се осветити.

Х

Када се ово десило? Када су се пророчанства потпуно завршило? Када се миропомазање остварило да се више никада не врати? Чак и ако ми будемо ћутали, камење ће проговорити, јер је глас чињеница толико јасан. Јер ми нисмо могли да поменемо време када ће се ова предвиђања испунити, већ само да је прошло много година и да ће их још више проћи. Данило је то изнео много јасније, рекавши: „Зато знај и разумиј: откад изиде ријеч да се Јерусалим опет сазида до помазаника војводе биће седам недјеља, и шездесет двије недјеље да се опет пограде улице и зидови“ (Дан. 9:25). (2) Обратите сада пажњу, јер у овоме је суштина нашег проблема. Седам недеља и шездесет две недеље чине четири стотине осамдесет три године, јер он није говорио о недељама (седмицама) дана нити месеци, већ о седмицама година. Од Кира до Антиоха Епифана и ропства било је три стотине деведесет четири године. Ипак, Данило појашњава да он не говори о уништењу Храма под Антиохом, већ под Помпејом, Веспасијаном и Титом. Он даље продужава време и саветује нас од које тачке треба да почнемо рачунање, показујући нам да наше рачунање не почиње од дана повратка из ропства. Од које тачке онда морамо почети да рачунамо? „Откад изиде ријеч да се Јерусалим опет сазида“ (Дан. 9:25). Јерусалим, међутим, није поново изграђен под Киrom, већ под Артаксерксом, кога су звали Дугоруки. Јер после повратка Јевреја, владар је био Камбиз, после њега Магијан, а после њега Дарије Хистапс. Затим је дошао Даријев син Ксеркс, а после њега Артаван. После Артавана, Персијом је владао Артаксеркс Дугоруки. Током двадесет година његове владавине, Немија се вратио и поново успоставио Јерусалим, а Јездра

нам даје детаљно објашњење ових догађаја (в. Јездра, Немија). Тако да ако рачунамо четири стотине осамдесет три године од ове тачке, онда ћемо сигурно доћи до времена последњег уништења. То је рекао и Пророк: „да се опет пограде улице и зидови, и то у тешко вријеме“ (Дан. 9:25). Дакле, он говори следеће: пошто је Град био поново изграђен у истом стилу, рачунајте од тог тренутка седамдесет недеља [тј седамдесет пута 7 година, 490 година после тога, око 570. године после Христа – напомена коректора] и видећете ропство које се није још завршило [у време Светог Јована Златоустог – напомена коректора]. (4) Да би још више разјаснио ову ствар, те да би, на име, указао да злу које сада притиска Јевреје неће доћи крај, он наставља: „А послите те шездесет и двије недјеље погубљен ће бити помазаник и ништа му неће остати; народ ће војводин доћи и разорити град и светињу; и крај ће му бити с потопом, и одређено ће пустошење бити до свршетка рата“ (Дан. 9:26). (5) И даље, говорећи о овом ропству, он наводи: „укинуће жртву и принос“ (Дан. 9:27), и чак штавише, на светом месту ће бити ужасна пустош, „и крилима мрским, која пустоше, до свршетка одређенога излиће се на пустош“ (Дан. 9:27; ср. „гносубу опустошења гдје стоји на мјесту светом“ – Мт. 24:15). Када га чујете како говори: „до свршетка одређенога“ (Дан. 9:27), шта још ви Јевреји можете очекивати? „До свршетка“. Шта то значи? То значи да ће се поред онога што је он рекао, поред укидања жртвовања, десети још веће зло. Које је то зло? „излиће се на пустош“ Под пустошењем он подразумева Храм; под одређеним пустошењем (гносубом опустошења) он мисли на кип који је у храму поставио Антиох, који је уништио Град. (6) Он наставља: „до свршетка одређенога“ (Дан. 9:27). Истина је да је Христос дошао много после времена Антиоха Епифана, али када је прорекао ропство које ће доћи, он је показао да је то Данило предсказао. Због тога је Христос и рекао: „Када, дакле, угледасте гносубу опустошења, о којој говори пророк Данило, гдје стоји на мјесту светоме – ко чита да разумије“ (Мт. 24:15). Јевреји су звали сваку слику или кип који је направио човек гносубом. Тако је Данило својим опрезним навођењем кипа, показао и у чије ће ропство пасти и када ће се то десити. Као што сам раније показао, и

Јосиф нас је уверио да су се ове речи које су изговорене односиле на Римљане. (7) Шта још да вам кажем, а да већ није речено? Када су Пророци предсказали остала ропства, они нису говорили само о ропству, него и о дужини његовог трајања. За ово последње, пак, ропство они нису навели колико ће трајати, али су, међутим, рекли да ће пустош трајати „до свршетка одређенога“ (Дан. 9:27). Да бих вам доказао да је оно што су рекли истина, допустите ми сада да вам као сведоке представим саме догађаје. Да Јевреји нису никада покушали да поново изграде Храм, они би могли да кажу: „Да смо хтели да се прихватимо посла и да почнемо да градимо поново, ми бисмо тај посао довели до краја.“ Али ја ћу вам сада показати да су они, не једном или два пута, него три пута покушавали и три пута су, као рвачи на Олимпијским играма, били бачени на земљу. Стога не може бити спорно нити се може довести у питање то да је Црква освојила победнички венац.

XI

Ипак, какви су били ти људи који су се прихватили посла? Они су били људи који су се стално одупирали Светом Духу, револуционари који су настојали да изазову побуну.⁷¹ После уништења које се десило под Веспасијаном и Титом, Јевреји су се побунили за време Адријанове владавине и покушали да поврате стару заједницу и начин живота. Оно што они нису схватили била је чињеница да се они заправо боре против Божијег Промисла, јер Бог је наредио да Јерусалим заувек остане у рушевинама.(2) Међутим, немогуће је да човек води рат против Бога и да победи. Тако се десило да су Јевреји натерали цара Адријана да потпуно разори Јерусалим при освајању. Адријан је дошао и потпуно их покорио, он је уништио све што је остало од њиховог Града. Како би спречио Јевреје да у будућности покушају нешто слично, он је поставио свој кип. Он је схватио да ће, како време буде одмицало и његов кип једном пасти. Зато је уништеном граду дао своје име и тако на Јеврејима оставио трајни жиг који ће показивати њихов пораз и сведочити о дрскости њихове побуне. Будући да се звао Елије Адријан, наредио је да се

⁷¹ Ово је подесан опис јеврејске улоге, посебно у ери Новог Доба.

по његовом имену град зове Елија и до овог дана (до беседе Светог Јована Златоустог – напомена коректора) он се зове по имену цара који га је освојио и разорио. (3) Видите ли први покушај дрских Јевреја? Погледајте сада следећи. Они су покушали исту ствар у време Константина. Али Цар је видео шта они покушавају да ураде, одсекао им уши, и оставио на њиховим телима овај знак њихове непослушности. Затим их је водио свуда наоколо као одбегле робове и подлаце, како би сви могли да виде њихова осакаћена тела тако да добро размисле сваки пут када покушају сличну побуну. „Али сви ови догађаји су се десили веома давно,“ рећи ће Јевреји. Али ја вам кажем да су ти догађаји добро познати онима међу нама који су у годинама или који су већ стари људи. (4) Али оно што ћу вам рећи је јасно и очигледно и онима који су веома млади. Јер то се није десило у време Адријана нити у време Константина, већ током нашег животног века, за владавине цара од пре само двадесет година. Јулијана Отпадника, који је надмашио све раније римске царе у безбожничтву, позвао је Јевреје да принесу жртву идолима,⁷² у покушају да их навуче на његов ниво безбожничтва. Користио је њихов стари обичај жртвовања и рекао: „У време ваших предака, Бога су поштовали на овај начин.“ (5) Они су одбили његов позив, али су тада признали оно што сам вам недавно доказао, тј. да им није било дозвољено да приносе жртве изван Јерусалима. Њихов одговор је био да они који приносе жртве било где у страниј земљи, крше Стари Завет. Зато су Цару рекли: „Ако желиш да нас видиш како приносимо жртве, врати нам Јерусалим, обнови храм, покажи нам Светињу над Светињама, обнови нам олтар и ми ћемо поново моћи да приносимо жртве као што смо то чинили и раније.“ (6) Ови одвратни и бесрамни људи⁷³ су имали дрскости да траже овако нешто од безбожног паганина и да га позову да обнови њихово светилиште својим прљавим рукама. Они нису успели да виде да су покушавали немогуће. Они нису остварили своју замисао, јер није људска рука у позадини свега. Људска рука их није могла вратити

⁷² Јевреји су помагали цару Јулијану у пљувању и ометању Хришћанства.

⁷³ Судајући по њиховим тренутним делима (ратови, револуције), искориштавању народа и поквареном утицају, Јевреји се нису променили од оних давних времена.

назад у Јерусалим. Међутим, заборавили су да је Бог био Тај Који је уништио њихов Град, те никаква људска сила није могла да промени оно што је Он одлучио! „Јер је Господ над војскама наумио, ко ће разбити? и његову руку подигнуту ко ће одвратити?“ (Ис. 14:27). Оно што је Бог подигао и жели да остане, ниједан човек не може порушити. Исто тако, оно што је Он уништио и жели да остане уништено, ниједан човек не може обновити. (7) Признајем да вам је Цар вратио Храм и подигао олтар, као што сте безумно и претпостављали да хоће. Али вам није могао послати небески огањ са висина, зар не? А без тог огња ваша жртва је ужасна и нечиста. Због тога су погинули синови Аронови, донели су страни огањ. (8) Поред свега тога, ови Јевреји, који су били слепи за све, затражили су помоћ од цара, и молили га да им обнови Храм. Цар, што се њега тиче, није штедео на трошковима. Послао је инжењере из целог Римског Царства да надгледају посао, позвао занатлије из свих земаља, покушао је да са своје стране учини све што је било у његовој моћи. Он се није обазирао ни на шта, него је радио тихо и постепено, како би омогућио Јеврејима да принесу жртву. На тај начин он је очекивао да ће они лакше прећи са приношења жртва на обожавање идола. У исто време, он се надао да ће нарушити Христову пресуду која забрањује обнављање Храма. Али Бог који је схватио њихово лукавство, одмах му је разјаснио Својим делима да су Божије намере моћније од људских и да Божија дела црпе снагу из Божијих речи. (9) Они су почели озбиљно да раде на том забрањеном задатку, уклонили су велики насип земље и почели да полагају темеље. Тек што су почели да граде, изненада је из темеља планула ватра и потпуно прогутала не само велики број радника већ и камење које је било наслагано да подупре грађевину. Ово је зауставило претерану тврдоглавост оних који су предузели тај подухват. Многи Јевреји који су видели шта се десило, такође су били запрепаћени и посрамљени. Цар Јулијан је сумануто желео да заврши посао. Међутим, чувши шта се догодило, уплашио се да ће се и на његову главу обрушити ватра ако настави са тим послом, тако да су се и он и цео јеврејски народ повукли поражени. (10) Чак и данас, ако одете у Јерусалим, видећете голе темеље, ако питате

зашто је то тако, чућете исто објашњење које сам вам и ја дао. Ми смо сви сведоци овога, јер се то није десило тако давно, већ у наше време (средином четвртог века по Христу – напомена лектора). Увидите како је уверљива наша победа. Ово се није десило у време добрих владара, па зато нико не може рећи да су хришћани дошли и спречили да ово дело буде завршено. Ово се десило у време када је наша вера била предмет прогона, када су наши животи били у опасности, када се сваки човек плашио да говори, када је паганизам цветао.⁷⁴ Неки од верних су се крили у својим кућама, а други су побегли у пустиње. Ови догађаји су се тада десили. Зато Јевреји немају оправдања за своју дрскост.

XII

Да ли ви Јевреји још увек оспоравате ово питање? Зар не видите да сте осуђени заветом који су Христос и Пророци предсказали и који су чињенице доказале? Али зашто би ово требало да ме изненади? Ви сте такав народ. Ви сте од почетка били бесрамни и тврдоглави, спремни да се стално борите против очигледних чињеница.⁷⁵ (2) Да ли желите да изнесем против вас и друге Пророке који су јасно изнели исту чињеницу, да ће вашој вери доћи крај, да ће наша процветати и проширити Христову поруку у сваки кутак на свету, да ће се увести другачији начин жртвовања који ће заменити ваш начин? Барем послушајте Малахију који је дошао после осталих Пророка. Нећу да износим сведочанства Исаије и Јеремије, ни других Пророка који су дошли пре ропства. Не желим да ви Јевреји кажете да су се њихова предсказања обистинила током ропства. Допустите ми да наведем Пророка који се појавио после изласка из Вавилона и после обнављања Јерусалима, Пророка који је јасно предвидео оно што ће вам се десити. (3) Јевреји се јесу вратили из Вавилона, они јесу обновили свој Град и свој Храм, и јесу приносили жртве. Али то је било после свега онога што је Малахија предсказао о доласку тренутне пустоши и укидању јеврејског жртвоприношења. Ево шта је он рекао, говорећи у Божије

⁷⁴ У савремено доба вратили смо се превласти паганизма.

⁷⁵ Овакво је стање и у двадесет првом веку, такође: Јевреји владају Хришћанима.

име: „Хоћу ли на кога од вас гледати? говори Господ над војскама... Јер од истока сунчаног до запада велико ће бити име моје међу народима, и на сваком ће се мјесту приносити кад имену мојему и чист дар... А ви га скврните“ (Мал. 1:9-12). (4) Шта ви Јевреји мислите, када се то догодило? Када се тамјан приносио Богу на сваком месту? Када су се приносили чисти дарови? Не можете да поменете друго време, већ само време после доласка Христовог. Претпоставимо да Малахија није говорио о нашем времену, претпоставимо да није говорио о нашем жртвоприношењу, већ о јеврејском жртвовању. Тада ће његово пророчанство бити супротно Старом Завету. Мојсије је забранио Јеврејима да приносе жртву на било ком другом месту осим на оном које Господ Бог изабере, а потом ограничио њихова жртвоприношења на једно посебно место. Ако је Малахија говорио да ће жртве бити приношене свуда, те да ће то бити чисти дарови, онда је он противречио ономе што је Мојсије рекао. (5) Али ту нема противречности ни неслагања. Јер је Мојсије говорио о једној врсти жртвоприношења, а Малахија предказао касније другу врсту. Одакле нам се то разјашњава? То је јасно и из речи Пророка и из других наговештаја. Први наговештај има везе са местом. Јер је Малахија предказао да ће жртве бити приношене не у једном граду као у време Јеврејских жртвовања, већ „од истока сунчаног до запада“ (Мал. 1:11). Други наговештај има везе са начином жртвовања. Називајући га „чист дар“ (Мал. 1:11), он је показао начин жртвовања о којем је говорио. (6) Следећи наговештај односи се на оне који приносе жртву. Он није рекао „у Израиљу,“ него „међу народима.“ Он није желео да мислите да ће поштовање које ова жртва доноси бити ограничено на један, два или три града; стога, он није једноставно рекао „свуда,“ него „од истока сунчаног до запада.“ Овим речима он је показао да ће сваки кутак света који дотакне сунце примити поруку Јеванђеља. Назвао је то „чист дар“ насупрот старом жртвовању, које је било нечисто. А било је такво – не по својој природи, већ због нарави и намере оних који су га приносили. Зато је Господ рекао: „на кад гадим се“ (Ис. 1:13). (7) Па ипак, ако бисте ставили ове жртве једну поред друге и упоредили их, видели бисте да је разлика између њих толико велика

и немерљива, да се само ова нова жртва са правом може назвати чистом. Св. Апостол Павле је супродставио Стари Закон (Завет) Новом Закону милости, и рекао да је Стари Закон био слављен, али да је сада без славе, јер га је Нови Закон надмашио. Ја бих се такође у овом случају одважио да кажем да, ако би требало да поредимо стару жртву са новом, онда би се само ова нова жртва с правом могла назвати чистом. Јер она није принета ни димом, ни машћу, ни крвљу, већ милошћу Светога Духа. (8) Послушајмо сада другог Пророка који је предказао исто и рекао да поштовање Бога неће бити ограничено на једно место, већ да ће доћи време када ће сваки човек познати Господа. То је Софонија који је рекао: „Страшан ће им бити Господ, јер ће истријебити све богове земаљске, и њему ће се клањати сваки из својега мјеста, сва острва народна“ (Соф. 2:11). Па ипак, ово је било забрањено Јеврејима јер им је Мојсије наредио да то могу чинити само на једном месту. (9) Чули сте да су Пророци предказали да људи више неће бити ограничени да долазе из целог света и приносе жртву у једном граду или на једном месту, већ ће свако од њих седети у свом дому и служити и поштовати Бога. Које је то време у коме би се ова предказања могла остварити него ово садашње? Уосталом, послушајте како се Јеванђеља и Апостол Павле слажу са Софонијом. Пророк је рекао: „Страшан ће им бити Господ“⁷⁶ (Соф. 2:11), Павле је рекао: „Јер се јави благодат Божија спасоносна свима људима“ (Тит 2:11). Софонија је рекао: „сваки из својега мјеста“ (Соф. 2:11), а Павле је рекао: „Која нас учи да се одречемо безбожности и земаљских пожуда, и да поживимо разборито, праведно и побожно“ (Тит 2:12). (10) Поново, Христос је рекао Самарићанки: „Жено, вјеруј ми да долази час када се нећете клањати Оцу ни на гори овој ни у Јерусалиму. Бог је дух; и који му се клањају, у духу и истини треба да се клањају“ (Јн. 4:24). Када је Христос ово рекао, Он нам је укинуо за будућност обавезу да исказујемо богопоштовање на једном месту и увео нам много узвишенији и духовнији начин богопоштовања. (11) Ови аргументи би били довољни да се утврди да у будућности, међу Јеврејима

⁷⁶ У црквенословенском Светом Писму овај стих почиње са „Јавиће им се Господ...“ – напомена коректора.

неће бити жртвоприношења ни свештенства нити краљева. Изнад свега, разорење града је већ доказало све ово. Али могао бих да вам као своје сведоке наведем Пророке и сви они би јасно рекли исту ствар. Али видим да вас је уморила дужина мога говора. Бојим се да не помислите да сам малоуман и да хитам да вас уморим. Из тог разлога вам обећавам да ћу вам о овој истој теми причати неки други пут. (12) У међувремену, тражим од вас да спасете вашу браћу, да их ослободите од њихове заблуде те да их тако поново приведете истини.⁷⁷ Нема користи од тога што слушате моје речи, ако ваша дела не буду у складу са мојим речима. Оно што говорим није за вашу корист, него за корист оних који су болесни.⁷⁸ Желим да они науче ове чињенице од вас и да се ослободе од њихове зле везе са Јеврејима. Желим да се они онда покажу као прави и искрени Хришћани. Желим да избегавају зле јеврејске скупове и њихове синагоге, и у градовима, и у предграђима, због тога што су то пећине разбојничке и станишта демона. (13) Зато не занемарујте спасење наше браће. Будите наметљиви, будите као они који се мешају у туђе послове, али приведите болесне Христу. На тај начин, примићемо далеко већу награду за наша добра дела, и на овом и на оном свету. Примићемо је милошћу и љубављу Господа нашег Исуса Христа, Који се слави са Оцем и Светим Духом, Животодавцем, сада, и увек и у векове векова. Амин.

⁷⁷ Зар ово у ствари не значи: поновно успостављање хришћанске културе, одвраћање од тренутне превласти јудаистичких уљеза?

⁷⁸ Болесни од превласти јудео културе, од зле везе са Јеврејима.

ШЕСТА ПРОПОВЕД (ОМИЛИЈА)

Иако је изнео дугачку проповед против Јевреја претходног дана, и промукао од дужине своје проповеди, Светитељ сада износи следећу беседу:

Дивље звери су мање дивље и свирепе све док живе у шумама и док нису имали прилике да се боре против људи. Али када их ловци ухвате, они их довлаче у градове, затварају их у кавезе и терају их да се боре против гладијатора. Тада звери скачу на свој плен, једу људско месо и пију људску крв. После тога оне се тешко уздржавају од сличних поступака, већ са жудњом јуре на те крваве приредбе. (2) Ово се и мени догодило, такође. Када сам се једном латио борбе против Јевреја и суочио се са њиховим бесрамним нападима⁷⁹, уништио сам њихово расуђивање и сваку ствар која се уздиже против познања Бога, и привео сам њихов ум ка послушности Христу. После тога сам добио још јачу жељу да се борим против њих. (3) Али шта је то са мнош? Видите да ми је глас постао слабији и не може више да издржи дугачке говоре. Мислим да се мени десило исто оно што се дешава војнику у борби. Он сече своје непријатеље на комаде, храбро се баца на непријатељске редове, прекрива земљу њиховим телима, али потом сломи свој мач. Обесхрабрен овим несрећним случајем, он се мора вратити у своје редове. Заиста, оно што се мени десило је још горе. Војник који је сломио свој мач, може да зграби други од оног поред, да докаже своју храброст, те да покаже колико је жељан победе. Али када глас постане слаб и уморан, не можеш га позајмити од неког другог. (4) Шта да радим, онда? Да побегнем? Силина нашег сабрања ме зауставља⁸⁰, не да ми да побегнем. Ја поштујем нашег оца, који је овде. Ја поштујем вашу жељу и озбиљност. Због тога ћу поверити цео подухват његовим молитвама и вашој милости и покушаћу оно што је изнад моје моћи. (5)

⁷⁹ Најмање 400 година јудео-банкари и јудео-масони нападају Хришћанство на Западу. Они не показују никакве знаке смиривања у свом спровођењу Новог Светског Поретка. Срби су једна од многих њихових жртава.

⁸⁰ Свети Јован Златоусти реагује адекватно и посвећено на јеврејску опасност по Хришћанство.

Истина је да ме данашњи Празник Мученика позива да претбројим борбе које су они претрпели. Ако занемарим ову тему, ако се пресвучем и спремим да уђем у арену против Јевреја, нека ме нико не оптужује да сам изабрао погрешно време за свој говор. Мученици су жељнији говора против Јевреја, него било каквих славопојки, будући да их оне не могу учинити славнијима него што већ јесу. (6) Шта имају они од мог језика? Њихове борбе надмашују нашу смртну природу. Они су се смејали на живот којим су живели на земљи. Бацили су под ноге страхоте мучења, презрели су смрт и изабрали окриље неба, побегли су од олуја световних ствари у упловили у мирну луку, нису понели са собом ни злато ни сребро ни скупе хаљине Они нису понели са собом никакво благо које се могло опљачкати, већ су понели богадство трпљења, јунаштва и љубави. Сада припадају Павловом сабору док још чекају венце победе, али уживају у очекивању тих својих победничких венаца, због тога што су од сада побегли од несигурне будућности. (7) Зашто су њима уопште и потребне било какве моје речи? Због тога ће они више желети ову тему од било каквих славопојки које, као што сам раније рекао, не могу повећати њихову личну славу. Они ће извући веће задовољство из моје борбе против Јевреја.⁸¹ Они ће можда веома пажљиво саслушати говор посвећен Божијој слави. Јер Мученици имају посебну мржњу према Јеврејима, будући да су Јевреји разапели Бога Христа, Кога су они посебно волели. Јевреји су рекли: „Крв његова на нас и на дјецу нашу“ (Мт. 27:25). Мученици су пролили своју крв за Њега Кога су Јевреји убили. Због тога би Мученицима било драго да чују мој говор.⁸²

II

Да се тренутном јеврејском ропству приближио крај, Пророци не би ћутали о томе, него би то предсказали. Дао сам одговарајући доказ за то показујући да су им се сва ропства десила након што су била предсказана: ропство у Египту, ропство у Вавилону и ропство у време Антиоха Епифана. Доказао сам да је за свако ово ропство

⁸¹ Ово је осећај који је углавном несвестан: неко је коначно рекао нешто о проблему о коме су се други ретко усуђивали и да мисле. То је олакшање од Синдрома Страх од Јудејаца (Синдрома Страх Јудејског-ССЈ).

⁸² Јован Златоусти је већ тада поштован од стране Цркве као светитељ.

Свето Писмо раније објавило време и место. Али ниједан пророк није одредио колико ће трајати тренутно ропство⁸³, иако је Данило предвидео да ће се оно десити, да ће донети потпуну пустош, да ће Јевреји променити своју стару домовину и начин живота, те колико дуго после њиховог повратка из Вавилона ће се то десити. (2) Али Данило није открио да ће се оно завршити ни да ће ове невоље икада престати. Нити је то учинио било који други Пророк. Данило, међутим, јесте предсказао супротно; наиме, да ће ово ропство трајати до краја времена. Бројне године које су дошле и прошле од тада су сведоци да је говорио истину. Године тако нису показале ни најмање знаке промене на боље, иако су Јевреји много пута покушавали да обнове свој Храм. Они нису то покушали једном, нити два пута, већ три пута. Покушали су у време Адријана, у време Константина, и у време цара Јулијана Отпадника. Али су сваки пут када су покушали, били су заустављени. Прва два пута били су заустављени војном силом, касније ватром која је планула из темеља и спречила их у њиховој претераној тврдоглавости (и богоборности – напомена коректора). (3) Сада би ми било драго да им поставим неколико питања. Зашто сте, кажите ми, поново успоставили своју државу после толико година проведених у Египту? И пошто сте одвучени у Вавилон, зашто сте се вратили у Јерусалим? И поново, у време Антиоха, претрпели сте многа зла, али сте се вратили у вашу стару земљу, и поново сте успоставили ваша жртвоприношења, ваш олтар, вашу Светињу над Светињама, и све остало, заједно са достојанством које су ове ствари некада имале. Али ништа слично се није десило у вашем тренутном ропству. Сто, две стотине, три стотине, четири стотине и више година је прошло. Данас (крај четвртог века по Христу – напомена коректора) је пет стотина година од тога дана, а не видимо никаквог знака промене набоље на видiku. Оно што видимо јесте да су Јеврејска богадства потпуно пропала, они немају ни сан из кога би се видела њихова надања у избављење као што је то било у претходним ропствима. (4) Претпоставимо да би Јевреји требало да наведу своје

⁸³ Које водећи моћници и контролоти медија, финансија и просвете зову „демократијом“, итд.

грехове као изговор. Претпоставимо да би требало да кажу: „Ми смо згрешили против Господа и увредили Га. То је разлог зашто не обнављамо нашу домовину. Понашали смо се бесрамно према Пророцима који никада нису престали да нас оптужују, порицали смо своју кривицу о којој су Пророци говорили у својим тужним причама, али сада ћемо се исповедити Богу и осудити своје грехове.“ Ако Јевреји наведу ово као изговор, биће ми драго да поново питам сваког од њих: (5) да ли ви Јевреји због својих грехова толико дуго живите изван Јерусалима? Чегу ту има чудног и необичног? Ваш народ не живи само сада грешним животом. Да ли сте, на почетку, живели исправно и са добрим делима? Зар није истина да сте од почетка и много пре данашњег дана живели са безбројним кршењима Закона? Зар вас није Пророк Језекиљ десет хиљада пута оптужио када је довео две блуднице Олу и Оливу, и рекао „Јер умножи курварства своја опомињући се дана младости своје кад се курваше у земљи Мисирској... То ћу ти учинити што си се оскврнула о њихове гадне богове“ (Јез. 23:19, 30) (6) Шта са тим? Пошто се море раздвојило, након што су стене пукле напола, након толико чуда у пустињи, зар нисте обожавали новац [Мамона – напомена лектора]? Зар нисте много пута покушали да убијете Мојсија, једном каменујући га, други пут прогонећи га и на хиљаде других начина? Да ли сте икада престали да хулите на Бога?⁸⁴ Зар нисте покренули обред Ваала Пеора? Зар нисте жртвовали своје синове и кћери демонима? Зар се нисте разметали сваком врстом безбожничтва и греха? (7) Зар вам није Пророк, говорећи у име Божије, рекао: „Четрдесет година негодовах нараштају оном, и рекох: Вазда се заблуђују срцем својим“ (Пс. 94:10). *Пошто сте убили своју децу, после вашег идолопоклонства, после толико ваших гордих дела и после толике ваше незахвалности?* Оно што се није догодило ниједном људском бићу догодило се вама. Како то да се, у то време, Бог није окренуо од вас? Како то да је Бог уопште дозволио да велики Мојсије буде ваш Пророк и да чини чудесне и величанствене знаке. Имали сте облак уместо крова, стуб уместо светиљке

⁸⁴ Ово је нарочито истина у наше време. Јевреји су контролори културе, банкарства, просвете, уметности, медија, политике, чак и спорта.

да вас води, ваши непријатељи су се сами повлачили, градови су освајани скоро без испаљеног метка. Није вам требало оружје, ни војска у строју, нити вам је требала битка. Трбало је само да свирате у своје трубе и зидови су сами падали. Имали сте и чудесну и величанствену храну [Ману небеску – напомена лектора] о којој је пророк говорио узвикнувши: „хлеб небески даде им“ (Пс. 77:24; уп. Јн. 6:31). Човек је јео хлеб Анђела, Бог вам је послао намирница у изобиљу. (8) Реците ми следеће: у то време били сте криви за безбожничтво, обожавали сте идоле, убијали сопствену децу, каменовали Пророке и учинили на десетине хиљада ужасних дела. Зашто вам онда Он поклања толику милост и добру вољу? Зашто вам је понудио такву заштиту у то време? Ви сада не поштујете идоле, не убијате своју децу, не каменујете Пророке. Зашто сада проводите свој живот у бескрајном ропству? Бог је исти и данас као и онда, зар не? Зар то није исти Бог који је управљао тим прошлим догађајима и који управља овим сада? Реците ми и ово: зашто вас је Бог више поштовао када су ваши греси били већи? Сада када су ваши греси мање озбиљни, Он се потпуно окренуо од вас и изложио вас бескрајној срамоти. (9) Ако се Он сада окренуо од вас због ваших грехова, Он је то још више требало да уради тих ранијих дана. Ако се Он заложио за вас када сте живели безбожним начином живота, Он би требало још више да се заложи за вас сада када више не чините такве грозоте. Зашто се, онда, није заложио за вас? Ако је вас срамота да изнесете разлог, ја ћу га изнети јасније. Или још боље, нећу га изнети, већ ће чињенице то да ураде. (10) Ви сте убили Христа, подигли сте руку на Господа, пролили сте Његову драгоцену Крв. Због тога немате прилику за покајање, оправдање и одбрану. У старе дане, ваша немарна дела су била усмерена против Његових слугу, против Мојсија, Исаије и Јеремије. Чак и ако је тада било безбожничтва у вашим делима, ипак нисте били толико бестидни да почините најтежи могући злочин. Тиме сте засенили све грехове отаца ваших. Ваш луди бес против Христа не оставља простора никоме да надмаши ваш грех. Због тога је казна коју сада трпите већа од оне коју су претрпели оци ваши. Ако ово није разлог за вашу тренутну срамоту, зашто је онда Бог био уз вас у старе

дане када сте жртвовали своју децу идолима, а окренуо се од вас сада када нисте толико бестидни да почините такав злочин? Зар није јасно да сте, тиме што сте убили Христа, починили много горе дело од било каквог жртвовања деце или кршења Закона?

III

Кажите ми нешто. *Да ли ћете се још увек усуђивати да Га називате варалицом и преступником?* Зар нећете уместо тога отићи и сакрити се негде, када погледате чињеницама у очи, будући да је истина толико очигледна? Да је Исус био варалица и преступник, као што ви кажете да је био, ви би требало да будете почаствовани тиме што сте Га одвели у смрт. Финес је убио преступника и прекинуо Божији бес против народа. Псалмопојац је рекао: „И устаде Финес и умилостиви, и престаде сеча и пропаст“ (Пс. 105:30). Спасео је много безбожних људи од Божијег гнева тиме што је убио једног преступника. Ово је још пре требало да се деси у вашем случају, ако је Човек Кога сте распели заиста био преступник. (2) Финес је тада био ослобођен кривице пошто је убио преступника; и заиста, свештенство му је одало почаст. Али будући да сте, као што кажете, распели преступника, Који је представио Себе једнаким Богу, ви нисте добили никакво поштовање, нити сте били почаствовани. Уместо тога, поднели сте много тежу казну него онда када сте жртвовали децу идолима. Зашто је то тако? Зар то није јасно и најмалоумнијем уму? *Увредили сте Њега Који је спасао свет и управља њиме, зато сада поднесите ову велику казну.*⁸⁵ *Зар то није разлог?* (3) *Па ипак се чак и данас уздржавате од крви која би вас упрљала и држите Сабат. А у време када сте убили Христа, ви сте прекршили Сабат. Бог је чак обећао, кроз Св. Пророка Јеремију, да ће поштедети ваш град ако престанете да носите терет на Сабат. Погледајте, ви поштујете овај закон сада. Не носите терет на Сабат. Али Бог се не мири са вама по овом питању. Будући да је тај ваш грех надмашио све грехове, бескорисно је да кажете да вам ваши греси не дају да обновите вашу домовину. Ви подноситe тренутне патње, не због осталих грехова које сте починили у про-*

⁸⁵ Ово је кључ за разумевање јеврејског данашњег проблема и питања.

шлости, већ због тог једног несмотреног дела. Да то није тако, Бог вам не би окренуо леђа на такав начин, чак и да сте згрешили десет хиљада пута. Ово је јасно, не само из речи које сам вам већ рекао, већ и из онога што ћу вам сада рећи. (4) Шта је то? Често чујемо како Бог говори оцима вашим кроз Пророке: „гдје год идоше оскврнише свето име моје... Али ми се сажали ради светогга имена мојега, које оскврни дом Израиљев у народима“⁸⁶ (Јез. 36:20,21). И на другом месту: „нећу вас ради учинити, доме Израиљев, него ради светогга имена својега“ (Јез. 36:22). Оно што Бог говори је следеће: „Ви сте заслужили тежу казну и освету. Али како нико не би могао рећи да је Бог допустио да Јевреји остану у власти њихових непријатеља јер је Бог био слаб и неспособан да их спасе, ја вам помажем и штитим вас.“ (5) Претпоставимо да је Христос био преступник да сте Га зато разапели, претпоставимо и да сте починили безбројне грехове и много горе од оних које су починили оци ваши. Бог би вас и тада спасао, како Његово име не би било укаљано. Да је Христос био преступник, Бог не би дозволио да Га сматрају великим Човеком, Бог не би желео да људи криве Христа за ваше несреће. Када Бог јасно прелази преко ваших грехова по Својој милости, Он би то још више учинио сада да сте распели преступника. Он би одобрио ово крвопролиће и избрисао ваше грехове, као што је и раније. Али, ако се Бог јасно и потпуно окреће од вас, онда је очигледно да Он, Својим гњевом и тиме што вас напушта, доказује и оним најбестиднијим да Онај Који је убијен није био преступник, него Законодавац Који се појавио са небројеним благословима. *Понашали сте се срамно према Њему* и зато сте сада сте унижени и обешчашћени. Ми Га поштујемо и, иако смо раније били много више обешчашћени од вас, сада смо по Божјој милости часнији и поштованији од свих вас. (6) Али Јевреји ће рећи: „Где је доказ да се Бог окренуо од нас?“ Зар су потребне још неке речи као доказ? Кажите ми ово? Зар чињенице не говоре саме за себе? Зар оне не пуштају јаснији звук од звука труба? Зар још увек тражите речи као доказ, сада када видите уништење Града, пустош Храма,

⁸⁶ Ово се нарочито односи на савремено доба. Јевреји су главни клеветници Хришћанства.

као и све остале несреће које су вас задесиле? Рећи ћете: „Али то су учинили људи, а не Бог.“ Пре ће бити да је Бог био Тај Који је све то учинио. Ако приписујете ово људима, онда морате размислити да чак и ако су људи имали толико бестидности, они не би могли то да учине, да то није била Божија одлука. (7) Варварин је наишао на вас и довео целу Персију са собом. Очекивао је да ће вас све похватати изненадним нападом, закључати вас у град и држати вас као у мрежи рибара или ловца. Због тога што је Бог у то време био милостив према вама – понављам, у то време, – без борбе, без рата, без сусрета непријатеља, варварски краљ је оставио својих сто осамдесет пет хиљада погинулих војника и побегао задовољан што се и сâм спасао. Бог је често одлучивао и безбројне друге битке на овај начин. Исто тако и сада, да вас Бог није напустио једном за свагда, ваши непријатељи не би имали снаге да униште ваш Град и да опустоше Храм. *Да вас Бог није напустио, рушевине и пустош не би трајали толико дуго, нити би ваши чести покушаји да обновите Храм били узалудни.*

IV

Ово нису моји једини аргументи. Искористићу друге изворе како бих вас убедио да се сложите са тим да римским царевима није била довољна само њихова моћ да ураде оно што су урадили. Они су то урадили зато што је *Бог био љут на Јевреје и напустио их*. Да су догађаји који су се десили биле дело људи, ваше несреће би престале са падом Јерусалима и ваша срамота се не би наставила. Хајде да допустимо да су, према вашим аргументима, људи порушили зидове, уништили град, оборили олтар. *Да ли је дело људи то што више немате Пророке?* Људи вам нису одузели благодат Светога Духа, зар не? Да ли су људи уништили друге ствари које су за вас биле свете, као што су глас из помирилишта, моћ миропомазања, свештениково прорицање са камена? (2) Јеврејски верски начин живота није имао своје корене одоздо, највише светих ствари је дошло одозго са неба. На пример, Бог је дозволио жртвоприношења. Олтар је био одоздо, као што су били и снопови, нож и свештеник. Али обред којим је свештеник ула-

зио у Светињу и узимао жртве имао је своје исходиште на висинама. Ниједан човек није унео ватру у храм, него је огањ сишао с' више и тако је служба жртвоприношења била испуњена. (3) И опет, ако је нешто требало да знају, то је да је глас који је изашао из помирилишта, између два Херувимâ, предсказао будућност. А из камења које је било на грудима свештеника, излазио је некакав огањ који је показивао будућност. И сваки пут када је неко требало да буде изабран или миропомазан, благодат Светога Духа би се спустила доле и миро би потекло на чело изабраног. Пророци су савршавали овакве службе. И много је пута облак дима замрачио светилиште. Како би одвратио Јевреје од њихових бесрамних путева и приписивања пустоши људима, Бог, не само да је дозволио да Град падне и да Храм буде уништен, него је уклонио и ствари које су своје исходиште имали на небу: ватру, глас, огањ из камена и све друге сличне ствари. (4) Јевреји ће вам рећи: „Људи су водили рат против нас, људи су сковали заверу против нас.“ Када кажу ово, реците им *да људи сигурно не би водили рат против њих да им Бог то није дозволио*. Претпоставимо да људи јесу порушили зидове. Да ли је човек спречио да огањ сиђе са неба? Да ли је човек зауставио глас који се стално чуо из помирилишта? Да ли је човек зауставио прорицање са камена? Да ли је човек зауставио миропомазање свештеника? Да ли је човек узео и све друге сличне ствари? Зар није Бог био Тај Који их је повукао? Сигурно да јесте, то је јасно свакоме. Зашто их је Бог онда одузео? *Зар није очигледно да вас је мрзео и да вам је окренуо леђа једном за свагда?* Јевреји ће рећи: „Нипошто! Ми немамо све ове ствари због тога што немамо свој родни Град.“ Али зашто немате ваш родни Град? Зар није то због тога што вас је Бог напустио?⁸⁷ (5) *Боље да запушимо њихова бесрамна уста⁸⁸ са новим доказима. Да би то урадили, допустите ми да из Светог Писма докажем да уништење Храма није било разлог за уништење ритуала датих Пророцима. Прави разлог је био Божији гнев. А тај гнев је много већи сада због јеврејског безумног*

⁸⁷ Монголски Јевреји (Хазари „Израелци“) сигурно не показују никакве знаке покајања. Већина њих су атеисти и агностици који се ослањају на своју војну моћ и освајање Америчке државе и дипломатије, као и сада Европе.

⁸⁸ Израелци су надмена, насилна и безбожна гомила.

беса против Христа⁸⁹, него што је био у време када су обожавали теле. Сигурно, када је Мојсије био пророк, није било ни храма ни олтара. Иако они нису престајали да чине безбројна безбожна дела, њега није напустио његов дар пророштва. Он је заиста био велики и племенити човек, а поред њега је тада још седамдесет људи било проглашено за Пророке. (6) Ово је била тако, не само у Мојсијево време, него и у каснијим временима када су добили Храм и остале обреде. Чак и када је Храм био спаљен и они сви одведени у Вавилон, Језекиљ и Данило нису видели Светога над Светима како стоји поред олтара. Иако су били у сред варварске земље и одвратних кршења Закона, они су били испуњени Светим Духом и предсказивали су будућност, предвиђајући много бројније и чудесније догађаје од оних које су предвидели њихови претходници. И имали су онолико божанских виђења колико су могли да виде. (7) Кажите ми ово: како то да сада немате Пророка? Зар вам није јасно да је то због тога што је Бог окренуо леђа вашој вери? Зашто вам је окренуо леђа? Очигледно је да је то урадио због Њега Кога сте распели и због дрскости⁹⁰ са којом сте починили такву срамоту. Зашто је то тако очигледно? Очигледно је због следећег: када сте ви Јевреји раније живели безбожним начином живота, добили сте све; сада, након Крста, иако изгледа да живите умереније,⁹¹ ви трпите већу освету⁹² и немате ниједан од ранијих благослова.

V

Пророци су јасно и гласно изнели истину пред вас како бисте сазнали разлог за ваше невоље. Послушајте како је Исаија пред-

⁸⁹ Јевреји су тајни и јавни непријатељи Христа, богохулници, комунисти, секуларисти, тајни директори Новог светског поретка.

⁹⁰ Ова дрскост је очигледна и услучају крвопролића више од 100 милиона жртава у јудео-комунистичкој Совјетској држави, да не наводимо погроме у другим револуцијама које су планирали и извршили јудео банкари и масони; Погледајте Р.М.Ћ.; Пет крвавих револуција Јудео банкара и њихове јудео-масонерије (Београд и Канзас Сити: Ихтус, 1999).

⁹¹ Умереније у манипулисању међународним и националним пословима у Европи, Америци и свету.

⁹² Зар ово није било предсказање холокауста под нацистима? Па ипак, холокауст Руса и Пољака је био далеко одвратнији и крвавији.

видео, не само благослове које ће сви добити кроз Христа, већ и безосећајну гордост. Он је рекао: „раном његовом ми се исцелисмо“ (Ис. 53:5). Овим речима је предсказао спасење које је свима дошло кроз Крст. Потом је, да би показао какви смо људи, наставио и рекао: „Сви ми као овце зађосмо, сваки од нас се окрену својим путем“ (Ис. 53:6). Описујући начин Његовог погубљења на Крсту, говори: „као јагње на заклање вођен би и као овца нијема пред онијем који је стриже не отвори уста својих. Од тјескобе и од суда узео се“ (Ис. 53:7-8). (2) А где можемо видети да су се ове ствари обистиниле? На Пилатовом неправедном суду. Иако су изrekli толико ствари против Њега, како наводи Матеј, Исус им није одговорио. Пилат, који је председавао, рече Му: „Зар не чујеш колико против тебе свједоче? И не одговори му ни на једну ријеч“ (Мт. 27:13-14). На ово је Пророк, надахнут с’ више мислио када је рекао: „Као јагње на заклање вођен би и као овца нијема пред онијем који је стриже не отвори уста својих“ (Ис. 53:7-8). Потом је показао неправедност суда када је рекао: „Од тјескобе и од суда узео се“ (Ис. 53:8). Нико тада није изнео праведно сведочење против Њега, али су они прихватили лажна сведочења. Зашто су то учинили? Зато што Он није желео да се парнички са њима. (3) Да је желео то да уради, Он би усковитлао све и протресао земљу до њених најдубљих дубина. Када је био на Крсту, Он је расцепио стене, помрачио земљу, склонио зраке сунца и учинио да дан буде ноћ у целом свету. Ако је ово урадио на Крсту, Он је исто то могао учинити и у судници. Па ипак није желео то да уради, него је, уместо тога, показао своју благост и смирење. Зато је Исаија рекао: „Од тјескобе и од суда узео се“ (Ис. 53:8). Затим је, да би показао да Христос није био свако, он наставио рекавши: „А род његов ко ће исказати?“ (Ис. 53:8). Ко је тај човек за Кога Исаија рече: „Јер се истрже са земље живијех“ (Ис. 53:8). Зато је и Павле рекао: „ваш је живот сакривен са Христом у Богу. А када се јави Христос, живот наш, онда ћете се и ви са Њиме јавити у слави“ (Кол. 3:3-4) (4) Али допустите ми да се вратим на тему коју сам предложио да претресемо и доказујемо, наиме, да Јевреји подносе своје тренутне невоље због Христа. Сада је време да представим свог сведока, Исаију, који

је изговорио ове речи. Где је он то рекао? Након што је говорио о суђењу, о смрти и вазнесењу, пошто је рекао: „Јер се истрже са земље живијех“ (Ис. 53:8), наставио је и рекао: „Одредише му гроб са злочинцима, али на смрти би с богатијем“ (Ис. 53:9). Он није једноставно рекао „Јеврејима,“ него „злочинцима.“ Ко могу бити већи злочинци од оних који су прво добили толико добрих ствари, а затим убили Творца [и Даваоца – напомена коректора] тих благослова? (5) Ако се ова пророчанства нису испунила, *ако ви Јевреји сада нисте осрамоћени*, ако нисте уцвељени због свега што су ваши очеви имали, ако ваш Град није пао, ако ваш Храм није у рушевинама, ако ваша пропаст није надмашила све друге трагедије, тада ви Јевреји не треба да ми верујете. Али ако чињенице то показују и ако се предсказање испунило, зашто се још увек држите своје *безумне и бескорисне дрскости*? (6) Где су ваше Свете ствари, где је Првосвештеник, где је његова одежа, и камен прорицања на грудима? Не говорите ми о оним вашим патријарсима који су торбари и трговци и који су пуни греха. Кажите ми, какав је то свештеник, када не постоји древно уље за миропомазање нити постоји било какав обред покајања? Какав је то свештеник када нема ни жртве, ни олтара ни богопоштовања? Желите ли да вам говорим о законима који се односе на свештенство и о томе како су свештеници били посвећивани у стара времена? На тај начин бисте сазнали да они међу вама које називају патријарсима нису уопште свештеници. Они играју улогу свештеника као да су на позорници, али не могу то да изведу јер су далеко и од стварности и од претварања. (7) Сетите се како је у оно време Арон постао свештеник, колико је жртава Мојсије принео, колико је жртава убио, како је окупао Арона, миропомазао му уво, десну руку и стопало. Тек тада је Мојсије увео Арона у Светињу над Светињама, тек тада му је наредио да остане ту одређен број дана. Вреди чути његове речи: „И рече Господ Мојсију говорећи: Узми Арона и синове његове с њим и одијело и уље помазања и теле за жртву..., и два овна... И сабери сав збор пред врата шатора од састанка“ (3. Мојс. 8:1-3). А Мојсије је рекао целом скупу: „ово је заповједио Господ да се учини“ (3. Мојс. 8:5). А затим их је извео (морам да скратим објашњење), опрао их

водом, обукао Арону хаљину, опасао га опасачем, обукао му одору, опасао је и привезао. „И метну на њ напрсник, а на напрсник метну Урим и Тумим. Још му метну капу на главу, и на капу метну спријед плочу златну, круну свету, као што заповеди Господ Мојсију. И узе Мојсије уље помазања, и помаза шатор и све ствари у њему, и освети их. И покропи њим олтар седам пута, и помаза олтар и све справе његове, и умиваоницу и подножје њезино, да се освети. И изли уља помазања на главу Арону, и помаза га да се освети... И доведе теле за гријех, и Арон и синови његови метнуше руке своје на главу телету за гријех. И закла га Мојсије, и узевши крви његове помаза рогове олтару унаоколо прстом својим, и очисти олтар, а осталу крв изли на подножје олтару, и освети га да се на њему чини очишћење од гријеха... А теле с кожом и с месом и балегом спали огњем иза окола... И доведе овна за жртву..., и закла га Мојсије (3. Мојс. 8-19). (8) „И доведе другог овна, овна за посвећење; и Арон и синови његови метнуше руке своје на главу овна. И заклавши га узе крви његове, и помаза њом крај деснога уха Арону и палац десне руке његове и палац десне ноге његове. И доведе Мојсије синове Аронове, па и њима помаза истом крвљу крај деснога уха и палац десне руке и палац десне ноге... И метну све то Арону у руке и синовима његовијем. И узе Мојсије уља за помазање и крви која бјеше на олтару, и покропи Арона и хаљине његове, и синове његове и хаљине њихове с њим... Потом рече Мојсије Арону и синовима његовијем: ... Не излазите с врата шатора од састанка седам дана, и извршите све што је Господ заповједио да извршите, да не помрете, јер ми је тако заповјеђено“ (3. Мојс. 8:22-35). (9) Мојсије је рекао да је овим обредима Арон рукоположен, прочишћен и освештан и да су угодили Господу. Али данас нема ових ствари: нема приношења жртава паљеница, нема покропљавања крвљу, нема миропомазања уљем, нема шатора од састанка где сви морају да седе одређен број дана. Одавде нам је јасно да су *данашњи јеврејски свештеници нечисти, да нису рукоположени, да су проклети и прљави*,⁹³ они само изазивају Божији гнев. Ако свештеник не може бити рукоположен

⁹³ За Хришћане је веома важно да схвате да су ови свештеници још увек најугријајнији у јеврејском јавном мњењу које сарађује са ђаволском политиком јудео-банкара и масона.

ни на један други начин него преко ових обреда, те да ако ови обреди више не постоје, онда не постоји начин на који је њихово свештенство могло наставити да постоји. Видите да сам био у праву када сам рекао да је њихово свештенство далеко и од стварности и од претварања.

VI

Из других извора ми такође можемо сазнати колико је страхопоштовања било у достојанству свештенства. Заиста, постојало је време када су се неки рђави и зли људи побунили против Арона, свађали се са њим око његовог места у заједници, и покушали да га отерају са места вође. Мојсије, најумеренији од људи, желео је чињеницама да их убеди да он није довео Арона на место вође зато што му је брат, рођак или члан породице, него зато што је послушао Божију заповест да му повери свештенство. Па је заповедио сваком племену да окупи своје људе, исто је заповедио и Арону. (2) Када је свако племе довело своје људе, Мојсије их је узео и увео у шатор од састанка. Када их је увео тамо, наредио им је да чекају Божију одлуку која ће доћи кроз те људе. Тада су сви остали људи остали на својим местима, док су Аронови људи изнели листове и воће. Тако да је Владар природе користио листове уместо писама да им покаже да је поново изабрао Арона. (3) Бог је на почетку рекао: „Нека земља да биље“ (1. Мојс. 1:11) и Својом стваралачком силом је створио биље. Такође, у Ароново време Он је узео то суво и бесплодно дрво и учинио га цветним без земље и корена. Ти људи су дакле били доказ и сведок људске злобе и Божије воље. Није изговорена ни једна реч, већ је и најмањи знак, јаснији од звука трубе, натерао сваког човека да никада и не покуша да учини ствари које су урадили Аронови непријатељи. (4) Бог није само у овом случају разјаснио зашто је изабрао Арона, већ и у неким другим случајевима. Много људи се уротило против Арона у својој похлепи за вођством за које га је Бог изабрао (а вођство је једна од ствари које многи људи желе и боре се за њега). Мојсије им је заповедио да узму своје кадионице, ставе тамјан у њих и да чекају одлуку са небеса. Када су запалили тамјан, земља се отво-

рила и прогутала све њихове присталице, а пламен са небеса је прогутао оне који су се латили кадионица. (5) Мојсије није хтео да, како време буде протицало, било ко заборави шта се десило. Нити је желео да људи касније не поштују Божије чудесне одлуке. Стога је заповедио да се покупе бронзане кадионице и да се од њих направе плоче за олтар. Као и бешумни глас људи, тако би одсада и ове бронзане плоче говориле свим људима, да их подстакну и посаветују да никада не опонашају лудост тих људи од раније, како не би претрпели исту казну. (6) Видите ли као су свештеници раније бирани? Али све оно што се данас дешава међу Јеврејима јесте смешна игра, срамотна копија, пуна небројених увреда. Кажите ми онда: да ли дозвољавате себи да вас воде ови људи који се тврдоглаво противе Божијим законима, сваким својим делом и речју?⁹⁴ Јурите ли у њихове синагоге? Зар се не бојите да ће гром са неба сићи и прогутати вас? Чак и ако човек сам није лопов, а виде га у друштву лопова, он плаћа исту казну као и они. Познајете лопове, зар не? Али зашто причати о лоповима и њиховим злочинима? (7) Ви сви сигурно знате и сећате се времена када су неки преваранти из наше средине порушили кипове? Сећате се како су, не само они који су починили то безобзирно дело, већ и они који су тамо само стајали када се то десило, били приведени и одведени на суд заједно. И сећате се да су сви они добили највећу казну. Реците ми онда: да ли сте нестрпљиви да отрчите на место на којем они срамоте Оца, хуле на Сина, и одбацују Светога Духа, Животодавца? Зар се не бојите, зар се не језите да уђете на то прљаво и нечисто место? Реците ми: какву ћете одбрану и оправдање имати, будући да сте сами себе гурнули у пустош и пропаст, будући да сте се бацили у понор? (8) Немојте ми говорити да су тамо Закон и Књиге пророчке. Оне не чине место светим. Шта је боље од тога? Да ли је боље имати књиге или говорити истину коју оне садрже? Очигледно је да је боље говорити истину и држати је у срцу. Реците ми, шта мислите о следећем? Ђаво је цитирао Свето Писмо. Ово није учинило његова уста светим, зар не? Не можете рећи да

⁹⁴ Ово је заиста значајно питање за све вође модерних нација. Безбожна демократија јењ првенствено јеврејски пројекат.

јесте, будући да је ђаво остао ђаво. Шта са демонима? Можемо ли их уврстити међу Апостоле само због тога што су говорили: „Ови су људи слуге Бога вишњег, који нам јављају пут спасења“ (Дап. 16:17)? Нипошто. Као и пре, ми имамо право да им окренемо леђа и да их мрзимо. (9) Ако изговорене речи не чине уста светим, да ли присуство Светог Писма чини место светим? Али како ово може бити исправно? *Ово је највећи разлог зашто мрзим синагоге: оне имају Закон (Стари Завет) и Пророке. Али, ја их више мрзим него када не би имале ништа од овога. Зашто? Зато што у Закону и Пророцима налазе много изговора и замки да привуку простодушне људе.*⁹⁵ *Зато је Павле отерао демоне који нису ћутали, него су били гласни. Као што творац Дела каже: „А када се Павлу досади, ... рече духу: ...изиђи из ње!“ (Дап. 16:18). Зашто? Зато што демон узвикиваше: „Ови су људи слуге Бога вишњег“ (10) Све док су ћутали, демони нису варали народ својим речима. Када су проговорили отворено, чинили су то са намером да намаме простодушне људе да их слушају и обратe пажњу на њихове речи. Демони желе да отворе врата за своје обмане и да увере људе у своје лажи. И зато они дају неке примесе истине, као што они који мешају смртоносне отрове, мажу руб шоље са медом како би учинили да се смртоносни напиток лакше попије. (11) Зато је Павле био веома тужан и журио да затвори уста демонима који су се осмелили да говоре такве зле ствари. Због тога ја мрзим Јевреје. Иако имају Стари Завет, они га злоупотребљавају. Јер они посредством Старог Завета покушавају да намаме и ухвате простодушне људе. Да су они одбили да верују у Христа зато што не верују у Пророке, казна против њих не би била тако строга. Али, они су се лишили сваког оправдања зато што кажу да верују у Пророке, а вређају Њега Кога су Пророци предсказали.*

VII

Укратко, ако верујете да је неко место свето због тога што су на њему Стари Завет и Књиге пророчке, онда је време да верујете и да су идоли и храмови идола свети. Али, једном, када су Јевреји били

⁹⁵ Овде лежи основа зле опчињености Јеврејима међу простодушним, неопрезним Хришћанима.

у рату, народ Аскалона их је покорио, узео њихов ковчег и унео га у свој храм (ср. Амос 1:8). Да ли је чињеница да се у њему налазио Ковчег Завета учинила њихов храм Светим местом? Нипошто! Он је наставио да буде прљав и нечист, што су догађаји ускоро и показали. *Јер је Бог желео да научи непријатеље Јевреја да они нису победили Јевреје захваљујући Божијој слабости, него захваљујући прекршајима оних који су Га обожавали.* И тако је Ковчег Завета, који је био узет као ратни плен, дао доказ своје сопствене моћи у туђинској земљи тако што је два пута бацио идола на земљу и поломио га. Ковчег Завета је био толико далеко од тога да учини храм светим местом да га је отворено напао. (2) Гледајте на то на други начин. Каква је то врста ковчега коју Јевреји данас имају, где не можемо наћи ни помирилиште, ни законе, ни Светињу над Светињама, ни завесу, ни врховног свештеника, ни тамјан, ни страдање, ни жртвоприношење, нити било коју од оних ствари које су учиниле стари Ковчег Завета Светим и величанственим? Чини ми се да ковчег који Јевреји сада имају није ништа бољи од ковчега играчака које можете да купите на пијаци. Заправо, он је од њих много гори. Те мале играчке не могу повредити никога ко им се приближи. *А ковчег који Јевреји сада имају чини велику штету свакога дана онима који су у његовој близини.* (3) „Браћо, не будите дјеца умом, него зложом дјетињите, а умом будите савршени“ (1. Кор. 14:20). Они не треба да буду застрашени Ковчегом Завета, али треба да се плаше да ће уништити храм Божији. Како ће уништити храм Божији? Сталним јурењем у синагоге, *савешћу која нагиње ка јудаизму,*⁹⁶ *и претераним поштовањем Јеврејских обреда.* (4) „*Кад неко преступи Закон Мојсејев, ..., има да умре без милости*“ (Јевр. 10:28). *Овога се морате плашити. На Судњи дан морате се плашити да ћете чути речи Онога Који ће вам судити и рећи вам: „Идите од мене, проклетци, ...“ (Мт. 25:41) и „Нека зна сав дом Израиљев да је и Господом и Христом учинио Бог њега, овога Исуса, кога ви разапесте“ (Дап. 2:36).* Били сте тврдоглави према мени и поново сте обновили празнике које сам ја укинуо. Трчали сте у сина-

⁹⁶ Ово је симптом духовног растројства међу западним верницима у погледу савремених Јевреја.

гоге Јевреја који су згрешили према мени. Ја сам уништио Храм и опустошио то величанствено место заједно са свим стварима у њему које су уливале страхопоштовање. А ви сте често посећивали светилишта која нису ништа боља од *торбарских радњи*⁹⁷ или разбојничких пећина (ср. Лк. 13:18,30; 2. Јн. 1:10-11). (5) Херувими и Ковчег Завета су и даље били ту, милост Светог Духа је и даље испуњавала храм када је Христос рекао: „*а ви начинисте од њега пећину разбојничку*“ (Мт. 21:13). Он је то рекао због прекршаја и смртне кривице Јевреја. Сада, *пошто их је благодат Светога Духа напустила*, пошто су им одузети сви они величанствени празници, они су и даље *тврдоглави према Богу и настављају са својим неверничким обредима. Које је то име које је достојно да њиме назовемо њихове синагоге?* (6) Храм је већ био пећина разбојничка и у време када су постојали и јеврејска заједница и јеврејски начин живота. Којим онда одговарајућим именом да га (храм) назовемо него *јавном кућом, упориштем греха, стаништем демона, тврђавом ђавола, уништењем душе, литицом и понором свих проклетстава, или пак било којим другим именом.* (7) Желите ли да видите храм? Не јурите у синагоге – ви сами будите храм. Бог је уништио један Храм у Јерусалиму, али је подигао безбројне друге храмове, храмове величанственије него што је стари храм икада био. Павле је рекао: „Или не знате да је тијело ваше храм Светога Духа... Прославите, дакле, Бога тијелом својим и духом својим, јер су Божији“ (1. Кор. 6:19-20). Када видите сиромашне, није вам лако да прођете поред њих. Када било ко од вас види неког *Хришћанина како јури у синагогу, нека не окреће главу од њега.*⁹⁸ *Пронађите неке аргументе које можете искористити да га вратите Цркви. Ова врста давања милостиње је већа него давање сиромашнима, а корист од ње вре-*

⁹⁷ Да ли је Свети Јован Златоусти предвидео „Музеј холокауста“ у двадесетом веку? Простодушни и необавештени српски Патријарх Павле је посетио тај Музеј (уствари храм лажи) у Вашингтону и почаствовао га својим побожним наступом. (Види: Р. М. Ђурђевић: *Хришћани кукавице, оглувели и испраних мозгова. Шта бива кад је Њ. Св. Патријарх Павле левичар*. Београд: ИХК, 2004)

⁹⁸ Хришћани често јуре у синагоге наше јудаизирани културе и клањају се побожно пред споменицима бого-отпалог „знања“ и уметности, позоришта и „просвете“, медија и политике.

ди више него десет хиљада таланата. (8) Зашто говорим о томе да је вреднија него десет хиљада таланата? Или вреднија него сав видљиви свет? Људско биће вреди више од целог света. Небо, земља, море, и сунце и звезде направљени су за њега. (9) Размотрите тада добро достојанство и вредност човека кога спашавате. Не мислите са омаловажавањем о бризи коју му показујете. Чак и ако човек поклања више новца него што се може избројати, он не чини тако велику ствар као човек који спашава душу, уклања је од греха, узима је за руку и води ка побожности. Човек који даје сиромашнима, спашава их од глади. Човек који исправи јудаизованог Хришћанина, односи победу над безбожништвом. Први човек је дао утеху сиромашнима, други је прекинуо немарни прекршај. Први је ослободио тело од бола, други је отргао душу из пакла. (10) Ја сам вам показао благо, немојте се одрећи користи. Не можете се усудити да као оправдање користите вашу немоћ или ваше сиромаштво. Једини трошак је један израз, једна реч. Због тога, не презајмо од задатка, него са свом ревношћу и жељом коју имамо, кренимо у лов на нашу браћу. Чак и ако они то не желе, увуцимо их у наше куће, посадимо их за сто и изнесимо јело пред њих. Љутимо се на њих, како би, након што су прекршили пост пред нашим очима и дали нам пуну и довољну гаранцију да су се преобратили и вратили на прави пут, они могли да помогну и себи и нама да делимо вечне благослове кроз милост и љубав Господа нашег Исуса Христа, Чија је слава, и Који се слави заједно са Оцем и Светим Духом, сада, увек, и у векове векова. Амин.

СЕДМА ПРОПОВЕД (ОМИЛИЈА)

1) ДА ЛИ ВАМ ЈЕ БИЛО ДОСТА борбе против Јевреја?⁹⁹ Или желите да и данас наставим исту тему? Чак и ако сам до сада имао много тога да кажем о овоме, ја још увек мислим да ви желите поново да чујете исту ствар. Човеку који има довољно љубави према Христу никада неће бити довољно борбе против оних који мрзе Христа. Поред тога, постоји и други разлог који чини неопходним говор на ову тему. Ове њихове гозбе још увек нису завршене. Неки трагови још увек остају. (2) Њихове трубе су биле већа срамота од оних које су се чуле у позориштима, њихове гозбе су биле срамотније од свих пијанки. Исто тако, ни шатори који су у овом тренутку постављени међу њима нису ништа бољи од крчми у којим се окупљају блуднице и играчице. Нека ме нико не прекори за бестидност мојих речи. Много је бестидније не оптужити Јевреје за овакве представе. Будући да се они тврдоглаво боре против БОГА и одупиру се СВЕТОМ ДУХУ, како можемо избећи нужност да им не изрекнемо овакву пресуду? (3) Овај празник је некада био Свет када се поштовао у складу са Законом и Божијим заповестима. Али ово више није истина. Сво његово достојанство је уништено зато што се поштује противно Божјој вољи. Они који више од осталих поштују старе празнике јесу исти они који су данас спремни да поштују Закон и празнике више од било кога другог. Али ми смо они који поштују Закон више од осталих, чак и ако га пуштамо да се одмори као човек који је остарио и онемоћао, ако га не вучемо оседелог у арену и ако га не присиљавамо да уђе у такмичење које није примерено његовим годинама. У својим ранијим излагањима, дао сам вам одговарајући доказ да данас није време Старог Закона ни старе заједнице нити старог начина живота. (4) Али дођите сада, и допустите ми да изнесем шта је остало да се изложи. Ја сам учинио довољно да испуним свој задатак када сам доказао из Пророка да је свако поштовање обреда изван Јерусалима кршење Закона и

⁹⁹ Свети Јован Златоусти не ублажава речи: он се „бори против Јевреја.“

богохуљење. Али они никада нису престали да шапућу свима на уво и да се хвалишу да ће поново добити свој Град. Чак и када би ово била истина, они не би могли да побегну од казне због кршења Закона. Дао сам вам обиље доказа да њихов Град неће бити обновљен, нити ће они добити назад своју стару заједницу и начин живота. (5) Када је то једном доказано, онда нема места за неслагање ни по којој другој ствари. На пример, ни жртвоприношење, ни страдања која су претрпели, ни обавезујућа сила Закона, ни било који други вид њихове старе заједнице и начина живота, се не могу одржати. Закон је заповедао да се три пута годишње сваки мушкарац попне у Храм. Али они не могу то да ураде будући да је Храм уништен. Затим, такође, Закон је заповедао да жртве приносе људи оболели од гонореје и лепре, жене у менструалном циклусу и жене које су се породиле. Али, ово је немогуће, будући да место више не постоји нити на њему има олтара. Закон им је заповедао да певају свете химне али, како сам раније већ показао, место на којем су живели их је спречило у томе. Пророци су их осудили и рекли да су читали Закон и исповедали се у славу Бога у земљи туђој. Будући да нису могли чак ни да читају Закон изван Јерусалима, како су онда могли да га поштују изван Јерусалима? (6) Због тога им је Бог запретио и рекао: „Нећу карати кћери ваших кад се курвају, ни снаха ваших кад чине прељубу“ (Ос. 4:14).

Шта ово значи? Прво, прочитаћу вам одломак из Старог Завета и покушати да вам разјасним његово значење. Шта, дакле, каже Стари Завет? „Чија би жена застранила те би му згријешила, и други би је облежао, а муж њезин не би знао, него би она затајила да се оскврнила, и не би било свједока на њу, нити би се затекла, а њему би дошла сумња љубавна...“ (4. Мојс. 5:12-14). (7) Ево шта ово значи. Ако жена почини прељубу, а њен муж посумња, или ако он сумња, а она није починила прељубу, а нема сведока да докаже те сумње, „нека муж доведе жену своју к свештенику, и нека донесе за њу принос њезин, десети дио ефе брашна јечменог“ (4. Мојс. 5:15). Зашто, питам ја, то мора бити од јечма, а не лепо брашно или брашно од пшенице? Будући да је оно што се десило извор бола, оптужбе, и злих слутњи, начин жртвовања опонаша пропаст

домаћинства. Зато је Господ рекао: „Али нека га не полије уљем и нека не метне на њ када“ (4. Мојс. 5:15). Морам скратити објашњење, „А свештеник нека држи горку воду, која носи проклетство. И нека свештеник закуне жену, и рече јој: ако није нико спавао с тобом, и ако нијеси застранила од мужа својега на нечистоту, нека ти не буде ништа од ове воде горке, која носи проклетство. Ако ли си застранила од мужа својега и оскврнила се, и когод други осим мужа твојега спавао с тобом, тада свештеник заклињући жену нека је прокуне и рече жени: да те Господ постави за уклон и за клетву у народу твом“ (4. Мојс. 5:18-21). (8) Шта значи „за уклон и за клетву“ (4. Мојс. 5:21)? Као што се каже: Нека ми се не деси оно што се десило јадној жени! „учинивши да ти бедро спадне и стомак отече“ (4. Мојс. 5:21). А жена ће рећи: „А жена нека рече: Амин, амин... И нека [свештеник – напомена коректора] да жени да се напије горке воде проклете да уђе у њу вода проклета и буде горка... А кад јој да воду да пије, ако се буде оскврнила и учинила невјеру мужу својему, онда ће ући вода проклета у њу и постаће горка, и трбух ће јој отећи и спасти бедро, и она ће жена постати уклон у народу својем. Ако ли се не буде оскврнила жена него буде чиста, неће јој бити ништа и имаће дјецу“ (4. Мојс. 5:22-28). Када су Јевреји једном отишли у ропство, ниједна од ових ствари није могла бити урађена зато што није било ни Храма, ни олтара, ни Шатора од састанка, нити приношења жртава. Због тога, када им је Бог запретио, он је рекао: „Нећу карати кћери ваших кад се курвају, ни снаха ваших кад чине прељубу“ (Ос. 4:14).

II

Видите ли да Закон узима своју снагу од места? Будући да је Град нестао, не може бити свештенства. Цар не може постојати без војске, без круне, без пурпурне одоре и других ствари које чине једно царство. Исто тако, не може бити свештенства ако је жртвовање уништено, ако је приношење жртвава забрањено, ако је светилиште претворено у пепео, ако је nestало све оно што чини свештенство. Јер свештенство зависи од свих ових ствари. (2) Као што сам раније рекао, за моју намеру је било довољно да докажем

да се ни жртвоприношења, ни страдања, ни остала прочишћења, ни други делови јеврејске заједнице и њиховог начина живота неће вратити. Било је довољно коначно да докажем да се Храм никада неће поново подићи. Сада када тога нема, све је нестало. Ако се неки обред спроводи, то је против Закона и бестидан злочин. На исти начин, једном када сам доказао да храм никада неће бити враћен у своје пређашње стање, ја сам, у исто време, доказао и да се ниједан од преосталих ритуала поштовања неће вратити у пређашње стање, да неће бити ни свештеника, ни краља. Ако ни најпростијем Јеврејину није било дозвољено да буде слуга странцима, онда је то још више забрањено њиховом краљу. (3) Али будући да мој напор и ревност нису посвећени само томе да затворим уста Јеврејима, него и томе да поучим ваш драги скуп, приђите и допустите ми да докажем још једну ствар. Допустите ми да докажем да су се и жртвоприношења код Јевреја и њихово свештенство завршили и да се никада више неће вратити у своје пређашње стање. (4) Ко то каже? Велики и чудесни цар Давид. Он је разјаснио да ће једна врста жртвовања бити укинута и да ће је заменити друга врста, када је рекао: „Многа си учинио Ти, Господе Боже мој, чудеса Твоја, и по замислима Твојим нема ко би се уподобио Теби“ (Пс. 39:6). Ја објавих и рекох: Видите ли како је цар мудар.

Он је рекао: „Многа си учинио Ти, Господе Боже мој, чудеса Твоја“, (Пс. 39:6) и био запрепашћен Божијом моћи да чини чуда. Али он није наставио да нам говори о стварању онога што видимо: неба, земље, океана, воде и ватре. Није нам говорио о чудима која су се десила у Египту, ни о другим сличним чудима. Која су то чудесна дела о којим је говорио? „Жртву и принос ниси хтео“ (Пс. 39:7). (5) Шта ти мислиш, Давиде? Да ли је ово чудо? Не, рекао је. Јер ово није била једина ствар коју је видео. Надахнут небесима, он је пророчким очима видео како ће Бог привести народе себи. Видео је како ће они који су били привржени својим боговима, који су обожавали камење, који су били гори од било какве дивље звери, погледати навише и препознати Господара свега створеног. Видео је како ће ови људи ставити на страну прљаво поштовање демона и окренути се чистом поштовању Господа. У исто време, видео је

да ће Јевреји, који су били грешнији од пагана, ставити на страну своје поштовање кроз жртвовања, страдања и друге материјалне ствари, и окренути се нашем начину живота. И он је размислио о Божијој љубави и милости која надмашује сваки разум. Био је запрепашћен тиме колико се великих ствари променило, како их је Бог преобликовао, како је од демона у људима направио Анђеле, и како је увео заједницу и начин живота који су вредни небеса. (6) Све ово је требало да се догоди пошто је старо жртвоприношење било укинута и пошто је Бог уместо њега увео нову жртву кроз Тело Христово. Због тога је Давид био запрепашћен и зачуђен и рекао: „Многа си учинио Ти, Господе Боже мој, чудеса Твоја, (Пс. 39:6).

Да би показао да се ово пророчанство односи на Христа, он је рекао: „Жртву и принос ниси хтео“ (Пс. 39:7). Давид је наставио рекавши: „а тело си ми припремио“ (Пс. 39:7). Овим је мислио на Тело Господње које је постало заједничка жртва за сав свет, које је прочистило нашу душу, укинуло наш грех, победило смрт, отворило небеса, дало нам наду, и спремило све друге ствари које је Павле добро знао и о којим је говорио када је узвикнуо: „О дубино богатства и премудрост и разума Божијега! Како су неиспитиви судови његови, и неистраживи путеви његови“ (Рим. 11:33)! (7) Давид је дакле предвидео све речима: „Многа си учинио Ти, Господе Боже мој, чудеса Твоја“ (Пс. 39:6). Продужио је да говори, за Христа - У страдањима и гресима ниси уживао, а затим је наставио: „Тада рекох: Ево дођох“ (Јевр. 10:7). Када се то десило? Онда када је сазрело време за савршеније поуке. Ми смо научили мање савршене лекције од његових слугу, али *смо узвишеније лекције које превазилазе људску природу научили од Самог Законодавца*. (8) Зато је Павле рекао: „Бог који је из давнине много пута и разним начинима говорио оцима преко Пророка, у ове последње дане говорио је нама преко Сина, којег постави наследином свега, кроз којег је и вјекове створио (Јевр. 1:1-2). И поново је Јован рекао: „Јер се Закон даде преко Мојсија, а благодат и истина постаде кроз Исуса Христа“ (Јн. 1:17). Ово је највећа химна Закону, наима, да је припремио људску природу за Учитеља. (9) Али Он није желео да на Њега

гледате као на новог Бога или било какву новотарију. Послушајте шта је рекао: „У почетку књиге написано је за мене“ (Пс. 39:8). Он је мислио следеће: „Давно су Пророци предсказали мој долазак и на почетку Светог Писма дали људима наговештај знања да сам ја Бог.“

III

И онда, на почетку стварања, када је Бог рекао: „Направимо људски род према нашој икони и подобију“ (1. Мојс. 1:26-27) Он нам је на нејасан начин открио Божанственост Свога Сина, са Којим је тада разговарао. Касније је Псалмопојац показао да овај нови верски начин живота не противречи старом, већ да је Божија воља да старо жртвовање буде укинута и да га замени ново. Ново богопоштовање је било продужетак правога начина богопоштовања; оно није противречило старом. Он је то и показао када је рекао: „У почетку књиге написано је за мене“ (Пс. 39:8), и додао: „да учиним вољу Твоју, Боже мој, захтедох и закон Твој у утроби мојој“ (Пс. 39:9). И када је објаснио шта је Божија воља, он није поменуо ни жртвовање ни страдање ни приношење ни тежак рад ни зној, већ је рекао: „Благовестих правду у цркви великој“ (Пс. 39:10). 2) На шта мисли речима: „Благовестих правду у цркви великој“? Он није једноставно рекао: „Говорих“ него „Благовестих.“ Шта то значи? То значи да је оправдао наш род самом милошћу, а не правим делима, ни тешким радом или разменом и трампом. Павле је такође ово разјаснио рекавши: „А сада се без закона јавила правда Божија“ (Рим. 3. 21). Јер Божија правда долази кроз веру у Исуса Христа, а не кроз било какав труд и патњу. И Павле се поново латио сведочења из овог Псалма када је рекао следеће: „Јер Закон имајући само сенку будућих добара, а не сами лик ствари, не може никада једним те истим жртвама, које се приносе стално сваке године, усавршити оне који преступају“ (Јевр. 10:1). Због тога при доласку на свет, он каже: „Жртву и принос ниси хтео, али си ми тело припремио“ (Јевр. 10:5; Пс. 39:7). Овим се мисли на долазак Сина Божијега Јединороднога на свет, на опроштај грехова кроз Његово отелотворење. Јер Он нам је дошао на овај начин. Он није проме-

нио место. Како би и могао, будући да је Он свуда и у свим ствари-ма, а нама је био видљив кроз тело. (3) Ми се овде не боримо само против Јевреја, већ и против пагана и многих других јеретика. Зато ми допустите да вам овде откријем дубље значење. Допустите ми да пронађем разлог зашто је Павле поменуо овај текст када је имао безбројна друга сведочанства којима је могао показати да Закон и стара заједница и начин живота више нису продуктивни. Он није ово навео случајно, већ је то урадио са добрим разлогом и неописивом мудрошћу. Свако би се сложио да је он на ову тему имао и друга сведочанства, и дужа и јача, да је желео да их изнесе. (4) На пример, Исаија је рекао: „Што ће ми мноштво жртава ваших? вели Господ. Сит сам жртава паљеница од овнова и претилине од гојене стоке, и не марим за крв јунчију и јарећу... Ко иште то од вас...? не приносите више жртве залудне, на кад гадим се“ (Ис. 1:11-13). И опет, на другом месту: „А ти, Јакове, не призива ме, и бијаш ти досадан, Израиљу. Нијеси ми принио јагњета на жртву паљеницу, и жртвама својим нијеси ме почастио“ (Ис. 43:22-24). А Јеремија је рекао: „Што ће ми тамјан који долази из Саве, и добри цимет из далеке земље?“ (Јер. 6:20). И поново: „жртве своје своје паљенице саставите са приносима својим и једите месо“ (Јер. 7:21). Други Пророк је рекао: „Уклони од мене буку пјесама својих, и свирања псалтира својих нећу да чујем“ (Амос 5:23). И опет, постојао је други текст, у којем су Јевреји говорили: „Хоћу ли дати првенца својега за пријеступ свој“ (Мих. 6:7). А Пророк их је прекорео рекавши: „Показао ти је, човјече, што је добро; и шта Господ иште од тебе осим да чиниш што је право и да љубиш милост и да ходиш смјерно пред Господом“ (Мих. 6:8). Давид је, такође, говорио на исти начин: „Нећу примати из дома твога теоце, нити од стада твога јариће“ (Пс. 49:9). (5) Зашто је Павле, када је већ имао толико сведочанстава у којима Бог одбацује те жртве, времена младог месеца, Сабата, празника, зашто је он то све изоставио и поменуо само тај један текст? Многи неверници, па и сами Јевреји који се сада боре против мене, остају при томе да њихова заједница и начин живота нису уништени због тога што су били несавршени или што је њихово место заузео неки бољи начин живота, мислим на

наш, него због грешности оних који су приносили жртве у то време. Исаија је са сигурношћу рекао: „Зато кад испружите руке своје, заклањам очи своје од вас; и кад множите молитве, не слушам“ (Ис. 1:15). Потом је, да би дао разлог за то, наставио: „Руке су ваше пуне крви“ (Ис. 1:15). Ове речи нису биле оптужба против жртава које су они приносили; оне су оптужба против грешности оних који су их приносили. Бог је одбацио њихове жртве због тога што су их принели крвавих руку. (6) Поново је Давид рекао: „Нећу примати из дома твога теоце, нити од стада твога јариће“ (Пс. 49:9), а потом додао: „А грешнику рече Бог: Зашто ти казујеш законе Моје и узимаш завет Мој у уста своја? Јер ти си омрзао васпитање и речи Моје бацио си за леђа. Ако видиш лопова, помажеш му, и са прељубником удео свој имаш; уста твоја умножише злобу, и језик твој плете лукавство; седећи клеветао си на брата свога, и против сина матере твоје стављао си замку“ (Пс. 49:16-20). Ово нам разјашњава да Бог у овом случају није једноставно одбацио жртве, него их је одбацио због тога што су они који су их принели били прељубници и лопови и завереници против своје браће. Тако и ови моји непријатељи остају при томе да, будући да сваки Пророк оптужује оне који приносе жртве, њихово пророчанство говори да је то разлог зашто је Бог одбацио њихове жртве.

IV

Ово ми говоре моји противници. Али Павле их је победио рекавши довољно да затвори њихова бесрамна уста када је као сведока навео текст који сам разматрао. Када је Павле желео да докаже да је Бог одбацио стару заједницу и начин живота зато што су несавршени, он је узео текст у коме се не износе оптужбе против оних који приносе жртве. Он је користио текст који разјашњава да је жртва сама по себи несавршена. Јер пророк Давид није оптуживао Јевреје, он је само рекао: „Жртву и принос ниси хтео, али си ми тело припремио“ (Пс. 39:7). (2) У објашњењу овог текста Павле говори: „Укида прво, да постави друго“ (Јевр. 10:9). Да је Давид рекао: „Жртву и принос ниси хтео“ (Пс. 39:7). и ништа више, они би тада имали аргумената да се бране. Али будући да је он рекао и: „али си

ми тело припремио“ (Пс. 39:7), и показао да је друга жртва уведена да је замени, он није оставио наду да ће се стара жртва поново вратити у будућности. А објашњавајући ово, Павле каже: „Том вољом смо освећени приношењем тијела Исуса Христа једном за свагда“ (Јевр. 10:10), и додаје: „Јер ако крв јараца и јунаца и пепео од јунице, којом кад се кропе нечисти освећује их да буду тјелесно чисти, колико ли ће више крв Христа, који Духом вјечним принесе себе непорочна Богу, очистити савјест нашу од мртвијех дјела?“ (Јевр. 9:13-14). Ово нам даје обиље доказа да су стари обичаји укинута и да је нови обред уведен да их замени, те да се од сада стари обичаји неће обновити. (3) Шта је још остало да се размотри? Неко време сам био нестрпљив да вам докажем да је њихово свештенство нестало и да се никада неће вратити. Допустите ми да то одмах брзо разјасним из самог Светог Писма. Најпре морам да започнем ово са неколико примедби како би моје објашњење могло да буде још очигледније. (4) На његовом повратку из Персије, од Аврама је настао Исак (ср. 1. Мојс. 21:2-3), од Исака Јаков (ср. 1. Мојс. 25:26), а од Јакова је настало дванаест патријараха [праотаца – напомена лектора] од којих је израсло дванаест племена – или пре, тринаест, због тога што су уместо Јосифа, остала два сина, Јефрем и Манасија, постали вође племена. Племена су названа по именима сваког од Јаковљевих синова: племе Рувима, Симеуна, Левија, Јуде, Исахара, Завулоне, Дана, Нефталима, Гада, Асира, Јосифа и Венијамина (ср. 1. Мојс. 35:23-26). Исто тако и у случају Јосифа, његова двојица синова, Јефрем и Манасија су дали племенима своја имена; једно је било племе Јефремово, а друго племе Манасијино (ср. 2. Мојс. 1:1-5). Од ових тринаест племена, готово сва су имала земљу и велике приходе, готово сва су обрађивала земљу и била посвећена трци за световним стварима. Само је племе Левијево било почастиковано свештенством. Само је то племе било ослобођено од световних послова. Они нису обрађивали газдинство, нити су пак чинили било шта слично томе, него су сву своју пажњу посветили искључиво свештенству. Од целог народа су примали десетак (порез) у вину, брашну, јечму и свему другоме. Сви су им давали десетак и то је био њихов приход. Нико из других племена никада

није могао постати свештеник. Када кажем племе, мислим на племе Левијево – дошао је Арон, и путем наслеђа његови потомци су постајали свештеници; нико из другог племена никада није постао свештеник. Тако су дакле Левити примали десетак од свих осталих и на тај начин се издржавали. (5) Али у време Аврама, пре времена Јакова и Исака, пре доласка Мојсија, када Стари Завет још није био написан, када свештенство још није јасно припадало Левитима, када није било ни Шатора од састанка, ни Храма, пре поделе народа на племена, пре него што је Јерусалим настао, пре него што је било ко владао Јеврејима, постојао је човек по имену Мелхиседек, свештеник Бога вишњег. Мелхиседек је у исто време био и свештеник и цар (в. 1. Мојс. 14:18 и даље), он је био нешто слично Христу, што Свето Писмо јасно напомиње. Јер Аврам је напао Персијанце, спасао свог нећака Лота из њихових руку, покупио сав плен и вратио се као моћни победник над својим непријатељима. Пошто је описало ове догађаје, Свето Писмо говори следеће о Мелхиседеку: „Мелхиседек, цар Салема, изнео је хлеб и вино јер је био свештеник Највишег Бога. Он је благословио Аврама речима: Нека те благослови Највиши Бог, творац неба и земље: и нека је благословен сам Највиши Бог, који ти је изручио твоје непријатеље.“ Тада му је Аврам дао десетину свега“ (1. Мојс. 14:18-20). (6) Ако, онда, сваки Пророк јасно каже да ће се после Арона, после [старозаветног – напомена коректора] свештенства и после жртава подићи други свештеник који неће бити из племена Левијог, него из племена из кога нико никада није постао свештеник, свештеник не по чину Аронову, него по чину Мелхиседекову, онда је исто тако јасно да је старо свештенство престало да постоји и да га је заменило друго, ново свештенство. Да је старо свештенство требало да остане делотворно, оно би се звало свештенство по чину Аронову, а не по чину Мелхиседекову. Да ли је било који пророк говорио о овом новом свештенству? Да, и то онај исти пророк који је раније говорио о жртвама и који је говорио о Христу када је рекао: „Рече Господ Господу моме: Седи мени с десне стране“ (Пс. 109:1).

V

Да бих спречио да било ко посумња да је ово речено о неком обичном човеку, није то био Исаија, нити Јеремија, нити пак било који други Пророк који је то рекао, него је то рекао сâм цар Давид. А цар није могао назвати било ког човека својим Господом, само је Бога могао назвати својим Господом. Да је Давид био обичан човек, вероватно би неко од оних бесрамних људи рекао да је он причао о простом људском бићу. Али сада, будући да је Давид био цар, он не би назвао човека својим Господаром. Да је Давид говорио о некој обичној особи, како би могао да каже да је та особа седела са десне стране Његовог неописивог и моћног Величанства? То би било немогуће. А о тој особи је рекао: „Рече Господ Господу моме: Седи мени с десне стране, положим непријатеље Твоје за подножје ногама Твојим“ (Пс. 109:1). (2) Затим, да би учинио да не мислите да је та особа била слаба и немоћна, Давид наставља: „Са Тобом је власт у дан моћи Твоје“ (Пс. 109:3). А затим је то још више разјаснио речима: „Из утробе пре зорњаче родих те“ (Пс. 109:3). А ниједан прост човек није рођен пре зорњаче. „Ти си свештеник до века, по чину Мелхиседекову“ (Пс. 109:4). Он није рекао: По чину Аронову. Зато питајте Јевреје зашто је Давид увео другог свештеника, по чину Мелхиседекову, ако старо свештенство није требало да буде укинута. (3) У сваком случају, погледајте како је Павле учинио ово још јаснијим када је дошао до овог текста. Пошто је о Христу рекао: „Као што и на другом месту вели: Ти си свештеник вабијек по чину Мелхиседекову“ (Јевр. 5:6), Апостол наставља: „О томе бисмо имали говорити много, али тешко је објаснити“ (Јевр. 5:11). Пошто је укорео своје ученике – морам да скратим објашњење – он је наставио да им говори о томе ко је Мелхиседек: „Јер тај Мелхиседек, ... који сретете Аврама кад се враћаше последије пораза царевâ, и благослови га; Кома Аврам даде и десетак од свега“ (Јевр. 7:1-2; ср. 1. Мојс. 14:14-20). Затим је, да би дао увид у личност Мелхиседека, додао: „Но погледајте колико је велик овај, коме је и сам патријарх Авраам дао десетак од пробраног плијена“ (Јевр. 7:4). Он није ово рекао без разлога, него је желео да покаже да је *наше свештенство много веће од јеврејског*, а истинитост је показана у

стварима које су их раније наговестиле. (4) Аврам је био отац Исаку, деда Јакову, и предак Левију, јер је Левије био син Јакова. Свештенство међу Јеврејима је почело са Левијем. Овај човек Аврам је био предак Левија и јеврејских свештеника. Али у време Мелхиседека, који је образац нашег свештенства, Аврам је био лаик. Две ствари ово разјашњавају. Прва, он је давао десетак Мелхиседеку, а десетак су свештеницима давали лаици. Друго, Аврама је благословио Мелхиседек, а свештеници благосиљају лаике-мирјане. (5) Поново можемо видети одлике нашег свештенства када знамо да је Аврам, јеврејски патријарх, предак Левија, примио благослов од Мелхиседека и њему дао десетак. Сигурно, јер Стари Завет каже да је Мелхиседек благословио Аврама и добио десетак од њега. А Павле је то изнео и рекао: „Но погледајте колико је велик овај“ (Јевр. 7:4). Ко то „овај“? Павле нам је рекао. „Мелхиседек, коме је и сам патријарх Авраам дао десетак од пробраног плијена“ (Јевр. 7:4). „И док синови Левијеви примајући свештенство имају заповест да узимају по закону десетак од народа, то јест од браће своје, иако су произашли из бедара Аврамових“ (Јевр. 7:5). (6) Павле је мислио следеће. Он је рекао да су Левити, као јеврејски свештеници, добили заповест, да у складу са Законом узимају десетак од осталих Јевреја. Иако су сви они били потомци Аврама, и Левити и остали народ, и поред тога Левити су узимали десетак од своје браће. А Мелхиседек, који није био њиховог порекла, јер није био Аврамов потомак, и који није био из племена Левијевог већ из другог народа, ипак је добио десетак од Аврама. (7) И не само ово, он је учинио још нешто. Шта? Он је благословио Аврама, иако је Аврам био тај који је примио обећање. Шта нам ово говори? Да је Аврам био много испод Мелхиседека. Како то може бити? „А ван свакога је спора да већи благосиља мањег“ (Јевр. 7:7), тако да ако Аврам, предак Левија, није био мањи од Мелхиседека, овај га не би благословио, нити би Аврам њему давао десетак. Павле је желео да покаже да би се, због Мелхиседекове изузетности, та инфериорност могла наставити, па је наставио: „И могло би се рећи, да Левије који узима десетак, даде десетак кроз Авраама“ (Јевр. 7:9). (8) Шта значи ово „даде десетак“? Иако се Левије није био ни ро-

дио, он је, такође, кроз свог оца дао десетак Мелхиседеку. Као што је Павле рекао: „Пошто он још бијаше у бедрима оца када га среће Мелхиседек“ (Јевр. 7:10). Зато је Павле ово пажљиво изговорио. Затим је објаснио разлог ових речи. „Ако је, дакле, савршенство било постигнуто кроз левидско свештенство,“ (јер је народ примио Закон у њихово време), „зашто је било још потребно говорити да ће се појавити други Свештеник по чину Мелхиседекову, а не по чину Аронову?“ (Јевр. 7:11). (9) Шта је Павле мислио са овим? Он је мислио следеће. Ако је јеврејска вера била савршена, ако Стари Завет није био само наговештај будућих благослова, већ је био делотворан у сваком погледу, ако није требао да донесе други Закон, ако старо свештенство није требало да нестане и отвори пут новом свештенству, зашто је онда Пророк рекао: „Ти си свештеник до века, по чину Мелхиседекову?“ (Пс. 109:4). Требало је да каже „по чину Аронову“. Зато је Павле рекао: „Ако је, дакле, савршенство било постигнуто кроз левидско свештенство, зашто је било још потребно говорити да ће се појавити други Свештеник по чину Мелхиседекову, а не по чину Аронову?“ (Јевр. 7:11). (10) Ово је сигурно учинило јасним да је старом свештенству дошао крај и да га је заменило ново свештенство, много боље и узвишеније. Када ово признамо, онда се морамо сложити и да ће бити уведени и нови начин живота и нови Закон који одговара новом свештенству, а јасно је да су то наш начин живота и наш Закон. Павле нас је припремио за ово рекавши: „Али када се мијења свештенство, мора се променити и Закон“ (Јевр. 7:12). (11) Многи прописи Старог Завета су били посвећени свештенству и старо свештенство је укинута. Будући да је ново свештенство заменило старо, јасно је да је и нови Закон морао бити уведен да замени стари. Да би разјаснио чије су ово речи биле, Павле је рекао: „Јер Онај за кога се ово вели, из другог је племена, од којег нико није приступао жртвенику. Јер је очигледно, да је Господ наш произишао из племена Јудиног, за које Мојсеј ништа не рече о свештенству“ (Јевр:7:13-14). (12) Јасно је да Христос потиче из тог племена, племена Јудиног. Христос је сигурно свештеник по чину Мелхиседековом; Мелхиседек је сигурно много узвишенији од Аврама. Затим морамо признати да је, из

сваког угла гледано, једно свештенство уведено да замени друго и да је оно много узвишеније од старог свештенства. Ако је оно било такво, ако је оно било величанственије од јеврејског свештенства, онда је и сама стварност коју оно наговештава величанственија. На ово је Павле мислио када је рекао: „И још је очигледније, када по подобију Мелхиседекову настаје други свештеник, који није постао по закону тјелесне заповести, него по сили живота неуништивога“ (Јевр. 7:15-16). (13) На шта је Павле мислио рекавши: „Који није постао по закону тјелесне заповести, него по сили живота неуништивога“ (Јевр. 7:15-16)? Он је мислио да ниједна од Христових заповести није телесна. Он нам није заповедио да жртвујемо овце и краве. Он је заповедио да поштујемо Бога чедним животом, а Он ће нам као награду дати живот вечни. И опет, када је умро да искупи наше грехе, Он је дошао и подигао нас. Он нас је спасао од двоструке смрти: смрти греха и смрти тела. Будући да се појавио доносећи нам такве дарове, Павле је рекао: „који није постао по закону тјелесне заповести, него по сили живота неуништивога“ (Јевр. 7:15-16).

VI

Због тога сам вам сада доказао оно што је било остало да се докаже. Доказао сам да је, због тога што се свештенство променило, било разумљиво и неопходно да се промени и Закон. И опет сам могао да вам ово докажем позивајући се на Пророке као сведоке. Они су доказали да ће Закон бити промењен, да ће се стара заједница и начин живота променити на боље, те да се никада више за Јевреје неће појавити цар. (2) Али, ја морам да кажем само онолико колико ви можете да саслушате и разумете. Не смем да сакупим све на једно место и да то кажем одједном. Стога ћу да сачувам остало за неку другу прилику, и да своју поуку задржим на овој теми. Дозволите ми најпре да подстакнем ваше драго сабрање да има на уму ово што сам рекао и да то повеже са оним што сам раније рекао. А оно што сам од вас тражио раније, сада ћу тражити поново. Спасите вашу браћу и покажите велику бригу за наше чланове који су постали немарни. Ја не предузимам овај велики

задатак само да бих чуо себе како говорим или да бих уживао у вашем аплаузу, чиним то да бих вратио на пут истине оне који су залутали. (3) Нека ми нико не каже: „Ја немам ништа заједничко са њим, био бих сретан кад бих могао добро да управљам својим пословима.“ Нико не може управљати својим пословима ако не воли свога ближњег и не ради за његово спасење. На ово је Павле мислио када је рекао: „Нико нека не тражи што је његово, него сваки оно што је другога“ (1. Кор. 10:24). Знао је да ваш сопствени интерес лежи у ономе што је добро за вашег комшију. Ви сте здрави, а ваш брат је болестан. Због тога ће вам, ако сте при чистој свести, бити жао што је он болестан и следићете пример оне благословене душе која је рекла: „Ко ослаби, а да и ја не ослабим? Ко се саблажњава, а ја да не горим?“ (2. Кор. 11:29). (4) Ако смо задовољни када бацимо пар новчића и потрошимо мало новца на сиромашне, колико ћемо тек бити задовољни ако можемо да спасемо човекову душу? Какву ћемо награду добити за то у животу који следи? Сигурно, на овом свету, биће нам драго сваки пут када их сретнемо, због доброг дела које смо им учинили. Када их видимо на оном свету пре страшног суда, доживећемо велико самопоуздање. Када неправедни, похлепни, пљачкаши и они који су нанели безбројна зла својим ближњима дођу пред Страшни Суд и виде своје жртве – а видеће их сигурно, јер о томе говори Христос у причи о богаташу и Лазару – они неће моћи да отворе уста и да кажу било шта у своју одбрану. Они ће бити скрхани великом срамотом и осудом и неће пред очима својих жртава у рекама пламена. (5) Али када они који су поучили своје ближње у овом животу стану пред Суд, видеће оне које су спасли како се моле за њих. И биће испуњени самопоуздањем и поверењем. Павле је ово разјаснио када је рекао: „... да смо ми ваша хвала, као и и наша, у дан Господа Исуса Христа“ (2. Кор. 1:14). Реците ми, када ће то бити? „У дан Господа Исуса Христа“ (2. Кор. 1:14). (6) И поново је Христос дао добар савет када је рекао: „Начините себи пријатеље... да би вас кад осиромашите примили у вјечна обиталишта“ (Лк. 16:9). Видите колико ће нам поверења доћи од оних којима смо учинили добро на овом свету. А ако постоји толико много награда и толика накнада за новац који

смо потрошили на друге, како онда да не добијемо благослов када помогнемо души? Тавита је обукла удовице и помогла сиромашнима и вратила се из мртвих. Ако су сузе оних којима је она учинила добро вратиле њену умрлу душу поново у њено тело, зар неће и сузе оних којима сте ви помогли учинити нешто да вам помогну? Удовице које су стајале око Тавитиног тела, показивале су да је она, која је била умрла, сада жива. Исто тако ће и они које сте ви спасили у овом животу стајати око вас у Судњи Дан. Они ће вас ишчупати из ватре пакла и учинити да уживате у обилној љубави Божијој. (7) Знајући дакле ово што сада знамо, немојмо да сагоримо у тренутку. Разгорите огањ који сада имате, идите даље и раширите спасење по граду, чак и ако их не познајете, заузмите се и пронађите оне који имају *ову болест*. Ја ћу бити још жељнији да вам причам када из ваших дела видим да нисам посејао своје семе на каменито тло. А и ви сами ћете бити још жељнији да чините добро. Када је новац у питању, човек који је зарадио два златника добије још већу жељу да заради десет или двадесет златника. Исти је случај и када је врлина у питању. Човека који је успео да учини добро дело то још више охрабри и мотивише. И он ће, као резултат, предузети друга добра дела. (8) Спасимо, онда, нашу браћу и сачувајмо раније оправдање за наше грехе. Сачувајмо пре свега бескрајно поверење и погледајмо како је Божије име славно. Да би то учинили, узмимо своје жене, децу и породице и изађимо у лов. Ишчупајмо из ђавола замки оне које је он заробио. И немојмо престајати док не учинимо све што је у нашој моћи да их спасемо, без обзира да ли они слушају наше речи или их одбацују. *Али било би немогуће да нас не слушају, ако су Хришћани.*¹⁰⁰ (9) Ја још увек не желим да вам то што вас не слушају буде оправдање. Да вам кажем нешто. Ако проспете много речи и учините све што је у вашој моћи и опет видите да вас они не слушају, тада их доведите код свештеника. Уз помоћ Божије благодати свештеници ће сигурно савладати свој плен. Али то ће све бити ваше дело, јер сте ви били ти који су их узели за руку и довели их нама. Нека мужеви причају са својим женама, жене са мужевима, очеви са децом и пријатељи са пријатељима. (10) *Нека Јевреји*

¹⁰⁰ Читаоци, обратите пажњу.

*сознају како се осећамо.*¹⁰¹ Нека то сазнају и они који су приста-ли уз Јевреје, иако се претварају да су на нашој страни. *Ми имамо жељу и бригу за нашу браћу која су прешла на јеврејску страну.*¹⁰² *Када Јевреји то сазнају, тада ће они сами, пре него ми, истерати оне од нас који посећују синагоге. Треба да кажем да од сада неће бити никог ко ће се усудити да им побегне, и да ће тело Цркве бити неукаљано и чисто.* (11) Божија је воља да се сви људи спасу и да дођу до познања истине (уп. 1. Тим. 2:4). Нека вам Он да снаге за овај лов и нека их Он одврати од ове заблуде. Нека нас све спасе и учини нас достојним Царства небеског и славе Његове, јер Њему припада сила и слава у векове векова. Амин.

¹⁰¹ Изражена брига може пробудити неке Јевреје и навести их да теже ка спасењу.

¹⁰² Овде спада највећи део западне цивилизације која упражњава јудаизовану културу.

ОСМА ПРОПОВЕД (ОМИЛИЈА)

*НЕСТАО ЈЕ ПОСТ Јевреја или боље речено, пијанство Јевреја. Да, могуће је бити пијан без вина, могуће је да се трезан човек понаша као да је пијан и да теревенчи као расипник. Да човек не може бити пијан без вина, Пророк никада не би рекао: „Тешко онима који су јаки пити вино“ (Ис. 5:22). Да човек не може бити пијан без вина, Павле никада не би рекао: „И не опијајте вином, у чему је разврат“ (Еф. 5:18). Он је ово рекао као да постоји могућност да се *постане пијан на неки други начин*. А то је могуће. Човек може бити опијен гневом, неприкладном жељом, похлепом, сујетом, и десетинама хиљада других страсти. Јер пијанство није ништа друго него губитак здравог разума, растројство, и *болест душе*. (2) Због тога не би било сувише строго када бих рекао да пијаница није само онај човек који пије јака вина, *него и човек који храни своју душу неким другим страстима*. Јер и човек који је у љубави са женом која му није супруга је пијаница као и човек који проводи време са блудницама. Тешки алкохоличар не може ходати право, његов глас је груб, његове очи не виде ствари онаквим какве оне стварно јесу. На исти начин и *пијаница који је опијен јаким вином своје необуздане страсти* је такође нездравог говора. Све што изговори је срамно, покварено, просто и смешно. Не може ни видети ствари онаквима какве стварно јесу јер је *слеп* за оно што гледа. Као растројен човек или човек који је сишао са ума, он замишља да свуда види жену коју жели да силује. Без обзира колико људи прича са њим на скуповима и банкетима, у било које време, и на било ком месту, он изгледа као да их не чује. Он јури за њом и сања о свом греху, сумњичав је око свега и боји се свега, те није ништа бољи од звери која се плаши замке. (3) Поново, и човек обузет гневом је пијан. На исти начин као и код других пијаница, његово лице је надувено, његов глас груб, његове очи су кржаве, његов ум је помрачен, *његов разум је потопљен*, његов језик дрхти, његове очи лутају, те не чује оно што је стварно казано. *Његов гнев утиче на његов мозак горе од**

најјачег вина, он изазива олују и узрокује бол који се не може смирити. (4) Али, ако је човек обузет страшћу или гневом пијан, онда је то још више истина за безбожног човека који хули на Бога, иде против Његових закона, и никада није вољан да се одрекне своје претеране тврдоглавости. Овај човек је пијан, луд и много гори од безумних пијаница, чак иако не изгледа да је свестан свога стања. А ово је особина која најбоље описује пијанца: он није свестан свог неприкладног понашања. Ово је, у ствари, посебна опасност безумља: они који пате од ње *ни не знају да су болесни. Исто тако су и Јевреји пијани, али не знају да су пијани.* (5) Заиста, завршен је и престао пост Јевреја који је срамнији од било ког пијанства. Али немојмо престати мислити даље на нашу браћу, немојмо сматрати да наша брига за њих више није потребна. Погледајте шта војници раде. Претпоставимо да су сусрели непријатеља и разбили га. Када се враћају из гоњења непријатеља, они се не враћају одмах у логор. Они се прво врате на бојно поље да покупе своје пале саборце. Они сахране мртве али, ако међу телима виде људе који нису смртно рањени и који још увек дишу, они им пруже онолико помоћи колико могу, покупе их и однесу назад у логор. Затим изваде стреле, позову лекаре, исперу ране, ставе лекове на ране, и пружајући им сваку негу, они им помогну да оздраве. (7) Због тога, ми морамо чинити исто. Божијом благодаћу имамо Пророке за наше ратнике против Јевреја и потукли смо потоње. На повратку из гоњења наших непријатеља, погледајмо околу да видимо да ли је неко од наше браће пао, да ли је пост прочистио некога од њих, да ли је неко од њих учествовао у фестивалима Јевреја. Немојмо сахрањивати никога, него покупимо сваког човека који је пао и дајмо му негу која му је потребна. У биткама између армија овог света, човек не може вратити у живот и опоравити палог саборца, који је пао једном за свагда и умро. Али у бици овог нашег рата, чак и ако је човек смртно рањен, ако имамо добру вољу и помоћ Божије благодати, можемо га узети за руку и вратити у живот. Насупрот рањенику у

рату, овде не умире човеково тело, него његова воља и одлучност. А могуће је вратити у живот вољу која је умрла. Могуће је убедити мртву душу да се врати свом исправном животу и да поново позна свога Господа.

II

Не смемо се уморити, браћо, не смемо се истрошити, не смемо изгубити срце. Нека нико не каже: Требало је да учинимо све што смо могли да их заштитимо пре поста. Сада када су постили, када су згрешили, сада када је њихов прекршај завршен, каква је корист да им помажемо сада? (2) Ако ико зна шта значи реч пазити на своју браћу, он исто тако зна да сада мора пазити на њих и показати бригу више него икада. *Ми не смемо само да их штитимо пре него што згреше, већ морамо наставити да им помажемо и након што згреше.*¹⁰³ Претпоставимо да је Бог то исто радио од самог почетка. Претпоставимо да је пазио на нас само пре него што згрешимо. Претпоставимо да нас је напустио након што смо згрешили и оставио нас да лежимо тамо где смо пали до краја живота. Тада нико од нас никада не би био spaшен. (3) Али Бог не чини тако. Бог воли људе, Он се прилагодио њима, Он пре свега жели да их спасе. И Он пази на њих и пошто згреше. Он је рекао Адаму: „Јешћеш са сваког дрвета из врта; али не једи са дрвета познања добра и зла; јер оног дана кад будеш јео са њега, сигурно ћеш умрети“ (1. Мојс. 2:10). Бог је пазио на Адама дајући му сва потребна упозорења: показао му је лакоћу поштовања Закона, суровост казне и брзину којом ће га та казна стићи. Јер Бог није рекао: „После једног, два или три дана,“ него: „оног дана кад будеш јео са њега, сигурно ћеш умрети“ (1. Мојс. 2:10).¹⁰⁴ (4) Бог је веома пажљиво бринуо за Адама, поучавао га је, подстицао, и дао му много благослова. Али и поред тога, Адам није обраћао пажњу на Његове заповести и пао је у грех. Па и тада Бог није рекао: Какво добро може сада да се догоди? Каква је корист да му сада помогнем? Јео

¹⁰³ Надамо се да ће ова књига помоћи да се ово оствари у случају нашег поколења јудаизованих Хришћана. Бог може створити ново поколење хришћанских верника ослобођених од садашње јудаизоване културе.

¹⁰⁴ Јудаизација духа је сигурно једнака смрти душе.

је воће, пао је у грех, прекршио је закон, осрамотио је моје заповеди, рањен је, постао је предмет смрти и умро је, потпао је под осуду. Каква је корист да му сада говорим? (5) Али Бог није рекао ништа од овога. Он је радије одмах пришао Адаму, причао му и утешио га. Поново је Бог дао Адаму други лек, тежак рад и зној. Бог је чинио све како би овај подигао своју палу природу, спасао ју је од смрти, повео је ка небу, и дао јој веће благослове од оних које је изгубила. Делима које је Сâм Бог учинио, Он је поручио ђаволу да неће убрати плодове од своје завере. Сатана је успео да истера људе из раја, али ће их ускоро видети на небу међу анђелима. (6) Бог је учинио исто и у случају Каина. Пре Каиновог великог греха, Бог му је јасно говорио, упозорио га, и рекао: „Згрешио си; престани. Његово уточиште је сада у теби и ти ћеш владати њиме“ (1. Мојс. 4:6-7). Погледајте Божију мудрост и разумевање. Он је рекао: „Због тога што сам почаствовао Авеља, ти се бојиш да ће он узети од тебе привилегију прворођеног бојиш се да ће он заузети прво место“ (1. Мојс. 4:6). Јер је прворођени нужно имао часније место од другорођеног. Зато је Бог рекао: „Скупи храбрости, не бој се, немој осећати бол због овога. Његово уточиште је у теби и ти ћеш владати њиме“ (1. Мојс. 4:6-7). Ево шта је Бог мислио: Остани на часном месту прворођеног, буди уточиште, заклон, и заштита свом брату. Али не посежи за крвопролићем; не чини то безбожно дело убиства. И поред тога, Каин Га није послушао, није стао, починио је то убиство, упрљао је руке крвљу са братовљевог врата. (7) Шта се онда догодило? Бог није рекао: „Нека иде сада. Каква је корист даље му помагати? Починио је убиство, убио је свога брата. Презрео је мој савет, усудио се да почини то безумно и неопростиво дело убиства. Чак иако сам пазио на њега, поучавао га, чак иако је уживао све благодати, он је сметнуо све то са ума и није обраћао пажњу. Нека иде, и од сада нека буде далеко од Мојих очију. Није заслужио никакво разумевање од Мене.“ (8) Бог није ни рекао ни учинио ништа слично. Уместо тога, поново му је пришао, исправио га и рекао: „Где је твој брат Авељ?“ (1. Мојс. 4:9). Када је Каин рекао да он није чувар свога брата, Бог га ни тада није напустио, него га је навео да призна своје дело. Пошто је Каин рекао: „Не знам,“ Бог

је рекао: „Чујем крв твога брата како плаче“ (1. Мојс. 4:10). Оно што је Бог рекао Каину јесте да му је само дело објавило ко је убица. А шта је Каин рекао: „Моја кривица је сувише велика да би била опроштена. Ако ме отераш са земље, нећеш ме више видети“ (ср. 1. Мојс. 4:12). (9) Каин је мислио следеће: „Починио сам злочин који не може бити оправдан и опроштен. Ако желиш да казниш мој злочин, прихватићу сваку казну због тога што ме је твоја рука помоћи напустила.“ И шта је онда Бог учинио? Он је рекао: „Не! Ко год убије Каина, биће кажњен седмоструко“ (1. Мојс. 4:15). Бог као да је рекао: „Не бој се тога. Живећеш дуго. Ако те било који човек убије, стиће га многе казне“ (ср. 1. Мојс. 4:15). Јер број седам у Светом Писму значи неодређено велик број. И, тада су Каина погодиле многе казне – мука, дрхтавица, туга, обесхрабреност и одузетост тела. Након што је поднео ове казне, Бог је рекао: „Ко год те убије и ослободи те ових казни, навући ће на себе исту казну“ (1. Мојс. 4:15). (10) Казна о којој је Бог говорио је изгледа била превише сурова, али нам она даје кратак поглед на његову велику забринутост. Бог је желео да људи који касније дођу вежбају уздржање. Због тога је створио врсту казне која је могла да ослободи Каина од његовог греха. Да га је Бог одмах уништио, Каин би нестао, његов грех би остао сакривен и непознат каснијим људима. Али, Бог му је дозволио да живи дуго са дрхтавицом свога тела. Каинови одузети удови су били лекција свима које је срео. Служили су да поуче људе и подстакну их да се никада не усуде да учине оно што је он учинио, како их не би стигла иста казна. И сам Каин је поново постао бољи човек. Његово дрхтање, његов страх, његов душевни бол који га никада није напустио, као и одузетост његовог тела, држали су га окованог. Нису му дали да поново учини било какво бестидно дело, стално су га подсећали на његов ранији злочин и кроз њих је остварио веће уздржање своје душе.

III

Док сам говорио, пало ми је на памет да поставим једно друго питање. Каин је признао свој грех и осудио оно што је учинио. Рекао је да је његов грех сувише велики да би био опроштен и да не

заслужује никакву одбрану. Зашто, онда, није опрао своје грехе? Пророк Исаија је рекао: „Казуј (грехе) да се оправдаш“ (Ис. 43:26). Зашто је, онда, Каин осуђен? Зато што није рекао своје грехе онако како је Пророк заповедио. Исаија није само рекао: „Кажито своје грехе,“ него: „казуј своје грехе“ (Ис. 43:26). (2) Питање је следеће. Није ствар само у казивању, него у томе да се каже одмах (казуј) и да се не чека неко да те други оптужи. Али Каин казао, он је чекао да га Бог оптужи. И онда, када га је Бог оптужио, он је порекао. Пошто је Бог, једном за свагда, дао јасан доказ онога што је учинио, Каин је тек тада казао свој грех. Али то више није признање. (3) Због тога, љубљени, када почините грех, не чекајте да вас други човек оптужи, него, пре него што сте оптужени, сами осудите оно што сте учинили. Тада, ако вас неко касније оптужи, више није ваш посао да се исповедате, него да исправите његову оптужбу. А тако је неко други рекао: Праведан човек започиње говор оптужујући самог себе. Тако да није само ствар у казивању, него у томе да први кажеш и да не чекаш да те други оптуже. (4) Петар је сигурно озбиљно згрешио када се одрекао Христа (ср. Мт. 26:70-75). Али он је брзо подсетио себе на свој грех и, пре него што га је било ко оптужио, он је казао свој грех и горко плакао. Он је тако делотворно сапрао свој грех порицања да је постао први међу Апостолима и цео свет му је био поверен. (5) Али морам се вратити на своју главну тему. Оно што сам рекао дало нам је довољан доказ да не смемо занемарити и презрети нашу браћу која су пала у грех. Морамо пазити на њих пре него што згреше и показати велику бригу за њих након што згреше. То раде и лекари. Они говоре здравим људима шта може сачувати њихово здравље и спречити сваку болест. Али ако људи не обраћају пажњу на њихова упудства и разболе се, лекари их не занемарују, него нарочито тада пазе пацијенте како би их могли ослободити од обољења. (6) А и Павле је ово сигурно учинио. Родоскрнављење је грех и озбиљан прекршај какав се ретко налази и међу паганима. Али Павле није презрео човека који је починио родоскрнављење. Чак иако се овај човек бунио и одбијао да буде лечен, чак иако се опирао и био непокоран, Павле га је оздравио на начин да се овај поново врати у тело Цркве (ср. 1. Кор. 5). Павле

није себи рекао: „Какво то добро може донети? Какву корист? Починио је родоскрнављење, згрешио је, није желео да одустане од свог блудног пута. Он је надмен и разметљив и његовој рани нема лека. Завршимо онда са њим и оставимо га на цедилу.“ (7) Павле није рекао ништа од овога. Он је показао велику бригу за овог грешника зато што је видео човека који се увукао у неописив порок. Никада није престао да га плаши, да му прети и да га кажњава, било да је то чинио сам или преко других. Павле је учинио и покушао све док није довео човека до познања и признања свога греха. И, на крају, Павле га је ослободио од сваког трага греха. (8) Сада ви учините исто што је и Павле учинио. Опоначајте Милостивог Самарјанина из Јеванђеља који је показао велику бригу за човека који је био рањен (ср. Лк. 10:30-37). Левит је прошао тим путем, Фарисеј је прошао поред, али ниједан од њих није обратио пажњу на човека који је ту лежао. Они су једноставно отишли својим путем, као окрутни и немилосрдни људи, и оставили га тамо. Али Самарјанин, који ни на који начин није био повезан са овим човеком, није журио да прође, него је стао, сажалио се на њега, ставио уље и вино на његове ране, метнуо га на своју животињу, и одвео га у крчму. Тамо је крчмару дао нешто новца и обећао да ће му дати још ако се побрине за човека који ни на који начин није био повезан са њим. (9) Он није рекао себи: „Шта ме је брига за њега? Ја сам Самарјанин. Немам ништа заједничко са њим. Далеко смо од града и он чак не може ни да хода. Шта с тим? Претпоставимо да није довољно јак да издржи дуг пут. Хоћу ли донети тело, хоћу ли бити ухапшен за убиство, хоћу ли бити одговоран за његову смрт?“ Много пута људи прођу путем и виде друге људе који су рањени, али још увек дишу. Али они прођу поред њих, не због тога што су шкрти на новцу, него због тога што се плаше да ће бити одведени на суд и проглашени одговорним за убиство. (10) Тај благи и доброћудни Самарјанин се није бојао ниједне од ових ствари. Он је презрео све те страхове, ставио човека на своју животињу, и одвео га у крчму. Он није размишљао ни о једној од ових ствари – ни о опасности, ни о трошку, нити о било чему другом. Ако је Самарјанин био тако благ и милостив према странцу, који би

онда изговор ми имали ако занемаримо нашу браћу која су у већој невољи? Јер су они који су држали пост пали међу разбојнике, међу Јевреје. *А Јевреји су окрутнији од друмских разбојника.* Они наносе већу штету онима који су се нашли међу њима. Они нису скидали одећу са својих жртава, нити су наносили ране њиховом телу као што су то чинили пљачкаши на путу за Јерихон. *Јевреји су смртно ранили душу својих жртава,¹⁰⁵ нанели јој десет хиљада рана, и оставили је да лежи у јама безбожњиштва.*

IV

Немојмо тек тако прећи преко овакве трагедије. Немојмо журити да немилосрдно прођемо без сажаљења. Чак и ако други то чине ви не смете. Немојте рећи себи: „Ја нисам свештеник ни монах, имам жену и децу. Ово је посао за свештенике и за монахе.“ Самарјанин није рекао: „Где су сада свештеници? Где су сада фарисеји? Где су јеврејски учитељи?“ Али је Самарјанин био као човек који је пронашао велики плен и од тога имао корист. (2) Због тога, када видите некога коме је потребна нега за неко обољење тела или душе, немојте рећи себи: „Зашто се тај и тај не побрине за њега?“ Ви нисте болесни, не захтевајте одговорност од других за њихово занемаривање. Реците ми нешто. Када пронађете златни новчић на земљи, да ли кажете себи: „Зашто га тај и тај није купио?“ Зар не јурите да га купите пре него што то неко други учини? (3) Размишљајте на исти начин и о својој палој браћи. Сматрајте да је неговање њихових рана исто што и налажење блага. Ако проспете речи поуке на њихове ране као уље, ако их завијете својом благошћу, и излечите их својим стрпљењем, ваш рањени брат је од вас направио богатијег човека, него што то и једно благо може да учини. Јеремија је рекао: Ако одвојиш што је драгоцену од рђавога, бићеш као уста моја, они нека се обрате к теби, а ти се не обраћај к њима“ (Јер. 15:19). Шта би могли да упоредимо са тим? Ни пост, ни спавање на земљи, ни молитва по целу ноћ, нити било шта друго не може учинити толико за вас колико то може спашавање вашег брата. (4) Размислите о томе колико су чести и бројни греси

¹⁰⁵ Јевреји, јудео-масони и јудео-банкари су искварили хришћанску културу и морал.

које сте учинили вашим устима, колико су скарадних ствари она рекла, колико су хула и псовки изустила? Ако размислите о томе, онда сигурно нећете оклевати да пазите на своју палу браћу. Јер ово једно добро дело може очистити сваку мрљу из ваших уста. Зашто кажем очистити? Због тога што ћете од својих уста начинити уста Божија. А има ли веће части од те? Нисам ја тај који вам ово обећава. Сам Бог је то рекао. Ако вратите назад једну особу, ваша уста ће бити чиста и света, као што су моја (ср. Јак. 5:20). (5) Зато не занемарујмо нашу браћу, не идимо околом говорећи: „Колико их је држало јеврејски пост? Колико њих је отпало од нас?“ Радије покажимо бригу за њих. Чак и ако је много оних који су држали пост, вољени, не смете правити представу од ове пропасти у Цркви – морате је излечити. Ако вам неко каже да је много њих држало пост, прекините га, како се гласине не би рашириле и постале јавна тајна. Кажите му: „Што се то мене тиче, ја не знам никога ко је држао пост. Преварили сте се и грешите, господине. Ако видите двојицу или тројицу да су отпали, реците за њих да су мноштво.“ И прекините онога који оптужује. Али морате гледати да покажете бригу за оне који су отпали од нас. Тако ћете сачувати Цркву од двоструке штете: прво, спречавајући да се шире гласине, друго, враћањем залутале овце назад у Свету заједницу. (6) Због тога, немојмо ићи околом питајући: „Ко је пао у грех?“ Нека наша једина ревност буде да исправимо оне који су згрешили. Опасна је и страшна ствар само оптуживати своју браћу, а не помоћи им, износити у јавности грехе болесних а не излечити их. Одбацимо стога, љубљени, ту лошу навику, јер она доноси велику штету. (7) Допустите ми да вам кажем како се то дешава. Неко вас чује како говорите да има много њих који су држали јеврејски пост, и без даљег испитивања, пренесе то некоме другом. А тај други човек, без икакве провере истинитости гласине, опет то каже неком трећем. Тада, зао глас мало по мало постане велики, и нанесе велику срамоту Цркви. А ово не доноси добро онима који су пали. Заправо то доноси велику штету и њима и многим другима. (8) Чак и ако су они који су пали бројни, ми од њих правимо мноштво мноштвом својих гласина. Ми слабимо оне који су се одупрли и гурамо оне који су на рубу пада. Ако неко од

наше браће чује да је много оних који су се придружили држању поста, они ће још више нагињати да и сами буду неопрезни. Поново, ако причу чује неко од слабијих, он ће појурити да се придружи гомили оних који су пали. Чак и ако је много оних који су пали, немојмо се придружити онима који се радују овом или било којем другом злу. Ако то урадимо, тада правимо представу од грешника и говоримо да их је много. Радије, зауставимо оне који преносе гласине и не дајмо им да шире причу. (9) Немојте ми рећи да има много оних који су држали пост. Чак и ако их има много, морамо их исправити. Нисам потрошио оволико речи да бисте ви оптуживали многе, него да бисте од тог мноштва направили неколицину и спасли макар и ту неколицину. Због тога, не правимо представу од њихових грехова него лечимо њихове ране. Неки људи шире гласине и имају времена само за то. Они сматрају да је процењено да је број оних који су пали велики, чак и ако је то само мали број. Исто тако, ако народ укори оне који преносе гласине и запуши им уста, ако покаже велику бригу за оне који су пали, без обзира колико их има, онда није тешко исправити грешнике. И још више, они не дају да те гласине учине штету било коме другом. (10) Чули сте Давидову јадиковку за Саула када је рекао: „Дико Израилева! на твојим висинама побијени су; како падоше јунаци? Не казујте у Гату, и не разглашујте по улицама Аскалона, да се не веселе кћери Филистејске и да не играју кћери необрезанијех“ (2. Сам. 1:19-20). Ако Давид није желео да се та ствар износи у јавност, како то не би био извор радости његових непријатеља, онда ми још више морамо избегавати да ширимо причу у туђинске уши. Не смемо је чак ширити ни међу нама самима како је непријатељи не би чули и порадовали се, како је ми сами не би сазнали и пали. Морамо је заташкавати и чувати на свакој страни. Немојте да ми кажете „Рекао сам том и том.“ Чувајте причу за себе. Ако нисте успели да је сачувате за себе, ни онај други неће успети да не млати језиком.

V

Оно што говорим, не односи се само на тренутно држање поста, него и на хиљаде других грехова. Немојмо питати колико их је отпало, радије питајмо како да их вратимо назад. Немојмо величати страну својих непријатеља, а уништавати сопствену. Немојмо им показивати да су јаки, а да је наша страна слаба. Учинимо потпуно супротно. Гласине често могу уништити душу, али је, исто тако често могу и подићи. Оне могу унети ревност у душу у којој је није било, а могу је и уништити тамо где је постојала. (2) Зато вас терам да повећате гласине које величају наш циљ и показују његову величину, а не гласине које шире срамоту о нашој заједници. Ако чујемо нешто добро, објавимо то свима. Ако чујемо нешто лоше и зло, сакријмо то и од нас самих и учинимо све да се решимо тога зла. Због тога, кренимо напред, заузмимо се и тражимо грешника, немојмо устукнути чак и ако му морамо ући у кућу. Ако га не познајете, ако немате везу са њим, заузмите се и пронађите неког његовог пријатеља или рођака, неког на кога он обраћа посебну пажњу. Узмите тог човека и поведите га са собом у његову кућу. (3) Немојте се стидети и црвенети. Да идете тамо да тражите неку услугу или новац од њега, имали бисте разлог да се стидите. Ако журите да спасете тога човека, онда нико не може наћи злу намеру због које улазите у његову кућу. Седите и поразговарајте са њим. Али започните разговор другим темама како он не би посумњао да је прави разлог ваше посете ваша намера да га исправите. (4) Кажите му: „*Каж ми, да ли одобраваш то што су Јевреји распели Христа, што су хулили на Њега, што су Га звали прекршиоцем закона?*“¹⁰⁶ Ако је човек Хришћанин, он се никада неће сложити са тим. Чак и да је одавно Јудаизован он се неће усудити да каже: „Одобравам то.“ Он ће пре покрити своје уши и рећи: „Боже сачувај! Човече ћути.“ Затим, пошто откријете да се он слаже са вама, поново га питајте: „Како то да посећујеш њихове службе, да учествујеш у њиховим свечаностима, да им се придружуваш у посту?“ Тада

¹⁰⁶ Колико би се савремених Хришћана усудило да прича отворено о Злом Јеврејском понашању? Већина њих су у канцама С. С. Ј. (Синдрома Страхa Јудејскога)

оптужи Јевреје да су тврдоглави. Кажу му за све њихове прекршаје које сам побројао вашем скупу у данима који су прошли. Кажу му за њихове прекршаје везане за место, време и Храм, и за то како су Пророци дали доказ њихових прекршаја у својим предсказањима. Покажи му како је цели јеврејски обред бескористан. Покажи му да се они никада неће вратити својој старој заједници и начину живота и да им је забрањено да то упражњавају, осим у Јерусалиму. (5) Осим тога, подсети га на гејену (огњену реку). Подсети га на тест којем ће се подвргнути пре Господњег Страшног Суда. Подсети га да ћемо га сматрати одговорним за све ове ствари и да ће оне који се усуде да учине оно што он чини стићи велика казна. Подсети га да је Павле рекао: „ви који себе законом оправдавате, и од благодати отпадосте“ (Гал. 5:4). Подсети га на Павлову претњу: „ако се обрезајете, Христос вам ништа неће користити“ (Гал. 5:2). Реци му да, као и у случају обрезања, и јеврејски пост тера са неба са човека који држи пост, чак и ако има хиљаде других добрих дела на својој страни. Кажу му да се ми зовемо Хришћанима зато што верујемо у Христа, а не зато што јуримо онима који су Његови непријатељи.¹⁰⁷ (6) Претпоставимо да он као оправдање наводи лекове које Јевреји користе, претпоставимо да вам каже: „Обећавају ми да ће ми учинити добро, и зато им прилазим.“ Тада морате разоткрити смицалице које они користе, њихова бајања, њихове амајлије, њихове чаролије и чини. Ово је једини начин по коме су они познати као лекари; они не остварују истинско излечење. Боже сачувај! Допустите ми да одем толико далеко да кажем да чак и ако вас они стварно излече, да је боље умрети него похрлити Божијим непријатељима и бити излечен на такав начин. Шта вам вреди да излечите тело, ако изгубите душу? Каква је корист ако се ослободите бола на овом свету, ако ћете бити предати у вечни пламен? (ср. „Јер каква је корист човјеку ако сав свијет задобије а души својој науди“ – Мт. 16:26). (7) Да вам Јевреји не би могли рећи да ће вас излечити, послушајте шта је Бог рекао: „Ако устане међу вама пророк или који сње сања, и каже ти знак или чудо, па се збуде тај знак

¹⁰⁷ Колико би се савремених проповедника и свештеника усудило да покаже такву оданост Христу?

или чудо које ти каже, и он ти рече: хајде да идемо за другим боговима, којих не знаш, и њима да служимо, немој послушати што ти каже тај пророк или сањач, јер вас куша Господ Бог ваш да би се знало љубите ли Господа Бога својега из свега срца својега и све душе своје“ (5. Мојс. 13:1-3). (8) Бог мисли следеће. Претпоставимо да вам неки пророк каже: „Ја могу оживети мртвог човека и учинити да слепац прогледа. Али ме морате послушати када вам кажем: обожавајмо демоне и приносимо жртве идолима.“ Онда претпоставимо да човек који је ово рекао заиста може учинити да слепац прогледа или да мртав човек оживи. Бог је рекао да не смете да се обазирете на њега због ових знака и чуда које чини. Зашто? Зато што вас Бог куша, Он је дозволио да овај човек има ту моћ. Није да Бог не зна ваше мисли, него вам даје шансу да докажете да ли Га стварно волите. А постоје људи који једва чекају да вас отерају од нашег Љубљеног. Чак и ако они врате мртваца у живот, човек који стварно воли Бога, неће Га напустити зато што је видео те знаке и чуда. (9) Ако је ово Бог рекао Јеврејима, онда то за нас важи још више. Ми смо ти које Он води ка животу у врлини. Он нам је отворио врата да се поново уздигнемо. Заповедио нам је да не волимо своје станиште овде на земљи, него да све наше наде усмеримо ка животу који ће доћи.

VI

Али шта ви говорите? Да ли вас мучи и ломи болест тела? Ви нисте пропали колико и блажени Многострадални Јов. Ви нисте поднели ни најмањи део његовог бола. Он је, прво, изгубио сва своја стада и све што је поседовао. Затим је остао без све своје деце. А то се све десило за један дан, тако да га је могла сломити не само природа његове несреће, него и след његових губитака. (2) Након свега тога, задобио је смртне ране на своме телу, видео је црве како гмижу из његовог тела, седео је наг на хрпи ђубрета, јавна представа пропасти да је виде сви људи ту, он, Праведни Јов, Богобојажљиви човек који се држао далеко од сваког злог дела. Али то није био крај његовим невољама. По сав дан и ноћ он је трпео бол и спопала га је нека чудна и необична глад. Рекао је: „Дах је мој мрзак

жени мојој“ (Јов 19:17). Сваког је дана био прекореван, ружен и исмејаван. Он је рекао: „Домашњи моји и моје слушкиње гледају ме као туђина; странац сам у очима њиховијем. Зовем слугу својега, а он се не одзива, а молим га устима својим. Дах је мој мрзак жени мојој, а преклињем је синовима утробе своје. Ни дјеца не хају за ме; кад устанем, руже ме“ (Јов 19:15.18). (3) А његова жена му је обећала да ће се ослободити свега овога, када је рекла: „Благослови Бога, па умри“ (Јов 2:9). Она је мислила следеће: опсуј Бога и бићеш слободан од свих невоља које те притискају. Да ли је њен савет учинио да се тај Свети човек предомисли? Учинио је управо супротно, дао му је велику снагу да је чак прекорео своју жену. Изabraо је да подноси бол и патње и хиљаде страшних ствари, пре него да опсује Бога и ослободи се страшних невоља. (4) Човек који је био тридесет осам година у канџама своје немоћи ишао је сваке године у бању Витезду и сваке године се враћао неизлечен. Сваке би године видео друге како су се излечили, јер су имали много оних који су се бринули о њима. Али он није имао никога да га стави у воду пре других и остао је одузет. Чак ни тада, он није појурио ка онима што проричу истину, није ишао код чаробњака, нити је стављао амајлију око врата, него је чекао да му Бог помогне. Због тога је коначно пронашао чудесан и неочекиван лек (уп. Јн. 5:2-9). (5) Лазар се целог живота хрвао са глађу, болешћу и сиромаштвом, не само тридесет осам година. У сваком случају, он је умро док је лежао пред вратима богаташа, презрен, исмејан и изгладнео, лежећи као храна за псе. Јер је његово тело било сувише слабо да би отерало псе, који су дошли и лизали му ране. Али он ипак није тражио *оне који проричу истину*¹⁰⁸, није ставио знакове око врата, није прибегао чаробњацима, није позвао *врачаре*, нити је урадио било шта друго што му је било забрањено. Радије је изабрао да умре од ових невоља него да и најмање изда свој побожни начин живота (уп. Лк. 16:19-31). (6) *Погледајте које су муке и патње ови људи поднели! Какав ћемо изговор ми имати ако због грознице и малих рана појуримо у синагоге*¹⁰⁹, ако у своју кућу позовемо ове чаробњаке и

¹⁰⁸ Другим речима, званичне лекаре секуларне, антихришћанске културе.

¹⁰⁹ Савременим речником, потврђене лекаре, званичне или незваничне.

*врачаре? Послушајмо шта каже Свето Писмо: „Сине мој! Ако приступиш да служиш Господу Богу, спреми душу своју на искушења: усмери срце своје и буди тврд, и не смети се у дане несреће; приклони се Њему и не одступај, да би те увеличао на послетку. Све, што задеси тебе, прихвати радо, и у променама које те понижавају буди дуготрпељив, јер се злато испитује у огњу, а људи угодни Богу, - у горионику понижења“ (Сирах 2:1-5).*¹¹⁰ (7) *Претпоставимо да ишибате свог слугу. Претпоставимо да он, након тридесет или четрдесет удараца, гласно затражи слободу, или да побегне код људи који вас мрзе. Претпоставимо да их, онда, подстакне против вас. Кажите ми. Можете ли му опростити? Може ли ико понудити ишта у његову корист? Наравно да не може. (8) А зашто? Зато што је дужност господара да кажњава свог слугу. А то није једини разлог. Ако је роб морао да побегне, он није требало да оде код оних који мрзе његовог господара. Требало је отићи код истинских пријатеља његовог господара. Ви морате урадити исто. Када видите да вас Бог кажњава, не бежите код Његових непријатеља, Јевреја, како поново не би пробудили Његов бес. Уместо тога, појурите Светим Мученицима, Светима, онима које Он воли и који са Њим могу разговарати слободно и са великим поверењем. (9) Али зашто говорити о робовима и о господарима? Ако отац ишиба сина, син не може да уради оно што је роб урадио, нити може да порекне везу са својим оцем. Претпоставимо да отац ишиба сина, претпоставимо да га отера од стола и од куће, и казни га на сваки могући начин. И природни и људски закони заповедају сину да буде храбар и да све ово издржи. Нико не може оправдати сина ако овај одбије да послуша оца и не истрпи казну. Чак и ако дечак који је ишибан испусти хиљаде горких јадиковки, свако му каже да га је отац ишибао, да му је отац господар и може да уради шта хоће, да син мора покорно све то да поднесе. (10) Тако робови трпе своје господаре, а синови своје очеве чак и ако казна није у складу са грешком. Хоћете ли ви одбити да истрпите Бога када вас исправља? Зар Он није ваш Господар? Зар вас Он не воли више од било ког оца? Када се Он умеша*

¹¹⁰ Цитат дат у: Митрополит црногорско-приморски Амфилохије (Радовић), *Историјски пресијек тумачења Старог Завјета са тумачењима*. Никшић, Јасен, 1995.

и учи нешто, Он то не ради из беса. Он све ради за ваше добро. Ако добијете неку малу болест, хоћете ли одбити Њега као господара и појурити ка демонима и у синагоге? Који ћете изговор пронаћи после тога? Како можете поново позвати Њега да вам помогне? Ко ће други моћи да вас заступа, па чак и да може да говори слободно и са поверењем као Мојсије? Нико. (11) Зар не чујете шта је Бог рекао Јеремији о Јеврејима? „Да стане Мојсије и Самуило преда ме, не би се душа моја обратила к томе народу“ (Јер. 15:1-2). Толико далеко неки греси могу да оду од опроштаја и од одбране. Због тога, не навлачимо на себе такав бес. Чак и ако изгледа да су нас Јевреји ослободили грознице својим бајањима, они то нису учинили. Они доносе вашој савести још опаснију грозницу.¹¹¹ Сваки дан ћете осећати жаоку кајања, сваки ће вас дан ваша савест шибати. А шта ће вам говорити ваша савест? „Згрешили сте против Бога, прекршили сте Његов Закон, повредили сте вашу заједницу са Христом. Јер сте због безначајне болести издали своју веру. Ви нисте једини који су патили од те болести, зар не? Зар нису други били озбиљније болесни од вас? Па се ипак нису усудили да почине такав грех. А ви сте били толико мекани и слаби да жртвујете своју душу. Какву ћете одбрану имати пред Христом? Како ћете у својим молитвама тражити Његову помоћ? Са каквом ћете савешћу ући у цркву? Како ћете погледати свештеника у очи? Како ћете примити Свето Причешће? Како ћете тамо слушати читање Светог Писма?“

VII

Сваког дана ће вас ваш разум убадати и ваша ће вас савест шибати овим речима. *Какво је то здравље када тако себе у мислима осуђујемо?* Али ако мало истрпите грозницу, ако презрете оне који хоће да вам бају или да вам ставе амајлију око врата, ако их отворено увредите и отерате од своје куће, ваша ће вам савест одмах донети олакшање као да сте попили чашу воде. Чак и ако се грозница буде поново јављала, ако вам сагорева тело, ваша ће вам савест дати бољу и кориснију утеху, него што је олакшање које до-

¹¹¹ Ми би требало, посебно у вези са овим, да будемо уздржани према секуларним начелима живота, духовној оријентацији и уопште према секуларној култури.

носе вода и зној. (2) Чак и ако се опоравите после бајања, мисао о греху који сте починили чини вас горим од оних који се још боре са грозницом. А ако си ти онај који сада има грозницу, ако си онај који подноси хиљаде мука, бићеш здравији од било ког здравог човека зато што си се решио тих лажних врачара. Твој разум ће ликовати, душа ће ти се радовати и биће јој драго, твоја савест ће те хвалити и одобравати. (3) А шта ће рећи твоја савест? „Врло добро, врло добро, добри човече. Ти си слуга Христов, ти си човек од вере, поборник побожног живота. Изабрао си да умреш радије него да издаш побожни живот који ти је поверен. Тога дана стајаћеш са Мученицима. Мученици су изабрали да буду шибани и мучени како би их Христос могао почаствовати. Тако си ти изабрао да овог дана будеш шибан и мучен радије него да пристанеш на безбожна бајања и амајлије. Због тога што се храниш таквим надама, нећеш осећати муке које те спадају.“ (4) Ако те ова грозница не однесе, друга сигурно хоће, ако не умремо сада, касније ћемо сигурно умрети. Наша је судбина да имамо тело осуђено на смрт. Али немамо ово тело да бисмо удовољавали његовим страстима и живели безбожно, него да бисмо живели побожним животом. Ако живимо трезвено, ова поквареност, ово исто смртно тело ће постати основа наше части и подарити нам поверење, не само на тај дан, него и у тренутном животу. (5) Зато само напред и отворено увредите врачаре и отерајте их од своје куће. Свако ко то чује ће вас хвалити и дивити се. Људи ће рећи једни другима: „Тај и тај је болестан. Људи су му стално долазили и терали га и саветовали да се подвргне чаробним бајањима. Он није пристао него је рекао: Боље је овако умрети него издати веру и побожан живот.“ Они који чују ове речи ће му дуго и гласно аплаудирати, биће задивљени и славиће Бога. (6) Зар не мислите да ће овај бити часнији од било ког споменика, сјајнији од било које слике, вреднији од сваког достојанства? Свако ће те хвалити, свако ће те сматрати срећним и овенчати те венцем победника. А и они сами ће бити бољи, осетиће повратак ревности, опонашаће твоју храброст. Ако неко други уради оно што си ти урадио, ти ћеш однети награду, јер си ти био тај који га је покренуо, на кога се он угледао. (7) Твоја добра дела ти неће донети само хва-

лу, него и брзо оздрављење. Племенитост твога избора ће освојити Бога још већом добром вољом. Сви Свети ће се радовати због онога што си учинио. Молиће се за тебе из дубине душе. Ако ова храброст доноси такве награде у овом животу, размислите какву ћеш награду примити у рају. У присуству Анђела и Арханђела, Христос ће изаћи и поставити те на средину. Сви ће слушати његове речи: (8) „Овај човек је једном имао грозницу. Много људи га је терало да се реши ове болести, али, у моје име, и због тога што се плашио да би некако могао да ме увреди, он је презрео све ове људе и одгурнуо оне који су му обећавали да ће га излечити. Изабрао је да умре од своје болести радије него да изда своју љубав према Мени.“ (9) Ако Христос поставља на средину оне који су Га напојили, обукли и нахранили, Он ће то још више урадити са онима који су у Његово име поднели грозницу. Нахранили и обући није исто што и пристасти на дугу болест. Пристасти на болест је много већа ствар. А што је већа патња, већа се и слава добија. (10) У болести и у здрављу, поновимо овај дан и говоримо један другом о томе. Ако нас ухвати грозница коју не можемо издржати, кажимо себи: „Па шта? Ако ме неко оптужи и изведу ме на суд, вежу за стуб мучења и подеру од удараца, зар да не издржим то у сваком случају, чак и ако не могу добити никакву корист ни награду?“ (11) Размислимо сада о овоме. Претпоставимо да је пред вас постављена награда за ваше стрпљење и трпељивост Претпоставимо да је награда довољна да охрабри ваш пали дух. „Али моја је грозница јака,“ кажете ви, „и тешко је подносим.“ Тада упоредите вашу грозницу са ватром Гејене (огњене реке). Сигурно ћете побећи из те ватре ако будете стрпљиви и издржите вашу грозницу. (12) Сетите се колико су патњи поднели Апостоли. Сетите се да су Праведни стално били мучени. Сетите се да се Свети Апостол Тимотеј није ослободио своје болести него је живео с њом цео живот. Павле је то разјаснио када је рекао: „Више не пиј само воду, него пиј по мало вина, због свога желудца и честих болести својих“ (1. Тим. 5:23). Тај Свети и праведни човек је узео у своје руке управљање светом, вратио је мртве у живот, истеривао демоне, и излечио на хиљаде болести. Ако је он поднео тако страшне муке, које ћете онда оправдање ви

имати зато што ропћете и жалите се због болести која траје тако кратко? (13) Зар нисте слушали Свето Писмо? Оно каже: „Јер кога љуби Господ, онога и кара; и бије свакога сина којег прима“ (Јевр. 12:6). Колико је пута и колико људи чезнуло да прими венац мучеништва? У овоме ви имате савршен венац Мученика. Мученик не постаје само онај који радије умре него да принесе жртву. Ако човек избегава да учини нешто, а само смрћу може то да избегне, онда је он сигурно Мученик.

VIII

Како бисте могли да знате да је ово истина, сетите се како је умро Јован Крститељ, зашто и са којим циљем. Сетите се, такође, како је умро Авељ. Ни Јован, ни Авељ нису испред себе видели олтар са ватром, ни споменик. Они нису чули глас који им је заповедао да принесу жртву. Јован је само прекорео Ирода и била му је одсечена глава. Авељ је само славио Бога већом жртвом од свога брата, и Каин га је убио. Они нису били лишени мученичког венца, зар не? Ко би се усудио да то каже? Сам начин на који су они умрли је довољан да се сви сложе да они припадају првом реду Мученика. (2) Ако тражите неки божански проглас о овој двојници људи, послушајте шта је Павле рекао. Он је разјаснио да су његове речи, речи Светога Духа, рекавши: „Мислим да и ја имам Духа Божијега“ (1. Кор. 7:40). Шта је, потом Павле рекао? Почео је са Авељем и рекао како је Авељ принео Богу већу жртву од Каина, и кроз своју веру, иако је мртав, он и даље говори. (3) Тада је Павле наставио своје објашњење преко Пророка и дошао до Светог Јована Претече. Пошто је рекао: „други пак бијаху мукама уморени не приставши на избављење... А други искусише поруге и шибања, па још окове и тамнице“ (Јевр. 11:35-36). Пошто је набројао бројне и различите врсте мучеништва, наставио је: „Зато и ми, имајући око себе толики облак свједока, одбацимо свако бреме и гријех који нас лако заводи, и са стрпљењем хитајмо у подвиг који нам предстоји“ (Јевр. 12:1). Видите ли да је он и Авеља назвао Мучеником, као и Ноја, Аврама, Исака и Јакова? Јер су неки од њих умрли у име Божије на исти начин као што је то Павле рекао: „Сваки дан умирем“ (1. Кор. 15:31) они су умрли не самим умирањем, већ само својом вољом

да поднесу смрт. (4) Ако урадите ово, ако одбаците бајања, чари и ако умрете од своје болести, бићете савршени Мученици. Чак иако су вам други обећавали ослобођење кроз безбожан живот, ви сте изабрали смрт у побожности. А ја сам ове речи говорио и оним разметљивцима који говоре да демони доносе излечење. Да бисте сазнали колико је ово погрешно, послушајте шта је Христос рекао о ђаволу: “ Он бјеше човјекоубица од почетка“ (Јн. 8:44). Бог каже да је он убица, да ли му јурите као што би јурили лекару? (5) Реците ми ово. Када станете оптужени пред Божији Суд, због чега ћете моћи *сматрати јеврејске враџбине вреднијим вашег веровања*¹¹², од оног што је Христос рекао? *Бог је рекао да је ђаво убица; они кажу да они могу излечити болести*, насупрот ономе што је Бог рекао. Ако прихватите њихове чаролије и бајања, *ваша дела показују да сматрате да су Јевреји више вредни веровања него Бог*, чак и ако ништа друго не кажете. (6) Ако је ђаво убица од почетка, онда је јасно да су и демони који му служе убице. Оно што је Христос урадио научило вас је овој лекцији. У сваком случају, Он је дозволио демонима да уђу у крдо свиња и демони су сурвали цело крдо са литице и утопили га. Он је ово урадио како би ви могли знати да би демони исту ствар урадили и људима и утопили их када би им Бог то дозволио. Али он је задржао демоне, зауставио их и није им дозволио да то ураде. Када су једном добили моћ над свињама, демони су јасно показали шта би нама урадили. Ако нису поштедели свиње, онда је сигурно да се не би уздржали да не подигну руку на нас. Због тога, вољени, *немојте да вас збуне обмане демона*¹¹³, *него чврсто станите бојећи се Господа*. (7) *А како ћете ући у синагогу? Ако на челу имате крст, зла сила која обитава у синагоги ће одмах побећи, ако га, пак, немате, бићете разоружани на вратима. Тада ће вас ђаво преузети, голе и ненаоружане, и погодити вас са хиљадама страшних рана*. (8) *Због чега ја ово говорим? Начин на који се понашате када сте у синагоги јасно показује да сматра-*

¹¹² Јеврејски напредак у стварној политичкој моћи и утицај на морал и светска питања су један од највећих успеха Сатане у свету.

¹¹³ Једна од обмана демона је и понос који имамо због научног прогреса и друштвено-политичких организација, који кваре духовне и моралне квалитете нашег поколења и подривају хришћанство.

*те озбиљним грехом да се иде на то зло место*¹¹⁴. Нервозни сте да нико не примети ваш долазак на то место, терате своје укућане, пријатеље и ближње да вас не пријаве свештенику. Ако вас неко пријави, ви побесните. Зар не би био врхунац глупости покушава-ти сакрити од људи своје срамно и дрско дело, када га Бог, Који је Свеприсутан, види? (9) Зар се не бојите Бога? Имајте, онда, барем страх од Јевреја. Како ћете им погледати у очи? Како ћете причати са њима? Изјашњавате се као Хришћани, а јурите у синагоге и тражите помоћ од њих.¹¹⁵ Зар не схватате да вам се смеју, да вам се ругају, срамоте вас и прекоревају? Чак и ако то не раде отворено, зар не схватате да они то раде дубоко у својим срцима?

IX

Реците ми, онда, хоћете ли се сложити са њима? Хоћете ли их трпети? Претпоставимо да сте добили неизлечиву болест, претпоставимо да треба сигурно да умрете. Зар не би било много боље да издржите све то него да вам се *тај одвратни народ*¹¹⁶ *смеје и подругује, него да живите са прљавом савешћу? (2) Сврха мог говора није само да чујете моје речи. Желим и да радите на томе да излечите оне који имају ову болест. Они су слаби у својој вери и због тога их кривим. А и вас кривим због тога што нисте вољни да исправите болесне. Није ствар само у томе да када дођете у цркву слушате оно што је речено, будите спремни и да осудите себе када не успете да својим делима пропратите речи које чујете. (3) Зашто сте Хришћани? Зар то није због тога да бисте могли да опона-*

¹¹⁴ Европљанима и Американцима је политички и културно испран мозак тако да су изгубили нормалан и духовно здрав однос према непријатељима Христа. Муслимани су задржали јасан негативан став према пакленим аспектима Јеврејских учења.

¹¹⁵ Стари (древни) Јевреји су увек имали жив интерес за медицину, као за уметност лечења у преднаучним данима.

¹¹⁶ Неки аспекти те одвратности на пољу психологије и психијатрије су описани у исцрпној студији Р. М. Ђурђевића, Фројдизам као подвала : Свеска А: Истрага, докази, пресуда Београд, ИХК, 2000 (300 стр.); Свеска Б: Фројдова псеудонаука (књига је у припреми); Свеска В: Фројдова лаж-наука, Теоријске и клиничке недоследности Београд, ИХК, 2004 (224 стр.), Свеска Г: Фројдизам, Сексуални култ под видом психологије (књига је у припреми)

шате Христа и поштујете Његове Законе? Шта је Христос чинио? Он није седео у Јерусалиму и звао болесне да дођу код Њега. Он је ишао од града до града и лечио болести и тела и душе. Он је могао остати у Јерусалиму, па би ипак привукао све људе Себи. Али Он то није чинио. Зашто? Како би нам могао дати пример да треба трагати наоколо за онима који гину. (4) Он нам је дао још један пример за ово у причи о изгубљеној овци (ср. Лк. 15:4-6. Пастир није седео код својих деведесет и девет оваца и чекао да му се врати једна изгубљена овца. Он је сам отишао и пронашао је. И након што је пронашао изгубљену овцу, подигао ју је на рамена и вратио је назад. Зар не видите да и лекар ради исту ствар? Он не тера да му доведу кући пацијенте који су везани за постељу. Лекар сам хита кућама болесних. (5) И ви, љубљени, морате учинити исто. Знате да је земаљски живот кратак, ако спасење овде не зарадимо, нећемо га ни добити. Добијање једне једине душе може често избрисати бремене безбројних грехова и бити цена која нам купује живот тога дана. Размислите о следећем питању. Зашто су нам били послати Апостоли, Пророци, Праведници, а често и Анђели? Зашто је сам Јединородни Син Божији дошао међу нас? Зар није то због тога да нас спасе? Да врати назад оне који су залутали? (6) Морате да радите ово свом снагом коју имате. Морате посветити сву своју ревност и бригу да вратите назад оне који су залутали. На свакој верској служби, ја ћу вас на то подстицати, без обзира да ли обраћате пажњу на то, ја нећу престати да говорим. Слушали ме ви или не, Божији је закон да испуним ту службу. Ако ме послушате и урадите оно што вам говорим, ја ћу наставити да говорим и осећаћу велико задовољство због тога. Ако се не будете обазирали на то и занемарите оно што говорим, ја ћу наставити да говорим, али ћу, уместо задовољства, осећати велики страх. (7) Ако ме не послушате, то мени неће донети никакав ризик. Ја сам испунио свој део. Чак и ако не буде било никакве опасности за мене јер сам испунио своју дужност, бићу тужан када будете осуђени тога дана. Чак ће и то што сте ме слушали бити скопчано са опасношћу, када не успете да својим делима испратите моје речи. (8) Послушајте, у сваком случају, како је Христос укорео учитеље који су покопали

значање Његове поруке и како је плашио оне које је поучавао. Пошто је рекао: „Требало је зато моје новце да дате мењачима” (ср. Мт. 25:27), Он је наставио: „И дошавши ја бих узео своје са добитком” (Мт. 25:27). (9) Христос је овом причом показао следеће. После, слушања проповеди (јер је то улагање новца), они који су примили поуку, морају да направе камату. Камата од учења није ништа друго до доказивање делима онога што је научено из речи. Будући да сам уложио свој новац у ваше уши, сада морате свом учитељу платити камату, односно, морате спасити своју браћу. Јер ако само наставите да слушате оно што сам рекао *и својим делима не учините никакву корист*, бојим се да ћете платити исту казну као и слуга који је закопао свој таланат у земљу. И због тога су му биле везане руке и ноге и бачен је у дубоку таму, јер речи које је чуо нису донеле користи другима. (10) Како се то не би нама десило, опонашајмо слугу који је примио пет таланата и онога који је примио два. Шта год да вам траже да спасете вашег ближњег, био то новац, телесни бол или било шта друго, не смемо презати ни оклевати. Тада ће свако од нас, на сваки начин, умножити дарове које му је Бог даровао. Тада ће свако од нас моћи да чује срећне речи: „Добро, слуго добри и вјерни, у маломе си био вјеран, над многим ћу те поставити; уђи у радост господара својега” (Мт. 25:21).

Нека би свима нама Господ наш Исус Христос, Чији су слава и моћ, и Који се слави са Оцем и Светим Духом, подарио милост и љубав, сада, увек и у векове векова. Амин.

БЕЛЕШКЕ О ОВОМ ТЕКСТУ

Извор: Јован Златоусти: *Осам проповеди против Јевреја (Adversus Judeos)*. PG XCVIII. Овај превод био је на антисемитском веб сајту (као оправдање за данашњи антисемитизам). Није нам познато ко је дело превео на енглески. Енглески текст је на основу докторске дисертације: С. MELVYL MAXWELL, *Lectures of Saint John Chrysostome against Jews* Chicago University, 1967. Покушавам да сазнам да ли је ово Максвелов превод или се ради о ранијим преводиоцима. Овај текст је део Интернет Средњовековне библиотеке. Библиотека је колекција дела из јавног домена и текстова дозвољених за умножавање у вези са средњовековном и Византијском историјом. Извор је веб адреса: www.biblioteka.com

Издавач и преводилац

НАПОМЕНА О ЦИТАТИМА ИЗ СВЕТОГ ПИСМА

Цитати из Светог Писма рађени су према следећим издањима:

Цитати из Новог Завета у: ***Свето Писмо. Нови Завет Господа нашег Исуса Христа*** [превела Комисија Светог Архијерејског Синода СПЦ]. Београд, треће исправљено издање Светог Архијерејског Синода СПЦ, 1997.

Цитати из Старог Завета у: ***Библија или Свето Писмо Старога и Новога Завета*** [Стари Завет превео Ђуро Даничић]. Београд, Британско и инострано библијско друштво, 1991 стр. 1-807, осим: (1. књига Мојсијева, у: ***Књига Постања*** [превео умировљени Епископ захумско-херцеговачки Г. Атанасије(Јевтић)]. Манастир Хиландар [итд.], Манастир Хиландар [итд.], 2005., Псалми Давидови у: ***Псалтир са девет библијских песама*** [превео умировљени Епископ захумско-херцеговачки Г. Атанасије(Јевтић)]. Манастир Хиландар [итд.], Манастир Хиландар [итд.], 2000., док за Премудрости Исуса, сина Сираховог види напомену 110. Поједина места су преведена из црквенословенског и грчког Светог Писма, таква су посебно означена).